

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
(พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๖๕

คำนำ

รัฐบาลมีนโยบายที่จะสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ เพื่อยกระดับรายได้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกภูมิภาค และพัฒนาเศรษฐกิจรายภาค และชุมชนเข้มแข็ง โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูงมีความมั่นคงและยั่งยืน และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ดังที่ได้กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และเพื่อสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐) และแผนพัฒนาภาค (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยในนามคณะทำงานจัดทำแผนยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ทบทวนและจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี และเป็นทิศทางและแนวทางการพัฒนาให้ส่วนราชการ หน่วยงาน อำเภอองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชน บูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อผลักดันให้การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี บรรลุเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีของเกษตรกรและประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานี

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี

สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
๑. ที่มา	๑
๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	๒
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๒๕
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดปทุมธานี	๒๕
๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดปทุมธานี	๒๕
๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของปทุมธานี	๒๘
๑.๓ ข้อมูลโครงการพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๒๘
๒. พื้นที่เกษตรกรรมจังหวัดปทุมธานี	๓๑
๓. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดปทุมธานี	๓๑
๔. ข้อมูลด้านเกษตรและสหกรณ์	๓๓
๕. โรงงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี	๖๔
๖. ผู้ประกอบการรวบรวมและแปรรูปสินค้าเกษตรกร	๖๕
๗. ช่องทางการกระจายสินค้าเกษตร	๗๒
๘. ตลาดในจังหวัดปทุมธานี	๗๓
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๕
๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โดย SWOT Analysis	๗๕
๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โดย PESTEL Analysis	๗๗
๓. การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์	๗๘
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี	๗๙
๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๙
๒. พันธกิจ	๗๙
๓. เป้าประสงค์	๗๙
๔. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๙
๕. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนฯ กับแผน ๓ ระดับ	๘๓
๖. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	๘๖
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)	๑๐๓

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
๑. พื้นที่และจำนวนประชากรจังหวัดปทุมธานี	๒๙
๒. ผู้ใช้ไฟฟ้า และปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐	๓๐
๓. ผู้ใช้น้ำ และปริมาณการใช้น้ำ จำแนกตามสาขาของการประปาส่วนภูมิภาค ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐	๓๑
๔. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาการผลิตจังหวัดปทุมธานี	๓๒
๕. จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมและจำนวนครัวเรือนเกษตรกร	๓๓
๖. จำนวน Smart Farmer และ Young Smart Farmer	๓๓
๗. จำนวนอาสาสมัครเกษตรกร	๓๔
๘. จำนวนพื้นที่รับผลประโยชน์ด้านชลประทาน	๓๖
๙. จำนวนพื้นที่ และการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน	๓๗
๑๐. ชุดดิน ลักษณะของดิน ปัญหาในการใช้ประโยชน์	๓๗
๑๑. พื้นที่ศักยภาพของข้าว	๓๙
๑๒. พื้นที่ศักยภาพของปาล์มน้ำมัน	๓๙
๑๓. พื้นที่ศักยภาพของมะพร้าว	๔๐
๑๔. พื้นที่ศักยภาพของมันสำปะหลัง	๔๐
๑๕. พันธุ์ข้าวที่สำคัญในจังหวัดปทุมธานี	๔๑
๑๖. สินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านพืช	๔๑
๑๗. สินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านประมง	๔๒
๑๘. สินค้าเกษตรเศรษฐกิจที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี ด้านปศุสัตว์	๔๒
๑๙. สินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย	๔๕
๒๐. แหล่งจำหน่ายสินค้าเกษตรปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี	๔๖
๒๑. ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	๔๗
๒๒. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์หลัก	๕๐
๒๓. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย	๕๑
๒๔. ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี	๕๙
๒๕. ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี	๕๙
๒๖. ศูนย์การเรียนรู้การเกษตร สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี	๖๐
๒๗. ศูนย์ข้าวชุมชน	๖๐
๒๘. จำนวนกลุ่ม สมาชิกสถาบันเกษตรกร	๖๒
๒๙. ข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	๖๓
๓๐. จำนวนโรงงาน เงินลงทุน คนงาน กำลังการผลิต ของแต่ละหมวดอุตสาหกรรม	๖๔

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
๓๑. ผู้ประกอบการรวบรวม และแปรรูปสินค้าเกษตร (ข้าว) จังหวัดปทุมธานี	๖๕
๓๒. แหล่งแปรรูปสินค้าเกษตรที่สำคัญอื่น ๆ	๗๐
๓๓. ช่องทางการกระจายสินค้าเกษตร	๗๒
๓๔. ข้อมูลตลาดในจังหวัดปทุมธานี	๗๓
๓๕. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๗๕
๓๖. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๗๗
๓๗. TOWS Matrix	๗๘

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
๑. ขอบเขตของจังหวัดปทุมธานี	๒๕
๒. ปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี	๒๗
๓. อุณหภูมิสูงสุด ต่ำสุด จังหวัดปทุมธานี	๒๗
๔. แสดงพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดปทุมธานี	๓๑
๕. พื้นที่ชลประทานในเขตจังหวัดปทุมธานี	๓๖

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้อง และบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว ประกอบกับมาตรา ๗๒ (๔) รัฐพึงจัดให้มีทรัพยากรน้ำที่มีคุณภาพและเพียงพอต่อการอุปโภคบริโภคของประชาชน รวมทั้งการ ประกอบเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการอื่น และมาตรา ๗๓ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้ เกษตรกรประกอบเกษตรกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้ผลผลิตที่มีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย โดยใช้ต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันในตลาดได้ และพึงช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากไร้ให้มีที่ทำกินโดยการปฏิรูป ที่ดินหรือวิธีอื่นใด รวมทั้งมาตรา ๗๕ (วรรค ๓) รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน ค้ำครอง และสร้างเสถียรภาพให้แก่ ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกิจการวิสาหกิจขนาดย่อมและขนาดกลางของประชาชนและชุมชน

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและ แก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาค การเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนา ระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ ชาติโดยทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของหน่วยงานที่ สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งนโยบายสำคัญ และสถานการณ์สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่ เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงาน ในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจนพิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการ แผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็น เครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละ ผลผลิต ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ การบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกัน

๑.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ที่กำหนดทิศ ทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตั้งแต่ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ เป้าหมายหลักที่กำหนดไว้ใน แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ คือ พลิกโฉมประเทศไทย ไปสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน โดย ๔ ประเด็นที่เป็นหัวใจของแผน ได้แก่ ๑. เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบไปด้วยเกษตรมูลค่า สูง การท่องเที่ยวเชิงมูลค่า การเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้า การแพทย์ครบวงจร ประการค้าโลกดิจิทัล และ เศรษฐกิจดิจิทัล ๒. สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค ได้แก่ การสนับสนุนผู้ประกอบการเอสเอ็มอี พัฒนา เศรษฐกิจเชิงพื้นที่ ขจัดความยากจนข้ามรุ่น สร้างความคุ้มครองทางสังคม ๓. การสร้างวิถีชีวิตที่ยั่งยืน โดยเน้น ที่เศรษฐกิจหมุนเวียนและสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ การลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติ และ ๔. ส่งเสริมให้เกิดปัจจัย สนับสนุนในการพลิกโฉมประเทศ ได้แก่ กำลังคนที่มีสมรรถนะสูง และภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร และสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “**ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน**” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ (๒) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** มีเป้าหมาย ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง โดยมีประเด็นการพัฒนาการเกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ โดยมีประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๑) การเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูงเป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ รองรับการต้องการของตลาดยุคใหม่ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคให้มีความสำคัญมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยของอาหาร การผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน การให้ความรู้เกษตรกร ด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมี ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัยเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์การพัฒนากระบวนการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐาน สินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย และระบบตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ภูมิปัญญา การสร้างความแตกต่างการควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ส่งเสริมการสร้างแบรนด์และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). **ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)**.

๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อต่อยอดจากภาคเกษตรไทยและมุ่งสู่อุตสาหกรรมบนฐานชีวภาพที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงพลังงานชีวมวล ต่อยอดพัฒนาอุตสาหกรรมความมั่นคงด้านต่าง ๆ จากอุตสาหกรรมของประเทศที่มีความเข้มแข็งอยู่แล้ว เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ให้มีความสมดุลและเกิดความมั่นคงสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านพลังงาน

๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยการส่งเสริมการท่องเที่ยวตามฤดูกาลและตาม ศักยภาพของพื้นที่ ทั้งการท่องเที่ยววิถีชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยววิถีพุทธ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยววิถีพุทธของโลก

๔) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ระบบขนส่ง ระบบดิจิทัลเพื่อการติดต่อสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการขนส่งสินค้าการเกษตรและเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชน หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจนให้มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ โดยการจัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางทางการเงินที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ สนับสนุนผู้ประกอบการ ให้มีอัตลักษณ์และแบรนด์ที่เด่นชัด รวมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ^๒ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทาง สังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยการใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตรเพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

^๒ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, เมษายน). แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนา สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้ง การสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยง ไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพ จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบ การตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถ ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และ การส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ ทั้งใน และต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและ ผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็ก และสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรม และพลังงานที่เกี่ยวข้อง กับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์ จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชน

อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สนับสนุนให้หน่วยงานของ รัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของ ประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจน เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ สนับสนุนการขยายเครือข่าย ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุน ภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่ม และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือ ต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์ การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ^๓ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และมีโอกาสอันทัดเทียมกันเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศ ต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็นขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุป ใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๒) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ (หลัก) (๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุข ในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความเข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง

๒) การส่งเสริมและพัฒนากองทุนเพื่อคุณภาพสูง

๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการ

เป้าหมาย

๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค

๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาค อุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔ มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อทุนแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทัน่วงที การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดัน

^๓ ประกาศ นร. เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง). (๒๕๖๔, ๒๕ กุมภาพันธ์). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนพิเศษ ๔๔ ง.

^๔ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, ตุลาคม). (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

การพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมจึงได้กำหนด **หมวดหมู่การพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการ** ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “ขจัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมวดหมู่ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมวดหมู่ ได้แก่

หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตร ในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการ ท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ของประเทศ เพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศ มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME มีศักยภาพสูง ในการดำเนิน ธุรกิจ สามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึง และได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากรัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญ เติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาค ในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคม ที่เพียงพอ เหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทยทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่า จากเศรษฐกิจ หมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้าง ภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจาก การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนา
แห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่
มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง
อย่างพลิกโฉม ฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง
สอดคล้องกับความต้องการ ของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึง
การเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดย
การบริการ ภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๕ กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบ
การพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ
๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
(สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมาย
การพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี
(พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว
เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์
และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความ
เข้มแข็ง ให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้าง
ความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกรรรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและ
เทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนา
ประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับ
ความต้องการ ของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ
นวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐
บริหารจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิต
นวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุล
และยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer
และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๖๐, เมษายน). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐^๖ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากร และแรงงาน ไปสู่เศรษฐกิจ ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากร และความสามารถของทุกภาคส่วนในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนายภายใต้ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจ หมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาท จากฐานความ หลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเอื้อเพื่อเอื้อ (Nurture) ภายใต้กลไกตุภาคี ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาค ประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลาย ทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการ อนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุน พื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติ จากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียง ทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐาน ของความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมา ใช้ซ้ำตามหลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหาร จัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนา แพลตฟอร์ม เพื่อลดการใช้ ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่ม ทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระดมจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่ เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเอื้อเพื่อเอื้อ” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการ

^๖ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (๒๕๖๕, กุมภาพันธ์). แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการ พัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐.

ให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วน ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชน และผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึง ทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่ง พลังงานทางเลือกในพื้นที่ ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียบเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน
๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิต ให้เป็นศูนย์
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการ ด้วยกลไกตุ๊กตา เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์
๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด
๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี
๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสีย ในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์ การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่ม ตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่า มาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพีซ ในโรงงานอัจฉริยะ (Plan factory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิตและการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขายุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้ การวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้า เกษตร พรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรชั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาบริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสีย ระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์ วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๗) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ ทดสอบ ด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการ ป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาสู่ระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการ ใช้บริการ การแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรม ย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐ และปรับปรุงแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และ สุขภาพ

๓. สาขาพลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไก การกำหนดราคารับรอง การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรม ให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อ กระจาย รายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตาม แนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอจุดเด่นของประเทศไทยในด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการ กีฬา และ อีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการเพื่อตอบสนอง ต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขึ้นแนวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG

๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ

๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นแนวหน้า

๒.๗ กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐^๗

ภาคกลาง

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นฐานอุตสาหกรรมชั้นสูงที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่สามารถออกแบบและพัฒนาขึ้นเอง
๒. พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ
๓. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวคุณภาพ
๔. พัฒนาภาคกลางเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
๕. พัฒนาการผลิตกำลังคนให้มีทักษะรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
๖. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคกลาง-ตะวันตก ให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต
๗. พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยภาคกลางเป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์เหมาะสมในการทำเกษตร จึงมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลาง และภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติ ตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าว ตั้งอยู่ที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ ยังมีคำสั่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุพรรณ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลาง ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ ประมาณ ๒๒๖,๗๕๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๑๙๕,๙๐๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ ภาคเกษตร ของภาคกลางมีส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค และร้อยละ ๑๖.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของประเทศ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรภาคกลางในช่วง ๓ ปี แรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ขยายตัวร้อยละ ๓.๙ สูงกว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่หดตัวร้อยละ ๒.๓ ต่อปี

^๗ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔, กรกฎาคม). กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐.

๒. ภาคกลางถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง แหล่งการทำเกษตรที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๔.๖ รองลงมาได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๑.๗ กาญจนบุรี ร้อยละ ๑๐.๙ ประจวบคีรีขันธ์ ร้อยละ ๙.๖ และนครปฐม ร้อยละ ๘.๙ **สินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญของภาคกลาง** ได้แก่ ข้าว แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี ชัยนาท และพระนครศรีอยุธยา **มันสำปะหลัง** แหล่งปลูกที่สำคัญ ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี **อ้อยโรงงาน** แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี **สับปะรดโรงงาน** แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** แหล่งปลูกที่สำคัญได้แก่ จังหวัดลพบุรี และสระบุรี นอกจากนี้ยังมี **กล้วยไม้** เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตกล้วยไม้ที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศคือ จังหวัดนครปฐม รองลงมาคือ สมุทรสาคร **ด้านปศุสัตว์** ได้แก่ **โคนม** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม **โคเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา ได้แก่ เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และสุพรรณบุรี **สุกร** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม สุพรรณบุรี ลพบุรี และสระบุรี **เป็ดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา ได้แก่ นครปฐม ลพบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี **เป็ดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสุพรรณบุรี รองลงมา ได้แก่ อ่างทอง นครปฐม ชัยนาท ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา ได้แก่ กาญจนบุรี สระบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี และนครปฐม และ **ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดนครปฐม รองลงมา ได้แก่ พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี และกาญจนบุรี สำหรับ**ด้านประมง** ภาคกลางมีศักยภาพในการทำประมงทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา ได้แก่ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม และสมุทรปราการ

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศ ปี ๒๕๖๒ ภาคกลาง มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวมประมาณ ๑๘ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ทั้งประเทศ และมีพื้นที่ชลประทานครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๐.๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ ทำให้ภาคกลางมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรคิดเป็นร้อยละ ๕๖.๕ ซึ่งสูงกว่าภาพรวมระดับประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔ พบว่า ภาคกลาง มีพื้นที่ได้รับการรับรองเกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๘,๗๔๘.๐๑ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๓๑๖.๐๙ ไร่ และที่หมดอายุ ๑๐,๔๓๑.๙๒ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๓๐,๖๕๑.๘๖ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๖๖๐.๕๗ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๘,๙๙๑.๒๙ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุดคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมาได้แก่ ราชบุรี ปทุมธานี นครปฐม และกาญจนบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุดคือ จังหวัดลพบุรี รองลงมาได้แก่ กาญจนบุรี นครปฐม สระบุรี และสุพรรณบุรี ในอนาคตความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์จะมีมากขึ้นตามพฤติกรรมผู้บริโภค ดังนั้น การสนับสนุนและส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ยังมีความสำคัญที่ต้องดำเนินการและขยายผลต่อไป

๒.๗ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)^๔

เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ การพัฒนาระบบ นิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก การยกระดับศักยภาพของเกษตรกร รายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจ สีเขียว การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่ม ผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร

^๔ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (๒๕๖๔, ตุลาคม). แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐).

๒.๘ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์^๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไข ปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไข ปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการ ประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๙ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืนด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

^๙ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒. (๒๕๖๒, ๒๕ กรกฎาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๘๖ ง.

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิด การบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการ ขับเคลื่อนภายใต้ ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงาน ของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่ม สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนา คนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตร แม่นยำ สู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพด หวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกร รวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุน แผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรที่ผลิต สินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุน การจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ ความ ต้องการ ของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้า ออนไลน์ให้ กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความ ต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การใช้งานของ เกษตรกร เช่น การ Live จำหน่าย สินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่อง ทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกร สามารถ เข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวม องค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตร อัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และ ส่งเสริม สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการ เข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบ ที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการ ควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มางวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยง ฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร รับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้มีความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อนโดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็ง หรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมารวมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาด ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่

โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่าน กลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และ เคนเตอร์เทรด จัดกิจกรรม จับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับ กระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจ ให้บริการ ทางเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่ ฟาร์มเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับ สู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และ ถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภค และทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อป้อนเพาะ เกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒. แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย

ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นทางการ
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)

ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๐ แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ทบทวนปี พ.ศ. ๒๕๖๓^{๑๐}

จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคม จากเดิมที่เป็นสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมือง และมีการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากภาคเกษตรกรรมเป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม ทำให้จังหวัดปทุมธานี เป็นแหล่งรองรับการเข้ามาหางานทำจากคนในทุกภูมิภาคของประเทศ รวมทั้งแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาหางานทำ นอกจากนี้จังหวัดปทุมธานียังเป็นแหล่งที่ตั้งของสถานศึกษาทั้งในระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาหลายแห่ง ทำให้มีเยาวชนเข้ามาศึกษาในจังหวัดปทุมธานีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จังหวัดปทุมธานีจึงเป็นแหล่งรองรับปัญหาที่เกิดขึ้นจากปัจจัยดังกล่าว อาทิเช่น ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสิ่งแวดล้อมและมลพิษที่เกิดจากโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และการที่จังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดปริมณฑลซึ่งอยู่ใกล้ความเจริญ จึงทำให้เกิดการเรียกร้องต้องการในการได้รับบริการและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนจากส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูง จังหวัดปทุมธานีจึงต้องจัดการประเด็นปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นทั้งในเชิงประเด็นและกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมสวัสดิภาพของกลุ่มเป้าหมายผ่านรูปแบบการสร้างงาน สร้างอาชีพ การพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังปัญหา รวมถึงจำเป็นต้องมีระบบฐานข้อมูลที่ถูกต้อง มีความเป็นเอกภาพและเป็นปัจจุบัน มุ่งเน้นการพัฒนาบทบาทของชุมชนในการจัดการปัญหาของตนเอง ในลักษณะพึ่งพาตนเอง ขณะที่หน่วยงานภาครัฐจำเป็นต้องสร้างศักยภาพและพัฒนาศักยภาพของชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำจังหวัดปทุมธานีไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุข

๒.๑๐.๑ วิสัยทัศน์

“ปทุมธานี เมืองน่าอยู่ ศูนย์กลางธุรกิจบริการ และฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”

๒.๑๐.๒ พันธกิจ

๑. อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน
๒. เพิ่มขีดความสามารถและยกระดับการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการด้านเกษตร อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว
๓. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้อยู่ดีมีสุข ทั้งสุขภาพกาย จิตใจ มีความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ และมีสภาพแวดล้อมที่ดี

๒.๑๐.๓ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้น่าอยู่เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมเป้าหมาย

๑. ปทุมธานี มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี และเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
 ๒. ปทุมธานี มีระบบโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ ที่มีประสิทธิภาพ
- ตัวชี้วัด**

๑. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการพัฒนาพื้นที่อุตสาหกรรมเข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (ระดับ)
๒. ปริมาณขยะมูลฝอยได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง (ตัน/วัน)
๓. ปริมาณการเกิดอุบัติเหตุจากรถทางบกลดลง (ร้อยละ)

แนวทางพัฒนา

๑. สร้างระบบและกลไกในการควบคุมฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ระดับชุมชน
๒. ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ
๓. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
๔. พัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูง ได้

มาตรฐานสู่ตลาดโลก

เป้าหมาย

๑. การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการเพิ่มขึ้น
๒. ผลผลิตภาคการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และภาคบริการเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละจำนวนแปลงฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแปลงฟาร์ม GAP (ร้อยละ)
๒. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
๓. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคอุตสาหกรรม และการบริการเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)

แนวทางพัฒนา

๑. พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรม
๒. เพิ่มขีดความสามารถเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการ และธุรกิจบริการ
๓. พัฒนาคูณภาพและมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ เชื่อมโยงตลาดโลก

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวเชื่อมโยงธุรกิจและมาตรฐานบริการ

เป้าหมาย

๑. เพื่อสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่มภาคการท่องเที่ยว
๒. เพื่อพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ร้อยละ)
๒. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (ร้อยละ)

แนวทางพัฒนา

๑. ส่งเสริม พัฒนา และยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพ และได้มาตรฐาน
๒. ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มในแหล่งท่องเที่ยว และธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง
๓. ส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างคุณค่า และมูลค่าเพิ่ม

การท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพและชุมชนให้มีคุณภาพรองรับการ

เปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม

เป้าหมาย คนในจังหวัดปทุมธานี มีสุขภาวะที่ดีขึ้น และมีความเป็นอยู่ที่ดี และมีความสุข

ตัวชี้วัด

๑. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)
๒. ร้อยละผู้สูงอายุที่มีศักยภาพมีงานทำ และรายได้เหมาะสม (ร้อยละ)

แนวทางพัฒนา

๑. พัฒนาคูณภาพชีวิตและโอกาสในการประกอบอาชีพ และกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม
๒. พัฒนาคูณภาพชีวิตและโอกาสในการประกอบอาชีพ และกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดปทุมธานี

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดปทุมธานี

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง

จังหวัดปทุมธานีตั้งอยู่ในภาคกลางประมาณเส้นรุ้งที่ ๑๔ องศาเหนือ และเส้นแวงที่ ๑๐๐ องศาตะวันออก อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง ๒.๓๐ เมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๕๒๕.๘๕๖ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๙๕๓,๖๐๐ ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศเหนือ ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) เป็นระยะทางประมาณ ๒๗.๘ กิโลเมตร

๒) อาณาเขต มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัด ได้แก่

ทิศเหนือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (อำเภอบางไทร อำเภอบางปะอิน อำเภอวังน้อย)

จังหวัดสระบุรี (อำเภอหนองแค อำเภอวิหารแดง)

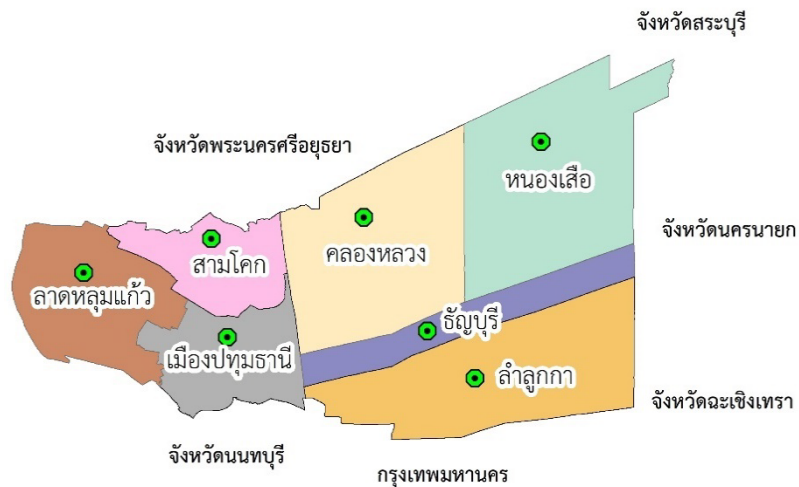
ทิศตะวันออก จังหวัดนครนายก (อำเภอองครักษ์) จังหวัดฉะเชิงเทรา (อำเภอบางน้ำเปรี้ยว)

ทิศตะวันตก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (อำเภอลาดบัวหลวง) จังหวัดนครปฐม (อำเภอบางเลน)

จังหวัดนนทบุรี (อำเภอไทรน้อย)

ทิศใต้ กรุงเทพมหานคร (เขตหนองจอก เขตคลองสามวา เขตสายไหม เขตบางเขน

เขตดอนเมือง) จังหวัดนนทบุรี (อำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง)

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงขอบเขตของจังหวัดปทุมธานี

๓) สภาพพื้นที่

ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไป เป็นที่ราบลุ่มอยู่บนสองฝั่งของลำน้ำเจ้าพระยา ซึ่งไหลผ่านใจกลางจังหวัด แยกพื้นที่ออกเป็น ๒ ฝั่ง ฝั่งตะวันออก (ฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา) ประกอบด้วย อำเภอดุสิต อำเภอลำลูกกา อำเภอลองหลวง และอำเภอนองเสือ ฝั่งตะวันตก (ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา) ประกอบด้วย อำเภอลาดหลุมแก้ว ส่วนอำเภอเมือง และอำเภอสสามโคก มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา มีคลองสาขามากมายที่แยกออกจากแม่น้ำเจ้าพระยา และแยกเป็นคลอง ซอยไหลผ่านอาณาบริเวณต่าง ๆ โดยทั่วไป จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ ๒ ใน ๓ เป็นนาข้าว ที่เหลือนอกนั้นเป็นไร่และสวน โดยปกติระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาในฤดูฝนจะเพิ่มสูงขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๕๐ เซนติเมตร ซึ่งทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมในบริเวณพื้นที่ราบริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นบริเวณกว้าง และก่อให้เกิดปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ฝั่งขวาของแม่น้ำเจ้าพระยา สำหรับพื้นที่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยานั้น เนื่องจากประกอบด้วยคลองซอยเป็นคลองชลประทานจำนวนมาก สามารถควบคุมจำนวนปริมาณน้ำได้ ทำให้ปัญหาเกี่ยวกับอุทกภัยมีน้อยกว่า

๔) ลักษณะดิน

พื้นที่จังหวัดส่วนใหญ่ เป็นที่ราบลุ่ม ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียวจัด สภาพดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกรดจัด มี pH ประมาณ ๖ - ๔ ซึ่งเป็นลักษณะของดินเปรี้ยว โดยจำแนกได้ดังนี้

- (๑) ดินเปรี้ยวน้อย มีเนื้อที่ ๓๕,๙๖๔.๐๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๐
- (๒) ดินเปรี้ยวปานกลาง มีเนื้อที่ ๔๒๖,๒๙๒.๕๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๘
- (๓) ดินเปรี้ยวจัด เนื้อที่ ๒๒๙,๙๙๑.๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๒

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูกาลของจังหวัดปทุมธานี ออกเป็น ๓ ฤดู ดังนี้

(๑) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ความกดอากาศสูงจากประเทศจีน ซึ่งมีคุณสมบัติหนาวเย็นและแห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย ทำให้อากาศเย็นและแห้งแล้ง แต่เนื่องจากจังหวัดปทุมธานีอยู่ทางตอนกลางของประเทศไทย อากาศจึงไม่หนาวเหมือนจังหวัดที่อยู่ทางตอนบนของประเทศ โดยจะมีอากาศเย็นในช่วงเช้า ส่วนในช่วงบ่ายอุณหภูมิจะสูงขึ้น และมีอากาศร้อน เดือนธันวาคมและมกราคมเป็นเดือนที่มีอากาศหนาวที่สุดในรอบปีของจังหวัดปทุมธานี

(๒) ฤดูร้อน เริ่มเมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนเมษายน ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำ เนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ประกอบกับลมที่พัดปกคลุมประเทศไทยในช่วงนี้เป็นลมฝ่ายใต้ ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน เนื่องจากดวงอาทิตย์ได้โคจรจากซีกโลกใต้มาอยู่ในละติจูดที่ตั้งฉากกับประเทศไทยจึงได้รับรังสีจากดวงอาทิตย์เต็มที่

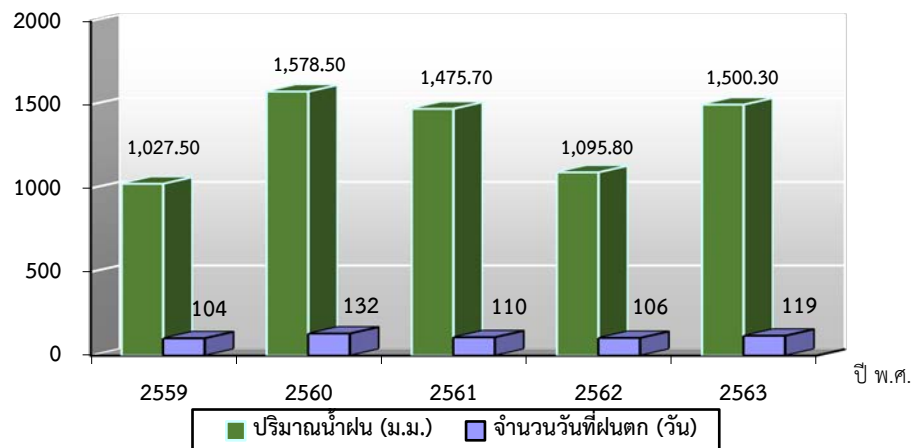
(๓) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนกันยายน ซึ่งเป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับ ในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป โดยเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มีความชื้นสูง

จังหวัดปทุมธานีอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุม ๒ ชนิด คือมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือปกคลุมในช่วงฤดูหนาว ทำให้บริเวณจังหวัดปทุมธานีประสบกับสภาวะอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง กับมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ ปกคลุมในช่วงฤดูฝนทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตก

๒) ปริมาณน้ำฝน ^{๑๑}

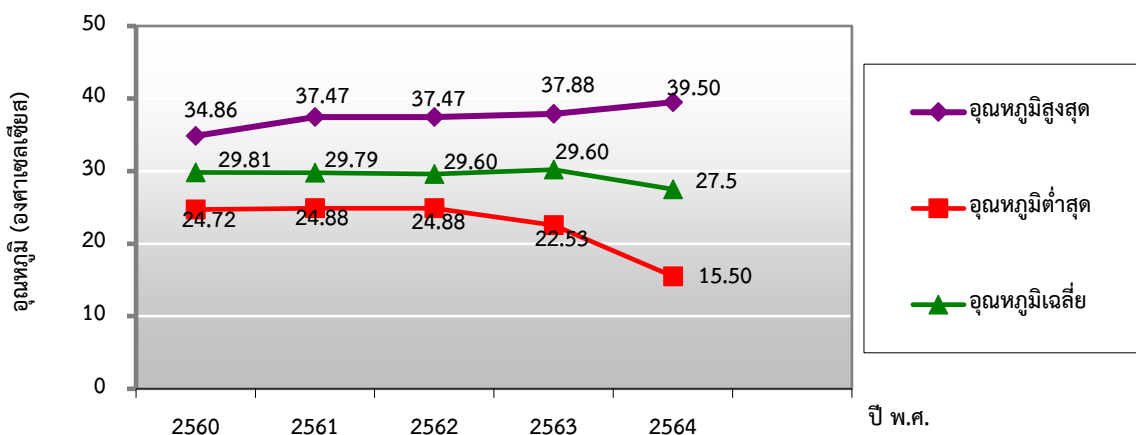
ระหว่างปี ๒๕๕๙ ถึง ๒๕๖๓ จะอยู่ในช่วง ๑,๐๒๗.๕๐ - ๑,๕๗๘.๕๐ มิลลิเมตร ฝนตกมากที่สุดในปี ๒๕๖๐ วัดได้ ๑,๕๗๘.๕๐ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก ๑๓๒ วัน ส่วนฝนตกน้อยที่สุด ในปี ๒๕๕๙ วัดได้ ๑,๐๒๗.๕๐ มิลลิเมตร จำนวนวันฝนตก ๑๐๔ วัน

ภาพที่ ๒ แผนภูมิแสดงปริมาณน้ำฝนและจำนวนวันที่ฝนตกในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๕ ปี)

จังหวัดปทุมธานี ในช่วงปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อุณหภูมิสูงสุด ๓๙.๕๐ องศาเซลเซียส ในปี ๒๕๖๔ และต่ำสุด ๑๕.๕๐ องศาเซลเซียส

ภาพที่ ๓ แผนภูมิแสดงอุณหภูมิสูงสุด ต่ำสุด และเฉลี่ย ของจังหวัดปทุมธานี ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔

^{๑๑} สถานีอุตุนิยมวิทยาปทุมธานี (๒๕๖, ธันวาคม).

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) แม่น้ำ : แม่น้ำเจ้าพระยา (ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง) ซึ่งไหลผ่านอำเภอเมืองปทุมธานีและอำเภอสามโคก ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร

๒) คลอง : คลองธรรมชาติและคลองชลประทาน ประมาณ ๘๔ คลอง รวมความยาวประมาณ ๑,๐๖๒.๔ กิโลเมตร แบ่งเป็น

(๑) คลองชลประทาน จำนวน ๒๙ คลอง รวมความยาว ๗๘๐.๘ กิโลเมตร ประกอบด้วยคลองระบายน้ำ จำนวน ๑๓ คลอง, คลองส่งน้ำ จำนวน ๙ คลอง และคลองอื่นๆ จำนวน ๗ คลอง

(๒) คลองธรรมชาติ จำนวน ๕๕ คลอง ความยาวรวม ๒๘๐.๖ กิโลเมตร ซึ่งได้ไหลผ่านในพื้นที่ของจังหวัดปทุมธานี โดยแบ่งออกเป็นพื้นที่ของอำเภอต่าง ๆ ได้ดังนี้

- อำเภอเมืองปทุมธานี มีแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางโพธิ์ คลองบางหลวงใต้ คลองบางหลวง คลองบางปรอก คลองเชียงราก คลองเจ้าเมือง คลองประปากรุงเทพฯ คลองบางคูวัด คลองเปรมประชากร

- อำเภอสามโคก มีแม่น้ำเจ้าพระยา คลองบางโพธิ์เหนือ คลองบางเตย คลองควายคลองสระคลองเชียงกรากน้อย คลองเปรมประชากร คลองเชียงราก

- อำเภอลาดหลุมแก้ว มีคลองพระอุดม คลองบางหลวง คลองลาดหลุมแก้ว คลองบางโพธิ์ และคลองสระ คลองสะแก คลองระแหง คลองสามวา

- อำเภอธัญบุรี มีคลองรังสิตประยูรศักดิ์ (เชื่อมระหว่าง แม่น้ำเจ้าพระยา และแม่น้ำนครนายก)

๓) เขตอนุรักษ์แหล่งน้ำดิบ เพื่อการประปานครหลวง นอกเหนือจากแหล่งน้ำต่าง ๆ แล้ว จังหวัดปทุมธานี ยังเป็นจุดสูบน้ำดิบจากแม่น้ำเจ้าพระยา เพื่อนำน้ำดิบมาผลิตน้ำประปาให้บริการประชาชนในพื้นที่ กรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออก โดยมีสถานีสูบน้ำบริเวณตอนล่างของปากคลองอ้อม ตำบลกระแซง (สำแล) อำเภอเมืองปทุมธานี เพื่อส่งน้ำตามคลองส่งน้ำดิบไปยังโรงกรองน้ำที่บางเขนและสามเสน เพื่อป้องกันการเสื่อมโทรมของคุณภาพน้ำที่จะนำมาผลิตน้ำประปา

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๒ กำหนดบริเวณอนุรักษ์แหล่งน้ำดิบเพื่อการประปานครหลวง ครอบคลุมบริเวณอำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสามโคก อำเภอคลองหลวง ซึ่งมีขนาดพื้นที่ประมาณ ๒๐๐ ตารางกิโลเมตร โดยสรุปว่า

(๑) ไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงงานอุตสาหกรรมที่มีน้ำทิ้ง ประกอบด้วย สารเป็นพิษ ประเภทโลหะหนักวัตถุมีพิษที่ใช้ในการเกษตรและสารเคมีอื่น ๆ ที่เป็นพิษ

(๒) ไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยายโรงเรือนอุตสาหกรรมที่มีน้ำทิ้งปริมาณเกินกว่าวันละ ๕๐ ลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ไม่รวมน้ำหล่อเย็น

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๓๑ ขยายบริเวณเพิ่มเติมอีก ๑๕๐ ตารางกิโลเมตร กำหนดเพิ่มเติมว่าไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่ม ยกเว้น อุตสาหกรรมที่มีข้อผูกพัน ตามกฎหมาย หรือ ตามมติคณะรัฐมนตรี คือโรงงานกระดาษบางปะอิน เขตนิคมอุตสาหกรรมนวนครโครงการที่ ๑ และโครงการที่ ๒ ยกเว้นโรงงานอุตสาหกรรมที่มีน้ำทิ้งปริมาณความสกปรกในรูป บีโอดี (BOD) ไม่เกินร้อยละ ๑

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดปทุมธานี

การแบ่งเขตการปกครอง การปกครอง จังหวัดปทุมธานี ประกอบด้วยการบริหารราชการ
ทั้งส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑) การบริหารภูมิภาค แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปทุมธานี
อำเภอคลองหลวง อำเภอธัญบุรี อำเภอหนองเสือ อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอลำลูกกา และอำเภอสสามโคก
มีจำนวนตำบล ๖๐ ตำบล มีจำนวนหมู่ ๔๙๔ หมู่

๒) การบริหารส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๑ แห่งเทศบาลนคร ๑ แห่ง
เทศบาลเมือง ๙ แห่ง เทศบาลตำบล ๑๗ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๓๗ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงพื้นที่และจำนวนประชากรจังหวัดปทุมธานี

ที่	อำเภอ	พื้นที่ จังหวัดปทุมธานี (ไร่)	ประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด
			ชาย	หญิง	รวม	
๑	เมืองปทุมธานี	๗๕,๐๙๔	๑๐๑,๙๓๑	๑๑๓,๓๙๑	๒๑๕,๓๒๒	๑๑๘,๔๘๑
๒	คลองหลวง	๑๘๖,๙๗๐	๑๓๗,๘๑๐	๑๕๕,๓๓๗	๒๙๓,๑๔๗	๑๘๕,๗๐๑
๓	ธัญบุรี	๗๐,๐๗๘	๑๐๐,๒๓๗	๑๑๔,๒๒๖	๒๑๔,๔๖๓	๑๒๔,๗๑๘
๔	หนองเสือ	๒๕๘,๕๒๐	๒๗,๕๐๖	๒๘,๑๒๐	๕๕,๖๒๖	๑๘,๘๙๔
๕	ลาดหลุมแก้ว	๑๑๗,๕๗๕	๓๔,๓๗๑	๓๖,๒๕๒	๗๐,๖๒๓	๓๕,๘๖๙
๖	ลำลูกกา	๑๘๖,๐๖๙	๑๓๖,๓๖๔	๑๕๑,๗๑๓	๒๘๘,๐๗๗	๑๕๖,๓๗๖
๗	สามโคก	๕๙,๓๕๔	๒๗,๑๑๒	๒๙,๐๓๑	๕๖,๑๔๓	๒๕,๒๖๑
รวม		๙๕๓,๖๖๐	๕๖๕,๓๓๑	๖๒๘,๐๗๐	๑,๑๙๓,๔๐๑	๖๖๕,๓๐๐

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล : เมษายน ๒๕๖๕)

๑.๓ ข้อมูลโครงการพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๓.๑ การคมนาคมขนส่ง

๑) ทางรถยนต์ เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่

- ทางหลวงหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) เป็นทางหลวงสายหลักเชื่อมโยง
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล กับภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอลำลูกกา อำเภอธัญบุรี และ
อำเภอคลองหลวง
- ทางหลวงหมายเลข ๓๔๖ (ปทุมธานี-ลาดหลุมแก้ว) เชื่อมโยงจังหวัดปทุมธานี
กับจังหวัดนครปฐม และจังหวัดสุพรรณบุรี ผ่านอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอลาดหลุมแก้ว
- ทางหลวงหมายเลข ๓๔๗ (บางพูน - ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร) เป็นทางหลวงสายหลัก
ด้านทิศเหนือที่เชื่อมโยงกับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และภาคเหนือ ผ่านอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอสสามโคก
- ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕ เป็นโครงข่ายทางหลวงสายหลักด้านทิศใต้ที่สำคัญของ
ทางหลวงวงแหวนรอบนอก ทำให้สามารถติดต่อกับภาคใต้ ภาคตะวันตก และภาคเหนือ
- ทางหลวงหมายเลข ๓๐๖ เป็นทางหลวงสายหลักในแนวเหนือ-ใต้ เชื่อมโยงกับจังหวัด
นนทบุรี ผ่านย่านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมที่สำคัญของจังหวัด มีปริมาณการจราจรสูง และประสบปัญหาการจราจรมาก

- ทางหลวงหมายเลข ๓๐๗ เป็นทางหลวงสายหลักในเขตผังเมืองรวมแนวเหนือ
- ได้ เชื่อมโยงโครงข่ายรอบนอกที่สำคัญ ได้แก่ ทางหลวงหมายเลข ๓๔๕, ๓๔๖, ๓๐๖

ผ่านย่านอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และสถานที่ราชการของจังหวัด มีการพัฒนาพื้นที่สองข้างทางเป็นอย่างมาก ทำให้ในปัจจุบันประสบปัญหาการจราจร

๒) ทางรถไฟ การคมนาคมทางรถไฟ มีเส้นทางรถไฟสายเหนือและสายตะวันออกเฉียงเหนือผ่าน โดยมีจุดจอดรถไฟที่สถานีรถไฟรังสิตและสถานีเชียงราก อีกทั้งยังมีจุดจอดรับส่งผู้โดยสารระยะสั้นเพื่อเดินทางไปยังกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียงที่หมู่บ้านรัตนโกสินทร์ อีกทั้งอยู่ระหว่างการก่อสร้างรถไฟฟ้าในพื้นที่ ได้แก่ รถไฟฟ้าสายสีแดง (บางซื่อ-รังสิต) และรถไฟฟ้าสายสีเขียวหมอชิต-สะพานใหม่-คูคต

๑.๓.๒ ไฟฟ้า

พื้นที่จังหวัดปทุมธานีอยู่ในเขตความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยมีสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจำนวน ๙ แห่งให้บริการ จากข้อมูลการให้บริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในปีที่ผ่านมา มีผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งสิ้น ๔๙๖,๔๕๐ ราย มียอดการใช้ไฟฟ้ารวม ๗,๔๔๑ ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง เกือบ ๔ ใน ๕ เป็นการใช้อิไฟฟ้าของภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมการผลิต (ร้อยละ ๗๖.๓) รองลงมาคือที่อยู่อาศัยประมาณ ๑,๕๑๔ ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง (ร้อยละ ๒๐.๔) ที่เหลือเป็นสถานที่ราชการและสาธารณะ และอื่นๆ ประมาณ ๒๔๘ ล้านกิโลวัตต์-ชั่วโมง (ร้อยละ ๓.๓) อัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณกระแสไฟฟ้าในรอบสามปีที่ผ่านมาเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๑.๖ ต่อปี กล่าวคือในปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ แต่ปี ๒๕๖๐ มีอัตราการใช้อิไฟฟ้าลดลงเล็กน้อยร้อยละ ๐.๐๓

ตารางที่ ๒ ผู้ใช้ไฟฟ้า และปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

ประเภทผู้ใช้	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	๔๕๘,๖๗๙	๔๘๓,๙๑๕	๔๙๖,๔๕๐
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	๗,๒๐๕,๖๖๐,๑๐๒	๗,๔๔๔,๒๗๕,๙๓๘	๗,๔๔๑,๔๙๓,๑๕๕
บ้านอยู่อาศัย	๑,๓๖๕,๒๕๐,๙๐๑	๑,๔๘๐,๐๐๙,๖๑๒	๑,๕๑๔,๖๐๘,๕๘๑
กิจการขนาดเล็ก	๔๘๖,๕๗๖,๐๗๑	๕๒๐,๘๗๗,๓๕๗	๕๓๗,๕๑๘,๖๐๑
กิจการขนาดกลาง	๑,๑๓๑,๓๓๘,๑๓๙	๑,๒๐๑,๓๑๖,๑๙๑	๑,๒๐๘,๐๗๙,๘๓๙
กิจการขนาดใหญ่	๓,๙๖๒,๘๗๕,๒๑๘	๓,๙๖๗,๑๘๗,๒๗๒	๓,๙๓๓,๑๑๘,๑๑๐
อื่น ๆ	๒๕๙,๖๑๙,๗๗๓	๒๗๔,๘๘๕,๕๐๖	๒๔๘,๑๖๘,๐๒๔

ที่มา: การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

๑.๓.๓ ประปา

จังหวัดปทุมธานีอยู่ในเขตความรับผิดชอบของการประปาส่วนภูมิภาค ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สำนักงานการประปาส่วนภูมิภาค จำนวน ๔ แห่ง ผลิตน้ำประปาปริมาณ ๑๗๙.๒ ล้านลูกบาศก์เมตร และจ่ายน้ำให้กับผู้ใช้น้ำในจังหวัดปทุมธานีทั้งสิ้น ๓๑๗,๓๖๖ ราย ปริมาณน้ำที่จำหน่ายทั้งสิ้น ๑๑๑.๑ ล้านลูกบาศก์เมตร

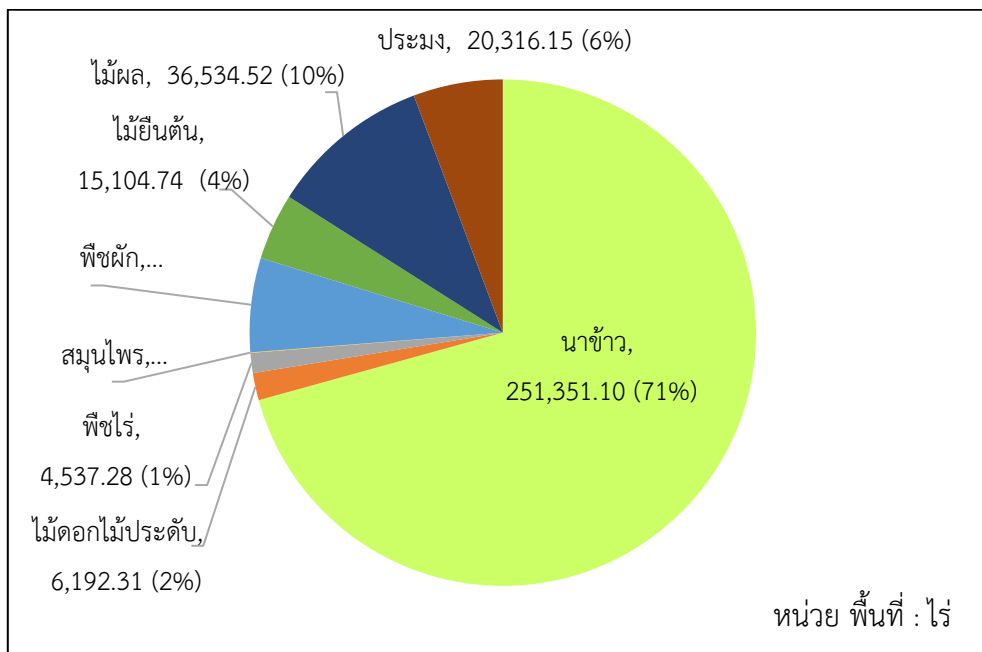
ตารางที่ ๓ ผู้ใช้น้ำ และปริมาณการใช้น้ำ จำแนกตามสาขาของการประปาส่วนภูมิภาค ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

รายการ	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ผู้ใช้น้ำ (ราย)	๒๙๕,๘๓๓	๓๐๗,๘๙๗	๓๑๗,๓๖๖
ปริมาณน้ำผลิตจริง (ลูกบาศก์เมตร)	๘๒,๒๔๑,๒๒๐	๑๗๖,๐๑๓,๑๒๘	๑๗๙,๒๓๐,๔๗๐
ปริมาณน้ำขาย (ลูกบาศก์เมตร)	๙๖,๔๐๖,๘๓๐	๑๑๑,๑๐๓,๖๙๙	๑๑๑,๐๗๔,๘๕๓

ที่มา: การประปาส่วนภูมิภาค

๒. พื้นที่เกษตรกรรมจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่เกษตรกรรม ๓๕๕,๔๙๙ ไร่ (๓๗.๒๘% ของพื้นที่ทั้งจังหวัด) ด้านพืช ๓๕๕,๑๘๓.๑๑ ไร่ ประกอบด้วย นาข้าว ๒๕๑,๓๕๑.๑๐ ไร่ ไม้ผล ๓๖,๕๓๔.๕๒ ไร่ พืชผัก ๒๑,๓๓๐.๔๓ ไร่ ไม้ยืนต้น ๑๕,๑๐๔.๗๔ ไร่ ไม้ดอกไม้ประดับ ๖,๑๙๒.๓๑ ไร่ พืชไร่ ๔,๕๓๗.๒๘ ไร่ สมุนไพร ๑๓๒.๖๓ ไร่ และด้านประมง ๒๐,๓๑๖.๑๕ ไร่

ภาพที่ ๔ แสดงพื้นที่เกษตรกรรมของจังหวัดปทุมธานี

๓. มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดปทุมธานี (GPP)

ตามรายงานผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๓ (Gross Regional and Provincial Product Chain Volume Measures ๒๐๒๐ Edition) ปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จังหวัดปทุมธานีมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เท่ากับ ๔๒๘,๒๗๘ ล้านบาท อยู่ลำดับที่ ๕ ของประเทศ รองจากจังหวัดกรุงเทพมหานคร ชลบุรี ระยอง และสมุทรปราการ โดยเป็นภาคเกษตรจำนวน ๕,๕๓๖ ล้านบาท (๑.๒๙ %) และภาคนอกเกษตร จำนวน ๔๒๒,๗๔๒ ล้านบาท (๙๘.๗๐ %) และมีผลิตภัณฑ์จังหวัดต่อหัว (GPP per capita) เท่ากับ ๒๓๙,๗๕๓ บาท/ปี อยู่ลำดับที่ ๑๓ ของประเทศ

ตารางที่ ๔ แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม สาขาการผลิตจังหวัดปทุมธานี

สาขาการผลิต		๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓p
ภาคเกษตร		๖,๐๔๓	๖,๐๘๒	๕,๕๓๖
๑	เกษตรกรรมการล่าสัตว์ การป่าไม้และการประมง	๖,๐๔๓	๖,๐๘๒	๕,๕๓๖
ภาคนอกเกษตร		๔๐๒,๓๘๙	๔๓๕,๒๗๘	๔๒๒,๗๔๒
อุตสาหกรรม		๒๒๐,๙๗๒	๒๓๗,๘๘๕	๒๓๒,๙๙๕
๒	การเหมืองแร่และเหมืองหิน	๑๑๘	๗๙	๗๗
๓	อุตสาหกรรม	๒๐๓,๒๗๘	๒๑๘,๑๐๘	๒๑๔,๒๔๓
๔	การไฟฟ้า แก๊สและการประปา	๑๕,๑๙๑	๑๗,๓๙๘	๑๖,๓๙๖
๕	การจัดหาน้ำ การจัดการน้ำเสียและของเสียรวมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง	๒,๓๘๕	๒,๓๐๐	๒,๒๗๙
การบริการ		๑๘๑,๔๑๗	๑๙๗,๓๙๔	๑๘๙,๗๔๖
๖	การก่อสร้าง	๑๑,๕๒๕	๑๓,๖๗๗	๑๑,๕๘๗
๗	การขายส่งการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์	๗๒,๓๘๔	๗๗,๖๕๐	๗๓,๐๘๐
๘	การขนส่งสถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	๙,๘๗๗	๑๐,๑๙๙	๙,๓๗๐
๙	โรงแรมและภัตตาคาร	๕,๓๑๙	๕,๘๖๐	๕,๒๒๓
๑๐	ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๔,๕๗๗	๕,๕๑๐	๕,๙๒๒
๑๑	ตัวกลางทางการเงิน	๑๖,๐๓๗	๑๖,๗๓๐	๑๖,๙๐๘
๑๒	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	๑๗,๖๓๑	๑๗,๙๖๓	๑๘,๑๒๑
๑๓	วิชาชีพ วิทยาศาสตร์และกิจกรรมทางวิชาการ	๓,๒๗๑	๓,๓๔๗	๓,๕๔๐
๑๔	การบริหารและบริการสนับสนุน	๕,๔๗๘	๕,๔๖๐	๕,๗๑๖
๑๕	การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	๗,๘๕๗	๘,๑๕๙	๘,๑๘๔
๑๖	การศึกษา	๑๕,๘๒๒	๒๐,๑๘๗	๒๐,๒๕๗
๑๗	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	๖,๗๔๖	๖,๕๗๓	๖,๘๕๑
๑๘	ศิลปะ ความบันเทิงและนันทนาการ	๑,๑๓๔	๑,๒๑๘	๙๔๑
๑๙	อื่นๆ	๓,๗๖๑	๔,๘๖๒	๕,๐๔๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) : (ล้านบาท)		๔๐๘,๔๓๓	๔๔๑,๓๖๑	๔๒๘,๒๗๘
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ต่อคน (บาท)		๒๓๖,๒๗๔	๒๕๑,๐๘๒	๒๓๙,๗๕๓
ประชากร (๑,๐๐๐ คน)		๑,๗๒๙	๑,๗๕๘	๑,๗๘๖

ที่มา : รายงานผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๓ (Gross Regional and Provincial Product Chain Volume Measures ๒๐๒๐ Edition) ปี ๒๕๖๓ ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๔. ข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์

๔.๑ พื้นที่เกษตรกรรมและครัวเรือนเกษตรกร

ครัวเรือนเกษตรกร ด้านพืช จำนวน ๒๑,๒๕๘ ครัวเรือน ด้านประมง จำนวน ๓,๑๕๗ ราย
ด้านปศุสัตว์ จำนวน ๗,๙๙๘ ราย

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนพื้นที่เกษตรกรรมและจำนวนครัวเรือนเกษตรกร

ที่	อำเภอ	พื้นที่จังหวัด รายอำเภอ (ไร่)	พื้นที่เกษตรกรรม (ไร่)			จำนวนเกษตรกร (*ครัวเรือน/**ราย)		
			รวม	ด้านพืช	ด้านประมง	ด้านพืช*	ด้านประมง**	ด้านปศุสัตว์**
๑	เมืองปทุมธานี	๗๕,๐๙๔.๐๐	๑๙,๗๑๓.๔๐	๑๗,๘๑๑.๕๘	๑,๙๐๑.๘๒	๑,๙๘๕	๔๑๖	๕๒๕
๒	คลองหลวง	๑๘๖,๙๗๐.๐๐	๔๓,๗๐๙.๑๕	๔๑,๗๗๑.๔๗	๑,๙๓๗.๖๘	๒,๘๕๑	๓๐๑	๑,๖๓๔
๓	ธัญบุรี	๗๐,๐๗๘.๐๐	๑๐,๖๐๔.๒๓	๑๐,๓๑๒.๓๕	๒๙๑.๘๘	๘๑๔	๓๖	๒๖๘
๔	หนองเสือ	๒๕๘,๕๒๐.๐๐	๑๑๔,๒๖๗.๓๙	๑๐๗,๗๖๗.๐๖	๖,๕๐๐.๓๓	๕,๔๐๓	๖๐๒	๑,๖๖๗
๕	ลาดหลุมแก้ว	๑๑๗,๕๗๕.๐๐	๖๔,๙๐๘.๓๓	๖๓,๑๙๕.๓๑	๑,๗๑๓.๐๒	๔,๓๒๕	๖๔๑	๑,๕๙๓
๖	ลำลูกกา	๑๘๖,๐๖๙.๐๐	๗๓,๑๕๘.๑๔	๖๖,๕๐๖.๑๔	๖,๖๕๒.๐๐	๓,๑๔๘	๖๖๗	๑,๒๔๐
๗	สามโคก	๕๙,๓๕๔.๐๐	๒๙,๑๓๘.๖๒	๒๗,๘๑๙.๒๐	๑,๓๑๙.๔๒	๒,๗๓๒	๔๙๔	๑,๐๗๑
	รวมทั้งจังหวัด	๙๕๓,๖๖๐	๓๕๕,๔๙๙.๒๖	๓๓๕,๑๘๓.๑๑	๒๐,๓๑๖.๑๕	๒๑,๒๕๘	๓,๑๕๗	๗,๙๙๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี และ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๒ เกษตรกรปราดเปรื่อง

จังหวัดปทุมธานี มีเกษตรกร Smart Farmer จำนวน ๑,๑๕๔ ราย และ Young Smart Farmer
จำนวน ๑๗๙ ราย

ตารางที่ ๖ แสดงจำนวน Smart farmer และ Young smart farmer

ที่	อำเภอ	จำนวน Smart farmer (ราย)					จำนวน Young Smart farmer (ราย)		
		กรมส่งเสริม การเกษตร	กรมประมง	กรมปศุสัตว์	ส.ป.ก.	รวม	กรมส่งเสริม การเกษตร	กรมปศุสัตว์	รวม
๑	เมืองปทุมธานี	๑๑๕	๒	๓๕	-	๑๕๒	๑๗	๒	๑๙
๕	คลองหลวง	๙๙	๓๘	๓๕	-	๑๗๒	๒๙	๗	๓๖
๖	ธัญบุรี	๘๕	๔๐	๒๗	-	๑๕๒	๑๘	๑	๑๙
๗	หนองเสือ	๑๒๔	๔๐	๓๕	๑๕	๒๑๔	๒๘	๑	๒๙
๓	ลาดหลุมแก้ว	๘๘	๔	๓๗	-	๑๒๙	๒๑	๗	๒๘
๔	ลำลูกกา	๙๖	๓๖	๓๕	-	๑๖๗	๒๙	๑	๓๐
๒	สามโคก	๙๒	๔๐	๓๖	-	๑๖๘	๑๗	๑	๑๘
	รวมทั้งจังหวัด	๖๙๙	๒๐๐	๒๔๐	๑๕	๑,๑๕๔	๑๕๙	๒๐	๑๗๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด
ปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๓ อาสาสมัครเกษตร

จังหวัดปทุมธานี มีอาสาสมัครเกษตร ๑๒ ด้าน รวม ๑,๕๖๔ ราย ได้แก่ อาสาสมัครเกษตร ฝนหลวงอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ประมงอาสา ปศุสัตว์อาสา อาสาสมัครสหกรณ์ อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรมหมอดินอาสา อาสาสมัครชลประทาน ครูบัญชีอาสา อาสาสมัครชวานาชั้นนำเศรษฐกิจการเกษตร อาสา และสารวัตรเกษตรอาสา

ตารางที่ ๗ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตรกร

ที่	อาสาสมัคร	จำนวนอาสาสมัครเกษตรกร (ราย)							รวม
		เมือง	คลอง หลวง	ธัญบุรี	หนอง เสือ	ลาดหลุม แก้ว	ลำลูก กา	สาม โคก	
๑	อาสาฝนหลวง	๘	๖	๑	๔	๑๗	๕	๔	๔๕
๒	อาสาสมัครเกษตร หมู่บ้าน	๕๗	๗๘	๑๖	๖๙	๖๑	๑๐๐	๕๒	๔๓๓
๓	ประมงอาสา	๑๓	๓	๑๖	๑๘	๑๘	๑	๑๗	๘๖
๔	อาสาปศุสัตว์	๕๗	๖๐	๘๓	๔๔	๒๖	๓๗	๔๐	๓๔๗
๕	อาสาสมัครสหกรณ์	๒	๓	๐	๓	๐	๕	๐	๑๓
๖	อาสาสมัครปฏิรูปที่ดิน เพื่อเกษตรกรรม	๐	๕	๒	๑๑	๐	๐	๐	๑๘
๗	หมอดินอาสา	๔๕	๖๔	๑๒	๘๗	๗๕	๙๖	๕๔	๔๓๓
๘	อาสาสมัคร ชลประทาน	๐	๗	๐	๑๙	๐	๐	๐	๒๖
๙	ครูบัญชีอาสา	๕	๑๓	๑๒	๗	๑๒	๖	๕	๖๐
๑๐	ชวานาอาสา	๐	๐	๑	๑	๐	๑	๐	๓
๑๑	เศรษฐกิจการเกษตร อาสา	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๒	๘
๑๒	สารวัตรเกษตรอาสา	๐	๒๐	๐	๓๐	๔๒	๐	๐	๙๒
รวม		๑๘๘	๒๖๐	๑๔๔	๒๙๔	๒๕๒	๒๕๒	๑๗๔	๑,๕๖๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี
โครงการชลประทานปทุมธานี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปทุมธานี ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ จ.ชัยนาท
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๔ พื้นที่ชลประทานและแหล่งน้ำ

จังหวัดปทุมธานีมีพื้นที่ชลประทาน ๕๐๑,๙๓๗ ไร่ (๕๒.๖๓% ของพื้นที่ทั้งจังหวัด) และพื้นที่นอกเขตชลประทาน ๔๔๕,๘๑๒ ไร่ ดังนี้

๔.๔.๑. พื้นที่ในเขตชลประทาน อยู่ในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา ๓ โครงการ รวม ๕๐๑,๙๓๗ ไร่ประกอบด้วย

๑) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ พื้นที่ชลประทาน ๒๕๑,๘๘๕ ไร่ เขตอำเภอลองหลวงอำเภอนองเสือและอำเภอรังสิต ฝั่งทิศเหนือของคลองรังสิตรับน้ำจากคลองระพีพัฒน์ มาทางคลอง ๑๓ และคลองระพีพัฒน์แยกตก อีกส่วนหนึ่งรับน้ำเข้ามาทางคลองเปรมประชากร

๒) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตใต้ พื้นที่ชลประทาน ๑๒๑,๕๐๘ ไร่ เขตอำเภอลำลูกกา และอำเภอรังสิต ฝั่งทิศใต้ของคลองรังสิตรับน้ำจากคลองรังสิต คลอง ๑๓ และบางส่วนของระบายลงมา จากโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือเข้ามายังคลองรังสิต

๓) โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ พื้นที่ชลประทาน ๑๒๘,๕๔๔ ไร่ เขตอำเภอลาดหลุมแก้ว และบางส่วนของอำเภอมือง และอำเภอสสามโคก รับน้ำจากคลองพระยาบันลือผ่านเข้ามา ทางคลองชุดใหม่ คลองลากค้อนและคลองพระอุดมและบางส่วนรับน้ำจากคลองที่เชื่อมต่อโดยตรงกับ แม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก

๔.๔.๒ พื้นที่นอกเขตชลประทาน มีพื้นที่รวม ๔๔๕,๘๑๒ ไร่ ประกอบด้วย

๑) พื้นที่นอกเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา คือ บริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา ทั้ง ๒ ฝั่ง เขตอำเภอสสามโคกและอำเภอมืองปทุมธานี (บางส่วน) อยู่ในการดูแลรับผิดชอบของโครงการชลประทาน ปทุมธานี ๙๑,๒๘๖ ไร่

๒) พื้นที่นอกเขตชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ ในอำเภอมืองคลองหลวง รัษฎบุรี และหนองเสือ รวม ๑๘๘,๔๖๐ ไร่

๓) พื้นที่นอกเขตชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตใต้ ในอำเภอมือง รัษฎบุรี และลำลูกกา รวม ๑๐๒,๓๘๑ ไร่

๔) พื้นที่นอกเขตชลประทานของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ ในพื้นที่ อำเภอมือง ลาดหลุมแก้ว และสามโคก รวม ๖๓,๖๘๕ ไร่

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี คือ แม่น้ำเจ้าพระยา (ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง) ไหลผ่านอำเภอมืองปทุมธานีและอำเภอสสามโคก ระยะทางประมาณ ๓๐ กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังมีลำคลองธรรมชาติและคลองชลประทาน จำนวน ๑๖๑ คลอง ความยาวรวมประมาณ ๑,๐๖๔.๗๒๑ กิโลเมตร แบ่งเป็น คลองธรรมชาติ ๑๐๘ คลอง ความยาวรวม ๓๗๓.๖๓๖ กิโลเมตร และคลองชลประทาน ๕๓ คลอง ความยาวรวม ๖๙๑.๐๘๕ กิโลเมตร

๔.๕ พื้นที่ในเขตปฏิรูปที่ดิน ๕๗,๓๐๘ ไร่ ๑ งาน ๕๑.๘๕ ตารางวา (๖% ของพื้นที่ทั้งจังหวัด)

ตารางที่ ๙ แสดงจำนวนพื้นที่และการถือครองที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี

ลำดับ	ประเภทที่ดิน	อำเภอ	จำนวน ราย	จำนวน แปลง	เนื้อที่		
					ไร่	งาน	วา
๑	ที่ ส.ป.ก. จัดซื้อ (กองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม)	รวม	๓,๓๕๘	๔,๘๐๐	๓๙,๙๐๗	๓	๓๘.๓๕
		คลองหลวง	๙๑๖	๑,๔๕๔	๙,๙๖๔	๒	๙๑.๙๐
		ชัยบุรี	๓๓๗	๔๖๗	๒,๒๘๘	๐	๗๑.๙๖
		หนองเสือ	๒,๐๙๔	๒,๘๖๘	๒๗,๕๐๕	๒	๘๘.๔๙
		ลำลูกกา	๑๑	๑๑	๑๔๙	๐	๘๖.๐๐
๒	ที่ดินพระราชทาน	รวม	๑,๐๑๕	๑,๓๗๔	๑๔,๐๑๗	๐	๘๕.๖๐
		คลองหลวง	๒๔๒	๓๕๐	๓,๐๖๐	๐	๔๙.๗๐
		หนองเสือ	๗๗๓	๑,๐๒๔	๑๐,๙๕๗	๐	๓๕.๙๐
๓	ที่บริจาค	รวม	๗	๑๒	๑๐๖	๑	๓๘.๐๐
		ชัยบุรี	๗	๙	๙๙	๓	๙.๐๐
		หนองเสือ	-	๑	-	๒	-
		สามโคก	-	๒	๖	๐	๒๙.๐๐
๔	ที่ราชพัสดุ	รวม	๔๘๘	๕๕๗	๓,๒๗๖	๓	๘๙.๙๐
		คลองหลวง	๗๓	๑๑๔	๙๕๑	๐	๙๘.๐๐
		หนองเสือ	๔๑๕	๔๔๓	๒,๓๒๕	๒	๙๑.๙๐
	รวม ๔ ประเภท		๔,๘๖๘	๖,๗๔๓	๕๗,๓๐๘	๑	๕๑.๘๕

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๖ ชุดดินและพื้นที่ศักยภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัดปทุมธานี

๔.๖.๑ ชุดดิน

ตารางที่ ๑๐ แสดงชุดดิน ลักษณะของดิน ปัญหาในการใช้ประโยชน์

กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒ เนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนเป็นสีเทาหรือเทาแก่ ดินล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลและสีเหลืองหรือสีแดง ถ้าเกิดบริเวณชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลาง พบจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซท์ ในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐ - ๑๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด มีค่า pH ๔.๕ - ๕.๐ ปัจจุบันบริเวณนี้ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผลบางชนิด ถ้ามีการจัดการที่ดีดินนี้จะให้ผลผลิตค่อนข้างสูง	ดินเป็นกรดจัด

กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
<p>๒) กลุ่มชุดดินที่ ๓ มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำ ดินล่างมีสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลหรือสีแดง บางแห่งพบผลึกยิปซัมและเปลือกหอยในดินชั้นล่างเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงต่างปานกลาง มีค่า pH ๕.๕ - ๘.๐ ปัจจุบันบริเวณนี้ส่วนใหญ่ใช้ทำนาหรือयर่องปลูกพืชผักและไม้ผล</p>	<p>ดินกลุ่มนี้ไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมาก ๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน</p>
<p>๓) กลุ่มชุดดินที่ ๑๐ มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนเป็นสีเทาหรือสีดำ ดินล่างสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือแดง และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซท์ ภายในระดับความลึก ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดินเป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื่องจากเป็นกรดจัดมากมีค่า ความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแห่งมีการयर่องปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนปฏิพัทธ์</p>	<p>ดินเป็นกรดจัดมากมักขาดแร่ธาตุอาหารพืชพวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ในขณะเดียวกันจะมีสารละลายพวกอลูมิเนียมและเหล็กเป็นปริมาณมากจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก ดังนั้น ดินกลุ่มนี้จึงจัดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือกรดกำมะถัน และถ้าไม่ใช้ปูนเพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน พืชที่ปลูกมักไม่ค่อยได้ผล</p>
<p>๔) กลุ่มชุดดินที่ ๑๑ มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนอยู่เป็นจำนวนมาก ในช่วงดินล่างตอนบน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซท์ในระดับความลึก ๕๐ - ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดิน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลว มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากดินมีปฏิกริยาเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัดค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕ - ๕.๐ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแห่งयर่องปลูกพืชผัก ไม้ผลและสนปฏิพัทธ์ ถ้าดินกลุ่มนี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ยและปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำหรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพพืชที่ปลูกจะให้ผลผลิตดีขึ้น</p>	<p>ดินเป็นกรดจัด อาจขาดแร่ธาตุอาหารพืชพวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส หรืออาจมีสารละลายพวกอะลูมิเนียมและเหล็กมากเกินไปจนเป็นพิษต่อพืช จัดได้ว่าเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือกรดกำมะถัน</p>

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๖.๒ พื้นที่ศักยภาพการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด

กรมพัฒนาที่ดิน ได้ทำการสำรวจพื้นที่จังหวัดปทุมธานี พบว่ามีพื้นที่ความเหมาะสมของดินสำหรับปลูกพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และมันสำปะหลัง ตามศักยภาพความเหมาะสมสูง ปานกลาง เล็กน้อย และไม่เหมาะสม ดังนี้

๑) ข้าว พื้นที่ศักยภาพเหมาะสมต่าง ๆ จังหวัดปทุมธานี รวมพื้นที่ ๓๑๔,๕๙๗.๗๑ ไร่

ตารางที่ ๑๑ แสดงพื้นที่ศักยภาพของข้าว

ที่	อำเภอ	พื้นที่ศักยภาพ (ไร่)			
		เหมาะสมสูง (S๑)	เหมาะสม ปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)
๑	เมืองปทุมธานี	๑๕,๗๐๓.๑๙	-	-	-
๒	คลองหลวง	๕๕,๓๖๔.๐๒	๑๓๙.๑๙	-	-
๓	ธัญบุรี	๘,๕๕๙.๔๗	๑,๔๔๗.๒๒	-	-
๔	หนองเสือ	๕๙,๗๔๐.๖๐	๓,๘๑๑.๓๐	-	-
๕	ลาดหลุมแก้ว	๖๗,๑๓๔.๔๘	-	-	-
๖	ลำลูกกา	๘๑,๑๔๓.๒๔	-	-	-
๗	สามโคก	๒๖,๕๕๕.๐๐	-	-	-
รวมทั้งหมด		๓๑๔,๒๐๐.๐๐	๕,๓๙๗.๗๑	-	-

ที่มา : Agri - Map Online กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๔ (สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๒) ปาล์มน้ำมัน จังหวัดปทุมธานีไม่มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน แต่ปัจจุบันมีการปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม จำนวน ๙,๖๑๐.๓๐ ไร่

ตารางที่ ๑๒ แสดงพื้นที่ศักยภาพของปาล์มน้ำมัน

ที่	อำเภอ	พื้นที่ศักยภาพ (ไร่)			
		เหมาะสมสูง (S๑)	เหมาะสม ปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)
๑	เมืองปทุมธานี	-	-	-	-
๒	คลองหลวง	-	-	-	๒๔.๑๘
๓	ธัญบุรี	-	-	-	๒๙.๙๐
๔	หนองเสือ	-	-	-	๙,๓๗๕.๓๐
๕	ลาดหลุมแก้ว	-	-	-	-
๖	ลำลูกกา	-	-	-	๑๘๐.๙๒
๗	สามโคก	-	-	-	-
รวมทั้งหมด		-	-	-	๙,๖๑๐.๓๐

ที่มา : Agri - Map Online กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๔ (สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๓) มะพร้าว พื้นที่ปลูกมะพร้าวในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม จำนวน ๓,๙๓๑.๘๕ ไร่

ตารางที่ ๑๓ แสดงพื้นที่ศักยภาพของมะพร้าว

ที่	อำเภอ	พื้นที่ศักยภาพ (ไร่)			
		เหมาะสมสูง (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)
๑	เมืองปทุมธานี	-	-	-	๑๔.๕๙
๒	คลองหลวง	-	-	-	๕๘๓.๗๑
๓	ธัญบุรี	-	-	-	๑๗๐.๙๑
๔	หนองเสือ	-	-	-	๒,๒๘๐.๒๔
๕	ลาดหลุมแก้ว	-	-	-	๒๓๑.๖๗
๖	ลำลูกกา	-	-	-	๕๖๑.๖๔
๗	สามโคก	-	-	-	๘๙.๐๙
รวมทั้งหมด		-	-	-	๓,๙๓๑.๘๕

ที่มา : Agri - Map Online กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๔ (สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔) มันสำปะหลัง พื้นที่ปลูกมันสำปะหลังในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม จำนวน ๒,๔๒๙.๓๑ ไร่

ตารางที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ศักยภาพของมันสำปะหลัง

ที่	อำเภอ	พื้นที่ศักยภาพ (ไร่)			
		เหมาะสมสูง (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)
๑	เมืองปทุมธานี	-	-	-	-
๒	คลองหลวง	-	-	-	๓๖๙.๓๗
๓	ธัญบุรี	-	-	-	๔๔๖.๐๗
๔	หนองเสือ	-	-	-	๑,๓๓๕.๐๐
๕	ลาดหลุมแก้ว	-	-	-	-
๖	ลำลูกกา	-	-	-	๒๗๘.๘๗
๗	สามโคก	-	-	-	-
รวมทั้งหมด		-	-	-	๒,๔๒๙.๓๑

ที่มา : Agri - Map Online กรมพัฒนาที่ดิน ๒๕๖๔ (สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๗ พันธุ์ข้าวที่สำคัญในจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีมีชุดดินที่มีความเหมาะสมต่อการปลูกข้าว โดยพันธุ์ข้าวที่ปลูก มีกว่า ๗ สายพันธุ์ ดังนี้

ตารางที่ ๑๕ แสดงพันธุ์ข้าวที่สำคัญในจังหวัดปทุมธานี

ที่	พันธุ์ข้าว	จำนวนครัวเรือน	จำนวนแปลง	พื้นที่ (ไร่)
๑	ข้าวเจ้า	๑๑,๐๘๖.๐๐	๒๗,๓๕๙.๐๐	๒๓๓,๕๕๗.๖๘
๒	ข้าวหอมปทุม	๓๙๖.๐๐	๙๖๔.๐๐	๘,๖๘๓.๙๙
๓	ข้าวหอมทั่วไป	๑๖.๐๐	๓๖.๐๐	๒๔๐.๑๓
๔	ข้าวดัชนีน้ำตาลต่ำ-ปานกลาง	๑๔.๐๐	๒๙.๐๐	๑๖๖.๗๙
๕	ข้าวอื่นๆ	๘.๐๐	๑๐.๐๐	๑๓๒.๕๐
๖	ข้าวสี	๓.๐๐	๓.๐๐	๕๑.๐๐
๗	ข้าวหอมมะลิ	๑.๐๐	๑.๐๐	๑๐.๐๐
รวม		๑๑,๕๒๖.๐๐	๒๘,๔๐๒.๐๐	๒๔๒,๘๕๒.๐๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๘ สินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ

๔.๘.๑ ด้านพืช

สินค้าเศรษฐกิจการเกษตรด้านพืชที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี พิจารณาจากมูลค่าการผลิตสูงสุด ได้แก่ ข้าวนาปี ๑,๗๐๙.๔๗ ล้านบาท กล้วยหอม ๑,๒๐๐.๘๑ ล้านบาท กล้วยน้ำว่า ๕๖๓.๖๐ ล้านบาท ทุเรียน ๓๙๑.๑๐ ล้านบาท ตะไคร้ ๓๐๕.๓๑ ล้านบาท ปาล์มน้ำมัน ๒๓๗.๑๖ ล้านบาท เตย ๓๓.๗๙ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๖ แสดงสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านพืช

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	ข้าวนาปี*	๑๑,๕๙๘	๓๒๒,๑๗๐	๒๓๑,๗๔๙	๗๑๙.๐๐	๗.๑๒	๑,๖๕๐.๐๕
๒	กล้วยหอม	๗๑๒	๑๑,๗๗๙	๔๕,๗๙๘	๓,๘๘๘.๐๐	๒๖.๒๒	๑,๒๐๐.๘๑
๓	กล้วยน้ำว่า	๒,๑๔๘	๑๐,๗๗๘	๓๑,๖๙๙	๒,๙๔๑.๐๐	๑๗.๗๘	๕๖๓.๖๐
๔	ทุเรียน*	๓๑๖	๑๗,๘๕๘	๒๔,๒๓๒	๑,๓๕๗.๐๐	๑๖.๑๔	๓๙๑.๑๐
๕	ตะไคร้*	๗๘๔	๑๓,๔๖๕	๓๑,๘๔๙	๒,๓๖๕.๐๐	๙.๙๐	๓๐๕.๓๑
๖	ปาล์มน้ำมัน	๓๘๔	๘,๕๓๕	๓๐,๑๘๓	๓,๕๓๖.๐๐	๘.๕๒	๒๕๗.๑๖
๗	เตย	๑๓๘	๖๑๔	๖,๐๐๒	๙,๗๖๘.๐๐	๕.๖๓	๓๓.๗๙
๘	ยางพารา	๑๒	๓๖๓	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

หมายเหตุ* : ๑. ผลผลิตเฉลี่ยของข้าว ทุเรียน ตะไคร้ คำนวณจากทุกรอบการเพาะปลูกทั้งหมด

๒. ทุเรียน พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิต หน่วยเป็นตารางเมตร/๑,๐๐๐ มูลค่าการผลิตหน่วยเป็น บาท/ตรม.

๓. พื้นที่เพาะปลูกกรณีคำนวณรอบการปลูกเฉพาะครั้งที่ ๑ (ไม่นับซ้ำ) ข้าว ๒๕๑,๓๕๑ ไร่ ทุเรียน ๓,๕๖๓ ไร่ ตะไคร้ ๗,๕๘๖ ไร่

๔. ยางพารา ไม่มีผลผลิต เนื่องจากเกษตรกรไม่เปิดหน้ายาง

๔.๘.๒ ด้านประมง

สินค้าเศรษฐกิจการเกษตรด้านประมงที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี พิจารณาจากมูลค่าการผลิตสูงสุด ได้แก่ ปลาตูก ๔๓๒.๓๐ ล้านบาท ปลานิล ๒๕๔.๙๐ ล้านบาท และ กุ้งขาว ๒๒๕.๙๐ ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๗ แสดงสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านประมง

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกรราย	พื้นที่เลี้ยงรวม (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (ล้านบาท)
๑	ปลาตูก	๔๘๓	๒,๘๘๒	๑๔,๔๑๐	๕,๐๐๐	๓๐	๔๓๒.๓๐
๒	ปลานิล	๑,๐๑๐	๕,๐๙๘	๑๐,๑๙๖	๒,๐๐๐	๒๕	๒๕๔.๙๐
๓	กุ้งขาว	๘๒	๒,๐๐๘	๑,๕๐๖	๗๕๐	๑๕๐	๒๒๕.๙๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๘.๓ ด้านปศุสัตว์

สินค้าเศรษฐกิจการเกษตรด้านปศุสัตว์ที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี พิจารณาจากมูลค่าการผลิตสูงสุด ได้แก่ โค ๒๐๐.๕๒ ล้านบาท เป็ด ๗๖.๘๐ ล้านบาท ไก่ ๕๔.๑๕ ล้านบาท กระบือ ๓๑.๙๕ ล้านบาท แพะ ๙.๔๖ ล้านบาท และแกะ ๑.๔๑ ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงสินค้าเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญด้านปศุสัตว์

ที่	ชนิดสินค้า	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ผลผลิตรวม (ตัว)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ตัว)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าการผลิต (บาท)
๑	โค	๒๖๙	๔,๔๕๖	๕๐๐	๙๐	๒๐๐.๕๒
๒	เป็ด	๘๘๖	๔๒๖,๖๖๓	๓	๖๐	๗๖.๘๐
๓	ไก่	๖,๐๖๒	๖๐๑,๖๕๔	๒	๔๕	๕๔.๑๕
๔	กระบือ	๕๘	๗๑๐	๕๐๐	๙๐	๓๑.๙๕
๕	แพะ	๑๑๗	๒,๘๖๘	๓๐	๑๑๐	๙.๔๖
๖	แกะ	๑๗	๔๒๖	๓๐	๑๑๐	๑.๔๑

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

หมายเหตุ : นับซ้ำเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกร ๑ ราย เลี้ยงสัตว์ได้หลายชนิด

๔.๙ สินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานีมีสินค้าเกษตรที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา จำนวน ๒ ชนิด ดังนี้

๔.๙.๑ กล้วยหอมทองปทุม

กล้วยหอมทองปทุม ได้รับการประกาศจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๓๐ มี.ค. ๖๓ ให้ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ (วันที่ยื่นคำขอ)

กล้วยหอมทองปทุม มีลักษณะเด่น คือ รูปทรงผลใหญ่ยาว หน้าตัดค่อนข้างกลม ปลายคอดเล็กน้อย เปลือกบาง ผิวฉวกล เนื้อเหนียว ไม่มีเม็ด ผลดิบสีเขียวฉวกล เมื่อผลสุกมีสีเหลืองทองฉวกล เนื้อเหนียวแน่นรสชาติหอมหวาน

ภาพที่ ๖ ลักษณะเด่นของกล้วยหอมทองปทุม

เกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๗๙ ราย นอกจากนี้ จังหวัดปทุมธานียังมีการผลิตระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่กล้วยหอมทอง จำนวน ๑ แปลง มีสมาชิกกลุ่ม ๒๒ ราย พื้นที่ ๗๐๐ ไร่ ซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอหนองเสือ

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง บูรณาการและจัดทำ BCG Model กล้วยหอมทองปทุม ภายใต้ตลาดนำการผลิต ดังนี้

	ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
Bio	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตกล้วยต้นเตี้ยโดยใช้ฮอร์โมน - ส่งเสริมการผลิตกล้วยผลโตโดยใช้ฮอร์โมน - ส่งเสริมการผลิตกล้วยผลเสริมซีลีเนียม - ส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในกล้วยหอมทอง - ตราจีอาร์โอมาตรฐาน GAP 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่า (ไซรป์ กล้วยหอมทองทอด สุนัขภูภาคเจล ให้พลังงานจากกล้วยหอม) - พัฒนาบรรจุภัณฑ์ (กล่องบรรจุกล้วยผลสด) 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์สินค้า GI - การจำหน่ายค้าส่ง ค้าปลีก Online - ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
Circular	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนการนำวัสดุเหลือใช้ประโยชน์ด้านการผลิต (ปุ๋ย) 	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและสนับสนุนการนำวัสดุเหลือใช้จากต้นกล้วยมาผลิตกระถางต้นไม้ชีวภาพที่สามารถย่อยสลายได้/บรรจุภัณฑ์กันกระแทก 	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาเส้นใยกล้วยเพื่อสิ่งทอ
Green	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมเกษตรกรปฏิบัติตามมาตรฐาน GAP/GI - การกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้พลังงานแสงอาทิตย์ในกระบวนการแปรรูป 	<ul style="list-style-type: none"> - ประชาสัมพันธ์การบริโภคสินค้าปลอดภัย - เชื่อมโยงท่องเที่ยวเชิงเกษตร

๔.๙.๒ ข้าวหอมปทุมธานี

ข้าวหอมปทุมธานี ได้รับการประกาศจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อวันที่ ๒๗ ส.ค. ๖๔ ให้ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ (วันที่ยื่นคำขอ)

ข้าวหอมปทุมธานี เป็นพันธุ์ข้าวที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์และคัดสายพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พันธุ์ข้าวเป็นข้าวเจ้าหอมที่ไม่ไวต่อช่วงแสง

ลักษณะทางกายภาพ เปลือกข้าวสีฟาง รูปทรงเมล็ดข้าว เรียวยาว จมูกข้าวเล็ก เนื้อเมล็ดข้าวมีสีขาวนวล ผิวค่อนข้างมัน เมื่อหุงสุกแล้วข้าวนุ่มค่อนข้างเหนียวและมีกลิ่นหอมอ่อนๆ (ประกาศขึ้นทะเบียนรับรอง ๒๗ ส.ค. ๖๔)

ภาพที่ ๗ ข้าวหอมปทุมธานี

เกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จำนวน ๕๐ ราย นอกจากนี้ จังหวัดปทุมธานีมีการผลิตระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ข้าว จำนวน ๒๓ แปลง มีสมาชิกกลุ่ม ๑,๓๖๕ ราย พื้นที่รวมทั้งสิ้น ๓๘,๘๕๓.๒๐ ไร่ กระจายในทุกอำเภอของจังหวัดปทุมธานี

๔.๑๐ สินค้าเกษตรและแหล่งจำหน่ายที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

๔.๑๐.๑ จังหวัดปทุมธานีมีสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ทั้งสิ้น

๓ ด้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑๙ แสดงสินค้าเกษตรที่ได้รับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

สินค้าเกษตรปลอดภัย	มาตรฐาน	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)
ด้านพืช			
ข้าว	GAP	๑๔๐	๓,๖๐๗.๗๕
	GAP (แบบเดี่ยว)	๖	๑๑๔
	GAP (แบบกลุ่ม)	๑๓๔	๓,๔๙๓.๗๕
พืชผัก-ผลไม้	GAP	๖๖๗	๘,๐๕๗.๖๐
	๑.ผลไม้ (กล้วยหอม มะม่วง มะพร้าว ฯลฯ)	๑๖๔	๕,๕๗๙.๙๕
	๒.พืชผัก (ผักบุ้งจีน กระเทียม กวางตุ้ง ฯลฯ)	๕๐๓	๒,๔๗๗.๖๕
ข้าว	อินทรีย์	๙	๑๑๓
	อินทรีย์ (รายเดี่ยว)	๑	๒
	อินทรีย์ (แบบกลุ่ม)	๘	๑๑๑
พืชผัก-ผลไม้	อินทรีย์	๑๔	๑๔๑.๔๘
	๑.เห็ด	๔	๘.๖๘
	๒.ไม้ผล	๓	๙.๘
	๓.พืชผสมผสาน	๒	๑๑.๒๕
๔.พืชผัก	๕	๒๓.๕๕	
ด้านประมง			
ปลาน้ำจืด (เบญจพรรณ) กุ้งขาว ปลาน้ำจืด (เบญจพรรณ)	GAP	๓๓๙	๕,๑๓๔.๗๕
	GAP	๒๑	๕๔๕.๔๐
	Safety Level	๑๓๕	๑,๒๙๒.๕๐
ด้านปศุสัตว์			
ฟาร์ม	GAP	๕	ตัว
	๑. ฟาร์มไก่เนื้อ	๓	๑๕๐,๐๐๐*
	๒. ฟาร์มไข่ไก่	๑	๓๐,๐๐๐
๓. มาตรฐานโรงฟักไข่สัตว์ปีก	๑	๒,๐๐๐,๐๐๐/อาทิติย์	
โรงฆ่าสัตว์	โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน	๒๘	แห่ง
	๑. โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน (โค)	๑๖	แห่ง
	๒. โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน(สัตว์ปีก)	๙	แห่ง
๓. โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน(สุกร)	๓	แห่ง	

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี ศูนย์ข้าวปทุมธานี
ศูนย์วิจัยพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

หมายเหตุ : *พืชผสมฟาร์ม ๙๐,๐๐๐ ตัว ทั่วคอกฟาร์ม ๒๐,๐๐๐ ตัว บ.ซีเอพี คอร์ปอเรชั่น จก. ๔๐,๐๐๐ ตัว

๔.๑๐.๒ แหล่งจำหน่ายสินค้าปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี ที่ได้รับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑) **ปศุสัตว์ OK** คือมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าปศุสัตว์ ด้านอาหาร โดยการรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การรับรองมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ การรับรองสถานที่รวบรวมไข่ และการรับรองมาตรฐานสถานที่จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ ซึ่งจังหวัดปทุมธานีมีแหล่งสินค้าปลอดภัยที่ได้รับการรับรองปศุสัตว์ OK จากกรมปศุสัตว์ จำนวน ๑๐๓ แห่ง

๒) **ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant)** คือ ร้านอาหารที่ไว้วัตถุดิบที่มีความปลอดภัย ซึ่งวัตถุดิบดังกล่าวได้จากการผลิตตามมาตรฐานและผ่านการรับรอง หรือเป็นผลผลิตที่เกิดจากผู้ผลิตที่รับรองตนเองว่าผลิตโดยไม่ใช้สายเคมีหรือจำกัดการใช้สารเคมี จังหวัดปทุมธานี มีร้านอาหารที่ได้รับการรับรอง จำนวน ๒๓ แห่ง ได้แก่ ๑) ร้าน Amassing Bar & Restaurant ๒) ร้านแม่ไม้๓) ร้านจันทร์เดอคาเฟ่ ๔) ร้านข้าวแกงบ้านครัวไทย ๕) ร้านอิงนที รีสอร์ท ๖) ร้านครัวริมน้ำท้ายเกาะ ๗) ร้านเจ๊ไส่ก้วยเตี่ยวเป็ดบางคูวัด ๘) ร้านบ้านเหนือน้ำ ๙) ร้านฟาร์มลุงแดง ๑๐) Mushroom Hut Café ๑๑) ร้านเด่นสมชื่อ Coffee & Restaurant ๑๒) ร้านทีนิตี คาเฟ่ ๑๓) ร้านบ้านเชือก ๑๔) ร้านยองเหลา ๑๕) ร้านก้วยเตี่ยวเพื่อนลุง ๑๖) ร้านครัวครุฑุกริมเจ้าพระยา ๑๗) ร้านบ้านสวนริมคลอง ๑๘) ร้านครัวสุทธิพันธุ์ ๑๙) ร้านสวนอาหารบ้านพักผ่อน ๒๐) ร้านสุไบตะ ชวนชิม สาขารังสิต ๒๑) ร้านก้วยเตี่ยวเป็ดนายฮุย ๒๒) ร้านครัวเรือนเจ้าพระยา และ ๒๓) ร้าน G Farm at Sam Khok

นอกจากนี้ จังหวัดปทุมธานียังมีการตรวจรับรองแผงในตลาดสดและร้านค้าที่จำหน่ายสินค้าเกษตรและอาหารที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ภายใต้สัญลักษณ์ Q จังหวัดปทุมธานี มีแหล่งจำหน่ายสินค้า Q จำนวน ๒๗๕ แผง

ตารางที่ ๒๐ แสดงแหล่งจำหน่ายสินค้าปลอดภัยจังหวัดปทุมธานี

โครงการ	รวม	อำเภอ						
		เมือง	คลองหลวง	ธัญบุรี	หนองเสือ	ลาดหลุมแก้ว	ลำลูกกา	สามโคก
ปศุสัตว์ OK	๑๐๓	๒๓	๒๙	๗	๔	๖	๓๒	๒
ร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัย เลือกใช้สินค้า Q (Q Restaurant) : (ร้าน)	๒๓	๗	๓	๒	๑	-	-	๑๐
แหล่งจำหน่ายสินค้า Q (ตลาดสด): (แผง)	๒๗๕	๑๐	๑๗๑	๓๓	๐	๐	๖๑	๐
ตลาดอินเตอร์มาร์ท	๑๐	๑๐	-	-	-	-	-	-
ตลาดไท	๑๕๔	-	๑๕๔	-	-	-	-	-
ตลาดไอยรา	๑๗	-	๑๗	-	-	-	-	-
ตลาดเจริญผล	๘	-	-	๘	-	-	-	-
ตลาดสะพานแดง	๔	-	-	๔	-	-	-	-
ตลาดรังสิต	๒๑	-	-	๒๑	-	-	-	-
ตลาดสี่มุมเมือง	๖๑	-	-	-	-	-	๖๑	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๑๑ ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ คือ สนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มทำการผลิต การบริหารจัดการร่วมกันและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต ผลผลิตเพิ่มขึ้น จังหวัดปทุมธานี มีการผลิตระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๕ รวมทั้งสิ้น ๓๓ แปลง จำนวน ๙ ชนิดสินค้า พื้นที่ทั้งหมด ๓๘,๘๕๓ ไร่ เกษตรกร ๑,๗๘๘ ราย ดังนี้

ตารางที่ ๒๑ แสดงรายละเอียดระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

ที่	รายชื่อแปลงใหญ่	สินค้า	ที่ตั้ง			เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ชื่อ - สกุล ประธานกลุ่ม	หมายเลข โทรศัพท์
			หมู่	ตำบล	อำเภอ				
ปี ๒๕๕๙									
๑	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๗	ข้าว	๗	บึงกาสาม	หนองเสือ	๕๐	๑,๓๑๑	นายมนตรี ดวงหิรัญ	๐๒-๕๔๙๐๑๕๘
๒	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๒	ข้าว	๒	บึงกาสาม	หนองเสือ	๑๕๓	๓,๕๔๗	นายสมศักดิ์ เพ็ชรรัตน์	๐๘๖-๘๘๐๘๖๐๙
๓	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑	ข้าว	๑	บางคูวัด	เมืองปทุมธานี	๕๕	๑,๐๑๗	นายสมพร ภูทอง	๐๘๘-๖๔๑๒๑๓๐
๔	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๖	ข้าว	๖	คลองพระอุดม	ลาดหลุมแก้ว	๕๘	๙๖๒	นายเสน่ห์ ชื่นจิต	๐๘๖-๕๔๕๘๙๙๔
๕	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๔	ข้าว	๑๔	บึงทองหลวง	ลำลูกกา	๒๖๙	๖๒๐๕	นายสมคิด เกาภูทอง	๐๘๑-๖๔๑๓๑๔๓
ปี ๒๕๖๐									
๖	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๖ ตำบลคลองสี่ อำเภอคลองหลวง	ข้าว	๑๖	คลองสี่	คลองหลวง	๑๖๔	๔,๐๒๗	นายคำพอง เจริญลา	๐๘๖-๙๐๑๒๙๘๙
๗	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน หมู่ที่ ๗ ตำบลบึงกาสาม อำเภอหนองเสือ	ปาล์ม น้ำมัน	๗	บึงกาสาม	หนองเสือ	๘๐	๒,๒๓๙	นายมนัส พุทธิรัตน์	๐๘๙-๒๘๐๖๓๑๓
๘	แปลงใหญ่ผัก หมู่ที่ ๕ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก	ผัก	๕	บางเตย	สามโคก	๔๐	๒๐๐	นายสุขุม ไตลังคะ	๐๙๕-๗๗๕๓๑๖๓
๙	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๘ ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา	ข้าว	๘	ลำไทร	ลำลูกกา	๔๔	๑,๒๕๓	นายเอกสิทธิ์ ปรุทีสินหิรัญ	๐๘๙-๒๒๙๙๖๘๘
๑๐	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา	ข้าว	๑๔	บึงคำพร้อย	ลำลูกกา	๓๔	๙๒๘	นายดอกรัก สุคนธ์	๐๙๘-๒๘๐๖๓๑๖
๑๑	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๒ ตำบลลำลูกกา อำเภอลำลูกกา	ข้าว	๒	ลำลูกกา	ลำลูกกา	๓๗	๙๐๔	นายชาติรี ระดมเล็ก	๐๘๖-๖๖๑๗๔๙๕

ที่	รายชื่อแปลงใหญ่	สินค้า	ที่ตั้ง			เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ชื่อ - สกุล ประธานกลุ่ม	หมายเลข โทรศัพท์
			หมู่	ตำบล	อำเภอ				
๑๒	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๕ ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว	ข้าว	๕	หน้าไม้	ลาดหลุมแก้ว	๓๐	๗๙๕	นายอุดม ขุนนก้อน	๐๘๑- ๔๘๔๓๙๙๐
๑๓	แปลงใหญ่เตยหอม หมู่ที่ ๑๓ ตำบลคลองสาม อำเภอกลองหลวง	เตยหอม	๑๓	คลองสาม	คลองหลวง	๓๗	๒๔๖	นางสาวอรุณ ป่าสนธิ์	๐๙๘- ๒๘๐๖๓๒๘
ปี ๒๕๖๑									
๑๔	แปลงใหญ่แพะ หมู่ที่ ๑ ตำบลรังสิต อำเภอัญบุรี	แพะ	๑	รังสิต	อัญบุรี	๕๑	๑๔๒.๗	นายพงษ์ศักดิ์ ผลดี	๐๘๗- ๓๓๙๑๙๗๓
๑๕	แปลงใหญ่ปลาดุก คลองบางโพธิ์ หมู่ที่ ๕ ตำบลคูขวาง อำเภอลาดหลุมแก้ว	ปลาดุก	๕	คูขวาง	ลาดหลุมแก้ว	๕๒	๕๒	นายยา อาดำ	๐๖๕- ๖๘๑๕๑๔๙
๑๖	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๕ ตำบลบึงคำพร้อย อำเภอลำลูกกา	ข้าว	๕	บึงคำพร้อย	ลำลูกกา	๓๐	๗๙๗	นายสมควร ปานเถื่อน	๐๘๐- ๖๑๙๙๓๓๗
๑๗	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองเจ็ด อำเภอกลองหลวง	ข้าว	๗	คลองเจ็ด	คลองหลวง	๓๐	๖๘๙	นายนิคม แก้วสุกณี	๐๘๑- ๒๙๖๔๕๙๙
๑๘	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๓ ตำบลคลองหก อำเภอกลองหลวง	ข้าว	๑๓	คลองหก	คลองหลวง	๓๒	๙๐๗	นายธีรพงศ์พันธุ์ มิตราม	๐๘๑- ๘๐๓๒๑๖๓
๑๙	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๓ ตำบลบึงสนั่น อำเภอัญบุรี	ข้าว	๓	บึงสนั่น	อัญบุรี	๓๖	๑,๑๖๑	นายเนือง เจริญจันทร์	๐๙๖- ๑๒๕๕๙๕๖
๒๐	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๙ ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา	ข้าว	๑๙	บึงทองหลาง	ลำลูกกา	๓๐	๙๙๕	นายอนุสร จำประสิทธิ์	๐๙๘- ๒๘๐๖๓๑๙
๒๑	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๔ ตำบลพิชอุดม อำเภอลำลูกกา	ข้าว	๔	พิชอุดม	ลำลูกกา	๔๓	๑,๓๗๓	นายสมศักดิ์ วิเชียรสมุทร	๐๙๘- ๒๘๐๖๓๑๗
๒๒	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๕ ตำบลบึงคอไห	ข้าว	๕	บึงคอไห	ลำลูกกา	๓๔	๘๗๑	นางสาวแคทรียา รื่นสุข	๐๘๔- ๙๑๒๐๑๔๐

ที่	รายชื่อแปลงใหญ่	สินค้า	ที่ตั้ง			เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ชื่อ - สกุล ประธานกลุ่ม	หมายเลข โทรศัพท์
			หมู่	ตำบล	อำเภอ				
ปี ๒๕๖๒									
๒๓	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๗ ตำบลคลองสอง	ข้าว	๗	คลองสอง	คลองหลวง	๔๐	๑,๒๓๓	นายพันธุ์ทิพย์ เฮอร์เชอร์	๐๘๑- ๙๑๕๒๕๗๕
๒๙	แปลงใหญ่ปลาดุก หมู่ที่ ๘ ตำบลลำไทร	ปลาดุก	๘	ลำไทร	ลำลูกกา	๓๔	๔๙๘	นายวีระวงศ์ ปั่นทองสุข	๐๙๓- ๑๙๘๒๔๙๑
๒๔	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๙ ตำบลระแหง	ข้าว	๙	ระแหง	ลาดหลุมแก้ว	๔๒	๑,๔๘๔	นายช้อย การเกษ	๐๖๓- ๘๒๖๔๗๕๔
๒๕	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๓ ตำบลคลองควาย	ข้าว	๓	คลองควาย	สามโคก	๓๕	๗๐๘	นายสมศักดิ์ มะลิทอง	๐๖๔- ๐๗๐๕๐๒๖
๒๖	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๑๐ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก	ข้าว	๑๐	บางเตย	สามโคก	๔๙	๑,๐๙๐	นายสมใจ กลับใจ	๐๖๑- ๙๖๒๒๒๙๙
๒๗	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๘ ตำบลบึงคอไห อำเภอลำลูกกา	ข้าว	๘	บึงคอไห	ลำลูกกา	๓๗	๑,๒๑๔	นายเอกรัตน์ จันทร์ศิริ	๐๘๙- ๒๒๙๙๖๘๘
๒๘	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๔ ตำบลบึงน้ำรักษ์ อำเภอธัญบุรี	ข้าว	๔	บึงน้ำรักษ์	ธัญบุรี	๓๓	๘๑๑	นางมณี สุภีโส	๐๘๙- ๕๐๐๑๖๘๔
ปี ๒๕๖๓									
๓๐	แปลงใหญ่หมากเหลือง ตำบลบึงทองหลาง อำเภอลำลูกกา	หมาก เหลือง	๑๔	บึงทองหลาง	ลำลูกกา	๓๓	๑๑๐	นายจำเรียง ทองคำดี	๐๘๑- ๓๙๓๑๔๓๒
ปี ๒๕๖๔									
๓๑	แปลงใหญ่กล้วยหอม ทอง ตำบลนพรัตน์ อำเภอหนองเสือ	กล้วย หอมทอง	๒	นพรัตน์	หนองเสือ	๒๒	๗๐๐	นายอนุกุล นามปราศัย	๐๘๙- ๗๖๔๙๖๘๐
๓๒	แปลงใหญ่กลุ่มไก่ พื้นเมือง ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว	ไก่ พื้นเมือง	๑๐	ระแหง	ลาดหลุมแก้ว	๓๐	๖๐	นางปิยนุช แผลมภู	๐๘๖- ๘๘๓๐๙๓๕
ปี ๒๕๖๕									
๓๓	แปลงใหญ่ผัก ตำบลบางหลวง	ผัก	๕	บางหลวง	เมืองปทุมธานี	๔๔	๓๒๔	นายบรรลือ แสงวงผล	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๑๒ แหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตร

๔.๑๒.๑ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์หลัก

ตารางที่ ๒๒ แสดงศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์หลัก

ที่	ชื่อศูนย์	ที่ตั้ง		จำนวน ศูนย์ เครือข่าย	ชื่อ - สกุล ประธานศูนย์ฯ	หมายเลข โทรศัพท์	องค์ความรู้ / หลักสูตร อบรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ ศูนย์ฯ
		หมู่	ตำบล					
๑	ศพก.อำเภอเมือง ปทุมธานี	๑	บางคูวัด	๒๒	นายรุ่งธรรม บำรุงบุตร	๐๘ ๑๘๗๔ ๙๐๕๐	เทคโนโลยีการลดต้นทุน การผลิตข้าว	สำนักงาน เกษตร อำเภอ สำนักงาน เกษตร จังหวัด หน่วยงาน ในสังกัด กระทรวง เกษตร และ สหกรณ์
๒	ศพก.อำเภอลองหลวง	๓	คลองหก	๒๑	น.ส.เพ็ญวิดี ขำเปี้ย	๐๙ ๕๒๘๐ ๗๙๕๗	๑.การลดต้นทุน การ ผลิต ๒.เกษตรผสมผสาน ๓.การเลี้ยงไก่ไข่	
๓	ศพก.อำเภอธัญบุรี	๖	บึงน้ำรักษ์	๑๔	นางมณี สุทธิโส	๐๘ ๙๕๐๐ ๑๖๘๔	เทคโนโลยีการลดต้นทุน การผลิตข้าว	
๔	ศพก.อำเภอหนองเสือ	๗	บึงกาสาม	๒๑	นายเล็ก พวงตัน	๐๘ ๙๕๖๘ ๑๕๗๒	๑.การลดต้นทุน การ ผลิต ๒.เพิ่มมูลค่าผลผลิต	
๕	ศพก.อำเภอลาดหลุมแก้ว	๕	หน้าไม้	๒๐	นายอุดม ขนุนก้อน	๐๘ ๖๕๖๘ ๐๑๙๕	๑.การลดต้นทุน การ ผลิต ๒.เกษตรผสมผสาน ๓.การใช้ น้ำอย่างรู้ คุณค่า ๔.เลี้ยงปลาในบ่อดิน	
๖	ศพก.อำเภอลำลูกกา	๑๔	บึงทองหลวง	๑๓	นายสมคิด เกาภูทอง (ประธานฯ ศูนย์ระดับ จังหวัด)	๐๘ ๑๖๔๑ ๐๓๔๓	๑.การจัดการดิน ๒.เศรษฐกิจพอเพียง ๓.เกษตรทฤษฎีใหม่ ๔.การลดต้นทุนและ เพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตข้าว ๕.เพิ่มมูลค่าการผลิต ข้าว	
๗	ศพก.อำเภอสสามโคก	๓	คลองควาย	๑๙	นายดาวเรือง มะลิทอง	๐๘ ๙๗๗๑ ๙๐๕๒	เทคโนโลยีการลดต้นทุน ผลิตข้าว	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๑๒.๒ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย

จังหวัดปทุมธานีมี ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

เครือข่าย จำนวน ๑๓๐ ศูนย์ ดังนี้ อำเภอเมืองปทุมธานี ๒๒ ศูนย์ อำเภอลองหลวง ๒๑ ศูนย์ อำเภอธัญบุรี ๑๔ ศูนย์ อำเภอหนองเสือ ๒๑ ศูนย์ อำเภอลาดหลุมแก้ว ๒๐ ศูนย์ อำเภอลำลูกกา ๑๓ ศูนย์ และอำเภอสสามโคก ๑๙ ศูนย์

ตารางที่ ๒๓ แสดงรายละเอียดศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง		ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์	เบอร์มือถือ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			หมู่	ตำบล			
อำเภอเมืองปทุมธานี							
๑	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลสวนพริกไทย	การจัดการศัตรูพืช	๘	สวนพริกไทย	นายนพพร โพนนประดิษฐ์	๐๘ ๖๗๐๘ ๖๔๑๙	กษจ./ ศวพ.
๒	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลบางพูด	การจัดการศัตรูพืช	๓	บางพูด	นายปองภพ กรีทรัพย์	๐๘ ๙๐๕๔ ๐๐๕๙	กษจ./ ศวพ.
๓	วิสาหกิจชุมชนข้าวกล้อง ตำบลสวนพริกไทย	แปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๘	สวนพริกไทย	นางสมคิด รุ่งแจ่ม	๐๘ ๒๐๕๓ ๗๒๕๐	กษจ.
๔	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ผลิตพันธุ์ พืชตำบลบางคูวัด	ข้าว	๑	บางคูวัด	นายสมพร ภูทอง	๐๘ ๘๖๔๑ ๒๑๓๐	กษจ./ ศวช.
๕	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหลักหก	แปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๖	หลักหก	นางปราณี เหลืองสวัสดิ์	๐๘ ๑๖๒๘ ๙๐๘๒	กษจ.
๖	วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตผัก ปลอดภัยจากสารพิษ	พืชผัก	๔	บางเตือ	นายพงศวัฒน์ ทองสินกอบกิจ	๐๘ ๔๙๐๗ ๑๘๖๑	กษจ./ ศวพ.
๗	กลุ่มเกษตรกรปลอดภัย ตำบลบางหลวง	พืชผัก	๕	บางหลวง	นางบรรจง นิลโสภา	๐๘ ๖๔๑๕ ๗๔๐๘	กษจ./ ศวพ.
๘	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (กบ ปลาหมอ)	๑	บางคูวัด	นายสมพงษ์ พรายแก้ว	๐๘ ๖๖๖๐ ๘๖๖๕	ปม.
๙	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง (ปลาหมอ ปลานิล กบ)	เลี้ยงปลาในบ่อ ซีเมนต์	๑๒	บางคูวัด	นางพิสมัย หวังแจ๊ะ	๐๘ ๑๘๑๙ ๓๑๙๙	ปม.
๑๐	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๓	สวนพริกไทย	นายพรชัย สว่างเถื่อน	๐๘ ๗๕๐๓ ๗๕๕๗	ปม.
๑๑	ศพก.เครือข่ายด้านปศุสัตว์	การเลี้ยงไก่ไข่	๓	บางพูด	นายสัมพันธ์ ทำสะดวก	๐๙ ๘๒๗๑ ๓๗๙๔	ปศ.
๑๒	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน	การจัดการดิน	๓	บางเตือ	นายประสิทธิ์ รูปเอี่ยม	๐๘ ๙๘๘๑ ๘๘๓๗	พด.
๑๓	วิสาหกิจชุมชนชมรมเพื่อน ปารีชาต ๓๔๕	แปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๕	บางคูวัด	นางวรลักษณ์ ควรวินิจ	๐๘ ๙๕๑๖ ๔๙๒๘	กษจ.
๑๔	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๒	บ้านฉาง	นายชำนาญ ฝั่งถนอม	๐๙ ๖๙๖๒ ๗๓๗๓	กษจ.
๑๕	วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไส้เดือน เพื่อการเกษตร	การจัดการดิน	๑	บางคูวัด	น.ส.สุรียกานต์ พุทธิปัญญา	๐๙ ๐๙๘๒ ๕๓๒๒	พด.
๑๖	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านบางลำพู	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๔	บางกะดี	นางนภาพร อยู่เย็น	๐๘ ๙๐๖๐ ๑๗๔๖	กษจ.
๑๗	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาน้ำจืดใน กระชัง (ปลารวม)	๗	บางเตือ	นางประนอม ขุนอินทร์	๐๘ ๑๔๕๕ ๐๙๔๐	ปม.
๑๘	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลากินพืช)		หลักหก	นางจิตวันต์ เหมภัทรสุวรรณ	๐๘ ๑๘๓๖ ๗๔๕๕	ปม.

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้/ หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง		ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์	เบอร์มือถือ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			หมู่	ตำบล			
๑๙	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๓	สวนพริกไทย	นายประสิทธิ์ สายเจริญ	๐๘ ๕๘๓๘ ๑๙๔๖	ปม.
๒๐	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลากินพืช)	๑	บางเตือ	นายวีรชน พงษ์พานิช	๐๘ ๑๖๕๘ ๘๔๓๑	ปม.
๒๑	ศพก.เครือข่ายด้านปศุสัตว์	การเลี้ยงไก่ไข่	๓	บางพูด	น.ส.จันทร์เพ็ญ ทำสะดวก	๐๙ ๓๑๑๖ ๖๗๙๗	ปศ.
๒๒	ศพก.เครือข่ายด้านปศุสัตว์	การเลี้ยงไก่ไข่	๑	บ้านกระแซง	นางนิตยา รักแหยม	๐๙ ๑๗๙๕ ๙๑๒๘	ปศ.
อำเภอคลองหลวง							
๒๓	วิสาหกิจชุมชนเตยหอม ตำบลคลองสาม	พืชผัก	๑๓	คลองสาม	นางสมใจ คชศิลา	๐๘ ๔๖๖๐ ๗๐๓๔	กษจ.
๒๔	แปลงใหญ่ไม้ประดับ (เตยหอม) หมู่ ๑๓	พืชผัก	๑๓	คลองสาม	นางสาวอรุณ ป่าสนธิ์	๐๘ ๓๒๖๐ ๙๕๗๕	กษจ.
๒๕	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลคลองสี่	ข้าว	๑๔	คลองสี่	นายลำพอง เจริญลา	๐๘ ๖๙๐๑ ๒๙๘๙	ศวข.
๒๖	วิสาหกิจชุมชนเกษตรรุ่นใหม่ อำเภอคลองหลวง	แปรรูปผลิตภัณฑ์ ด้านการเกษตร	๑๖	คลองสี่	นายไพโรจน์ ตะเพียนทอง	๐๘ ๗๙๒๗ ๒๙๑๖	กษจ./ ศวข.
๒๗	วิสาหกิจชุมชนแปลงนายายฟุ้ง	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน - ข้าว	๘	คลองสี่	นางสาวดวงมณี วงศ์ประทีป	๐๘ ๐๙๐๐ ๒๙๕๕	กษจ./ ศวข.
๒๘	ศูนย์เรียนเศรษฐกิจพอเพียง หมู่ ๑๐ ตำบลคลองห้า	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน - เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๑๐	คลองห้า	นายอะหนึ่ง ดั่งมีผล	๐๘ ๒๔๘๖ ๖๐๒๐	กษจ./ปม.
๒๙	วิสาหกิจชุมชนเกษตร ปลอดภัยคลองห้า	แปรรูปผลิตภัณฑ์ ด้านการเกษตร	๒	คลองห้า	น.ส.ศรินทร์ ทิพาพงษ์ผกาพันธ์	๐๘ ๖๑๒๓ ๒๓๔๖	กษจ./ ศวพ.
๓๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตร ปลอดภัยผู้ใหญ่ หมู่ ๑๒	พืชผัก	๑๒	คลองห้า	นายพิกุล เจนกระบวน	๐๘ ๔๔๖๙ ๖๐๙๔	กษ/กษจ./ ศวพ.
๓๑	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสมุนไพร พัฒนาก้าวหน้า หมู่ ๓ ตำบลคลองหก	- แปรรูปผลิตภัณฑ์ ด้านการเกษตร - เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาดุก)	๓	คลองหก	นางทิวา คำดี	๐๘ ๙๑๒๘ ๒๘๔๔	กษจ./ปม.
๓๒	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ ๑๓ ตำบลคลองหก	ข้าว	๑๓	คลองหก	นายธีระพงษ์พันธ์ ฉิมคราม	๐๖ ๕๙๕๕ ๙๐๙๘	กษจ./ ศวข.
๓๓	ศูนย์เรียนรู้สัมมาชีวะชุมชน ตำบลคลองหก	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๑๔	คลองหก	นายอดุลย์ วิเชียรชัย	๐๘ ๖๓๘๐ ๖๗๙๒	กษ/กษจ.
๓๔	ศพก.เครือข่าย ส.ป.ก.	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๗	คลองเจ็ด	นางวันเพ็ญ สุโอสถ	๐๘ ๑๙๘๘ ๕๙๐๖	กษ./ กษจ./ ส.ป.ก.

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง		ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์	เบอร์มือถือ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			หมู่	ตำบล			
๓๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ด	พืชผัก	๗	คลองเจ็ด	นางโสภี อินโต	๐๘ ๐๐๘๖ ๐๒๕๘	กษจ.
๓๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิต ปุ๋ยเม็ด แปรรูปข้าววา	แปรรูปผลิตผลด้าน การเกษตร	๙	คลองเจ็ด	ว่าที่ร้อยตรีสุวรรณ สลักคำ	๐๘ ๖๕๓๙ ๔๕๕๘	พด./ กษจ./ ศวช.
๓๗	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาสวาย)	๑๐	คลองหก	นายไพศาล อุทัยศรีสม	๐๘ ๕๔๖๘ ๕๖๔๔	ปม.
๓๘	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อ ซีเมนต์ (ปลาสวยงาม)	๑๔	คลองหก	นายอรุณศักดิ์ สร้อยทอง	๐๘ ๖๙๐๗ ๖๔๘๑	ปม.
๓๙	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาหมอ ปลานิล กบ)	๒	คลองเจ็ด	นายอุดม ทรวงกำเนิด	๐๘ ๑๒๘๘ ๒๑๒๘	ปม.
๔๐	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๗	คลองเจ็ด	นางสาวปาลพัทธ์ หรั่งอุดม	๐๘ ๖๑๐๔ ๑๙๓๖	ปม.
๔๑	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๘	คลองหก	นางอารีวัฒน์ กล่อมบาง	๐๙ ๒๗๒๙ ๒๔๔๒	ปม.
๔๒	ศพก.เครือข่าย ส.ป.ก.	การปลูกพลู	๓	คลองเจ็ด	น.ส.พัทธินันท์ สัจจาลย์เล็ก	๐๘ ๑๔๕๕ ๗๑๖๑	ส.ป.ก.
๔๓	ศพก.เครือข่ายด้านปศุสัตว์ หมู่ ๑๓ คลองสอง	การเลี้ยงแพะ	๑๓	คลองสอง	นายวัชรพล เหมรักษ์	๐๙ ๒๕๘๕ ๘๔๙๔	ปศ.
อำเภอธัญบุรี							
๔๔	วิสาหกิจชุมชนขอยดี	แปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร		ประชาธิปไตย	นายสงวน พวงผกา	๐๘ ๙๔๙๗ ๔๐๒๐	กษจ.
๔๕	วิสาหกิจชุมชนคนรัก สมุนไพร	แปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๑	บึงยี่โถ	นางปิยวรรณ รัชสีพัฒน์กร	๐๘ ๕๙๐๖ ๒๖๕๕	กษจ.
๔๖	วิสาหกิจชุมชนธัญญาเข้มแข็ง	แปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๔	รังสิต	นางสาวเด่นนภา รัชูปานะ	๐๙ ๐๙๗๓ ๓๙๑๙	กษจ.
๔๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลลำผักกูด	- การจัดการศัตรูพืช - เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาสวยงาม)	๓	ลำผักกูด	นางสาวสายสุดา หลีกทรัพย์	๐๙ ๒๒๗๕ ๒๐๖๘	กษจ./ ศวพ./ปม.
๔๘	วิสาหกิจชุมชนสาเล่	แปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร	๓	ลำผักกูด	นางสาวสาเล่ พุ่มประสพ	๐๙ ๑๔๔๐ ๘๑๐๙	กษจ.
๔๙	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง และด้านปศุสัตว์	- เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม ปลาสวาย) - การเลี้ยงไก่ไข่	๓	ลำผักกูด	นายพรชัย เงามูทอง	๐๘ ๙๐๘๕ ๙๗๙๑	ปม./ปศ.
๕๐	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลานิล)	๔	ลำผักกูด	นายดำรงค์ รื่นเพ็ชร	๐๘ ๙๘๒๑ ๕๓๒๒	ปม.
๕๑	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ตำบลบึงสนั่น	- ดินและปุ๋ย - การเลี้ยงไก่ไข่	๓	บึงสนั่น	นายเนื่อง เจริญจันทร์	๐๙ ๖๑๒๕ ๔๙๕๖	พด./ กษจ./ปศ.

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง		ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์	เบอร์มือถือ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			หมู่	ตำบล			
๕๒	ศูนย์ส่งเสริมผลิตเมล็ดพันธุ์ ข้าวชุมชน ตำบลบึงสนั่น	ข้าว	๓	บึงสนั่น	นายเนื่อง เจริญจันทร์	๐๙ ๖๑๒๕ ๔๙๕๖	กษจ./ ศวช.
๕๓	ศพก.เครือข่าย ส.ป.ก.	- มาตรฐานการผลิต ทางการเกษตร - การเลี้ยงไก่ไข่	๔	บึงนาร์ักษ์	นายศักดิ์ชัย กล่อมเสนาะ	๐๙ ๐๔๗๑ ๕๔๓๘	กษจ./ ศวพ./ ส.ป.ก./ปศ.
๕๔	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๔	ลำผักกูด	นายประสิทธิ์ เกตุราม	๐๙ ๐๔๗๑ ๕๔๓๘	ปม.
๕๕	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาไหล)	๒	บึงนาร์ักษ์	นางสาวจันทร์จิรา จันทร์โหม	๐๙ ๐๔๗๑ ๕๔๓๘	ปม.
๕๖	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลานิล ปลาสลิด)	๔	ลำผักกูด	นายจรัล เวชไชโย	๐๘ ๕๙๒๒ ๙๕๕๓	ปม.
๕๗	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลากินพืช)	๔	รังสิต	นายอรรณพ ศิริจรรยา	๐๘ ๙๗๕๒ ๘๗๒๖	ปม.
อำเภอหนองเสือ							
๕๘	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชน หมู่ ๑ ตำบลบึงบา	ข้าว	๑	บึงบา	นางสาวละไม เอี่ยมปาน	๐๘ ๖๙๙๒ ๓๐๖๕	กษจ./ ศวช.
๕๙	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลบึงกาสาม	การจัดการศัตรูพืช	๗	บึงบอน	นายสายันท์ แดงแก้ว	๐๘๙ ๘๘๐ ๐๒๖๗	กษจ.
๖๐	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ตำบลบึงกาสาม	การจัดการศัตรูพืช	๗	บึงกาสาม	นายเล็ก พวงตัน	๐๘๙ ๕๖๘ ๑๕๗๒	กษจ.
๖๑	สวนเราเกษตรอินทรีย์	มาตรฐานการผลิต ทางการเกษตร	๘	บึงบา	นายผจญ หวังชม	๐๘ ๙๘๘๑ ๑๙๒๐	กษจ./ ศวพ.
๖๒	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน ตำบลบึงบอน	ดินและปุ๋ย	๗	บึงบอน	นายบุญมา เงินสูง	๐๙ ๒๕๐๖ ๓๒๙๐	พด./กษจ.
๖๓	ศูนย์เรียนรู้ การเกษตรเชิง นวัตกรรม	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๗	บึงบอน	นายอุดมศักดิ์ คล้ายวงษ์	๐๘ ๒๕๕๙ ๙๐๙๕	กษจ.
๖๔	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๗ ตำบลบึงกาสาม	ข้าว	๗	บึงกาสาม	นายมนตรี ดวงทิพย์	๐๙ ๘๘๒๖ ๓๘๐๖	กษจ./ ศวช.
๖๕	แปลงใหญ่ข้าว หมู่ที่ ๒ ตำบลบึงกาสาม	- ข้าว - การเลี้ยงแพะ	๒	บึงกาสาม	นายสมศักดิ์ เพ็ชรรัตน์	๐๘ ๖๘๘๐ ๘๖๐๙	กษจ./ ศวช./ปศ.
๖๖	แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมัน	ไม้ยืนต้น	๘	บึงกาสาม	นายมนัส พุทธิรัตน์	๐๘ ๑๙๒๙ ๑๙๑๓	กษจ.
๖๗	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๙	บึงกาสาม	นางสาวสำรวย เรืองสุชา	๐๘ ๑๘๒๑ ๖๓๘๕	ปม.
๖๘	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๖	บึงชำอ้อ	นายพิเชษฐ สุนหอม	๐๘ ๑๙๑๘ ๘๗๖๖	ปม.
๖๙	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน และกระชัง (ปลานิล)	๖	หนองสามวัง	นายมานพ พรรณพลีวรรณ	๐๘ ๑๙๐๖ ๖๖๕๓	ปม.
๗๐	สวนเห็ดพอเพียง	พืชผัก	๓	บึงชำอ้อ	นางสาวสุวรรณ แสงสอน	๐๘ ๔๓๗๗ ๘๗๐๔	กษจ./ศวพ./ ส.ป.ก.

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง		ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์	เบอร์มือถือ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			หมู่	ตำบล			
๗๑	กล้วยหอมปทุมรัตน์	ไม้ผล	๒	นพรัตน์	นายอนุกุล นามปราครัย	๐๘ ๙๗๖๔ ๙๖๘๐	กษจ.
๗๒	กลุ่มแม่บ้านสหพัฒนา	พืชผัก	๓	ศาลาครุ	นางสาวดาวณา เขียวทอง	๐๘ ๖๓๐๗ ๔๐๓๘	กษจ.
๗๓	สวนต้นน้ำ	เศรษฐกิจพอเพียง	๙	บึงกาสาม	นางเกษร ทองฉิม	๐๘ ๖๗๕๕ ๕๘๓๕	กษจ.
๗๔	ศพก.เครือข่ายด้านปศุสัตว์ หมู่ ๔ บึงชำอ้อ	การเลี้ยงแพะ	๔	บึงชำอ้อ	นายกรกฎ อุ่นเสนา	๐๘ ๐๐๕๗ ๖๔๕๒	ปศ.
๗๕	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาดุก)	๒	ศาลาครุ	นายไธ้ เทศทอง	๐๘ ๑๔๙๕ ๐๓๐๓	ปม.
๗๖	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๗	ศาลาครุ	นายสำราญ อาสนะ	๐๘ ๕๑๘๖ ๐๗๗๓	ปม.
๗๗	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง และด้านปศุสัตว์	- เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาดุก) - การเลี้ยงไก่ไข่	๗	บึงบอน	นายอุดมศักดิ์ คล้ายวงษ์	๐๘ ๒๕๕๙ ๙๐๙๕	ปม./ปศ.
๗๘	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลากินพืช)	๒	นพรัตน์	นางสาวสังวาล กระจ่างศรี	๐๘ ๙๒๓๙ ๙๔๖๒	ปม.
อำเภอลาดหลุมแก้ว							
๗๙	ศูนย์ข้าวชุมชน หมู่ ๙ ตำบลระแหง	ข้าว	๙	ระแหง	นายช้อย การะเกษ	๐๖ ๓๘๖๖ ๔๗๕๔	กษจ./ ศวพ.
๘๐	ศูนย์ข้าวชุมชน หมู่ ๙ ตำบลคูบางหลวง	ข้าว	๙	บางหลวง	นายชาติ อยู่เย็น	๐๘ ๙๔๔๓ ๓๑๑๖	กษจ./ ศวพ.
๘๑	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน - การเลี้ยงแพะ	๖	คูขวาง	นายวินัย ยี่มิน	๐๘ ๑๔๓๐ ๐๙๙๓	กษ./ กษจ./ปศ.
๘๒	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาดุก)	๕	คูขวาง	นายยา อาดำ	๐๖ ๕๖๘๑ ๕๑๔๙	ปม.
๘๓	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน หมู่ ๖ ตำบลคลองพระอุดม	การจัดการศัตรูพืช	๗	คลองพระอุดม	นายบุญเสริม ฐัญญู	๐๙ ๗๒๖๙ ๔๕๑๕	กษจ./ ศวพ.
๘๔	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน หมู่ ๖ ตำบลคลองพระอุดม	ดินและปุ๋ย	๖	คลองพระอุดม	นายสุวรรณ ปานปูน	๐๘ ๔๗๖๘ ๐๓๘๙	พด./กษจ.
๘๕	ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และเกษตร ทฤษฎีใหม่	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๕	ลาดหลุมแก้ว	นายทรงพล เกตุแก้ว	๐๘ ๖๗๗๘ ๘๒๑๐	กษ./กษจ.
๘๖	ศูนย์ข้าวชุมชน ตำบลคลองพระอุดม	ข้าว	๖	คลองพระอุดม	นายเสน่ห์ ชื่นจิตร	๐๘ ๖๕๔๕ ๘๙๙๔	กษจ./ ศวพ.
๘๗	ศพก.เครือข่ายด้านปศุสัตว์	การเลี้ยงไก่ไข่	๑	คลองพระอุดม	นายสามารถ อัดทอง	๐๘ ๖๐๙๓ ๐๘๒๕	ปศ.
๘๘	กลุ่มผู้เลี้ยงปลาในบ่อดิน ตำบลคลองพระอุดม	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาดุก ปลาช่อน)	๖	คลองพระอุดม	นายบุญมัน เข็มทอง	๐๘ ๖๗๘๐ ๑๔๘๘	ปม.
๘๙	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน	การจัดการดิน	๖	บ่อเงิน	นายถวิล เสียงแจ้ว	๐๘ ๕๐๗๕ ๖๑๓๑	พด./กษจ.
๙๐	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน หมู่ ๕ ตำบลหน้าไม้	การจัดการศัตรูพืช	๙	หน้าไม้	นายสมคิด ปานทอง	๐๘ ๕๖๖๕ ๑๗๘๙	กษจ./ ศวพ.

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง		ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์	เบอร์มือถือ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			หมู่	ตำบล			
๙๑	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปข้าว	ข้าว	๖	หน้าไม้	นายมานะ ห่อผล	๐๘ ๗๒๒๔ ๘๑๖๑	กษจ./ ศวพ.
๙๒	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดิน	การจัดการดิน	๓	คูขวาง	นายจัตวา เสภา	๐๘ ๕๑๔๕ ๗๖๔๓	พด./กษจ.
๙๓	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตีผ้าก๊ี	แปรรูปผลผลิตทาง การเกษตร	๑๒	ระแหง	นางสาวขวัญเรือน ขำประถม	๐๘ ๑๘๔๒ ๒๖๔๘	กษจ.
๙๔	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาดุก)	๕	คูบางหลวง	นายไกรภพ ศรียะพงษ์	๐๘ ๒๘๓๓ ๙๗๒๓	ปม.
๙๕	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลานิล ปลาตะเพียน)	๖	ระแหง	นางบุญศรี วงศ์ศิริพรพันธ์	๐๘ ๙๖๗๗ ๒๖๕๔	ปม.
๙๖	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๖	ลาดหลุมแก้ว	นางธนพร โพธิ์มัน	๐๖ ๑๕๙๐ ๗๖๓๘	ปม.
๙๗	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงหอยขม ในบ่อดิน	๕	ระแหง	นายชัยยะ อินทร์สุข	๐๘ ๑๙๐๔ ๑๘๒๙	ปม.
๙๘	ศพก.เครือข่ายด้านปศุสัตว์ หมู่ ๑ ระแหง	การเลี้ยงไก่พื้นเมือง	๑	ระแหง	น.ส.ชุติมา ปีกการะนา	๐๙ ๒๖๐๑ ๕๘๘๑	ปศ.
อำเภอลำลูกกา							
๙๙	ศูนย์บริการและถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตรประจำ ตำบลลาดสวาย	ข้าว	๑	ลาดสวาย	นายประกิต โฉมพระกลับ	๐๘ ๗๐๑๕ ๔๒๙๙	กษจ./ ศวพ.
๑๐๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้าน ลำลูกกาคลองห้า	- แปรรูปสัตว์น้ำ (ปลาดุก) - การเลี้ยงเบ็ดไข่	๑๔	บึงคำพร้อย	นายดอกรัก สุนทนี	๐๘ ๙๘๗๐ ๘๖๑๕	กษจ./ ปม./ปศ.
๑๐๑	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาที่ดินประจำ ตำบลบึงคำพร้อย	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน - การเลี้ยงไก่ไข่	๘	บึงคำพร้อย	นายสมบอง กลิ่งสุทธิ	๐๘ ๔๙๒๔ ๘๓๒๔	กษ./ กษจ./ปศ.
๑๐๒	ศูนย์ข้าวชุมชน ตำบลบึงคำพร้อย	ข้าว	๖	บึงคำพร้อย	นายภูซงค์ แยมไสว	๐๘ ๑๙๓๐ ๘๔๐๖	กษจ./ ศวพ.
๑๐๓	วิสาหกิจชุมชนเพราะรัก กสิกรรม	- แปรรูปผลผลิต ด้านการเกษตร - การเลี้ยงไก่ไข่	๒	ลำลูกกา	นายชาติรี ระดมเล็ก	๐๘ ๖๖๑๔ ๒๘๐๐	กษจ./ ศวพ./ปศ.
๑๐๔	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	- เลี้ยงกุ้งทะเล (กุ้งขาว)	๑	บึงทองหลาง	นายสุธามาศ เสริมโสภณ	๐๘ ๙๒๙๙ ๕๖๙๘	ปม.
๑๐๕	วิสาหกิจชุมชนบ้านพอเพียง เกษตรปลอดภัย	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน - เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๒	บึงทองหลาง	นางสาวพัฒน์นรี เฉลิมญาติวงศ์	๐๙ ๖๑๓๕ ๑๐๙๐	กษ./ กษจ./ปม.

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง		ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์	เบอร์มือถือ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			หมู่	ตำบล			
๑๐๖	วิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนา	- แปรรูปผลิตผล ด้านการเกษตร - เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาตุก กบ)	๑๓	ลำไทร	นายวีระวงศ์ ปั่นทองสุข	๐๙ ๑๒๙๙ ๕๖๙๘	กษ./ กษจ./ปม.
๑๐๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ตำบลลำไทร	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๘	ลำไทร	นายเอกสิทธิ์ ปฐมสินศิริ	๐๙ ๔๘๒๙ ๑๙๖๓	กษ./กษจ.
๑๐๘	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน บึงค้อไทร	- การจัดการศัตรูพืช - เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๘	บึงค้อไทร	ว่าที่ร้อยตรีเอกรัตน์ จันทร์ศิริ	๐๘ ๙๒๒๙ ๙๖๘๘	กษจ./ปม.
๑๐๙	ศูนย์ข้าวชุมชนตำบลบึงค้อไทร	ข้าว	๙	บึงค้อไทร	นายสำราญ ช่างเชื่องค์	๐๘ ๖๐๕๔ ๒๙๓๕	กษจ./ ศวช.
๑๑๐	ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตร ทฤษฎีใหม่ ประจำตำบล พีชอุดม	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๔	พีชอุดม	นายสมศักดิ์ วิเชียรสมุทร	๐๘ ๖๙๗๙ ๘๒๐๘	กษจ.
๑๑๑	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม กบ)	๑๐	ลำไทร	นายไพรัตน์ ประคำทอง	๐๘ ๔๗๒๑ ๕๒๕๕	ปม.
อำเภอสามโคก							
๑๑๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกร ร่วมใจพัฒนา หมู่ ๖ ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน - การเลี้ยงไก่ไข่	๖	บางเตย	นายสุขุม ไตลังคะ	๐๘ ๙๘๑๖ ๗๓๑๔	กษ./ปศ.
๑๑๓	ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง หมู่ ๘ ตำบลคลองควาย	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๘	คลองควาย	นายสมศักดิ์ ฉ่ำศรี	๐๘ ๕๐๔๘ ๕๙๗๒	กษจ./ ศวพ.
๑๑๔	วิสาหกิจชุมชนชานาพัฒนา ตำบลบางเตย อำเภอสามโคก	ข้าว	๑๐	คลองควาย	นายสมใจ กลับใจ	๐๘ ๖๐๓๕ ๑๘๘๓	กษจ./ ศวช.
๑๑๕	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกร เฉลิมพระเกียรติบ้านทางยาว	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน - เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลานิล)	๘	คลองควาย	นายเดชา เครือโชติ	๐๘ ๔๘๐๙ ๘๘๕๙	กษ./ กษจ./ปม.
๑๑๖	กลุ่มเกษตรกรตำบลบ้านจิว	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๓	บ้านจิว	นายสมปอง หมุดเงิน	๐๘ ๙๕๓๗ ๖๖๖๘	กษจ.
๑๑๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง หมู่ ๗ ตำบลคลองควาย	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๗	คลองควาย	นางปทุม แสงเทียน	๐๘ ๔๗๓๒ ๑๕๐๗	กษ./กษจ.

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	องค์ความรู้ / หลักสูรอบรม	ที่ตั้ง		ชื่อเกษตรกรเจ้าของศูนย์	เบอร์มือถือ	หน่วยงานรับผิดชอบ
			หมู่	ตำบล			
๑๑๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน ตำบลบ้านปทุม	- เศรษฐกิจพอเพียง - เกษตรทฤษฎีใหม่ - เกษตรผสมผสาน	๕	บ้านปทุม	นายอนันต์ แก้วสว่าง	๐๘ ๑๔๕๐ ๒๑๖๗	กษจ.
๑๑๙	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน เชียงรากใหญ่	ดินและปุ๋ย	๒	เชียงรากใหญ่	นายปัญญา แก้วมูข	๐๘ ๙๕๒๓ ๐๐๓๗	พด./กษจ.
๑๒๐	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มโรงสีข้าว ชุมชนตำบลเชียงรากใหญ่	- ข้าว - การเลี้ยงไก่ไข่	๕	เชียงรากใหญ่	นายสุภณ ทองโพสิฐ	๐๘ ๙๙๒๒ ๘๒๓๙	กษจ./ ศวช./ปศ.
๑๒๑	บ้านไร่โอปอสุข	แปรรูปผลิตภัณฑ์ การเกษตร	๖	คลองควาย	นางสาวสกุณา ลางคุณเสน	๐๙ ๘๕๑๐ ๕๕๑๒	กษจ.
๑๒๒	กลุ่มบางเตยสามัคคี	ข้าว	๘	บางเตย	นายมะหะหมัด ชื่นกมล	๐๘ ๓๗๗๘ ๔๒๙๗	กษจ./ ศวช.
๑๒๓	วิสาหกิจชุมชนกระเตงผลิตข้าวและแปรรูป	แปรรูปผลิตภัณฑ์ การเกษตร	๒	คลองควาย	นางจันทกรณ์ ทวีลาภ	๐๖ ๒๓๓๖ ๓๗๓๗	กษจ.
๑๒๔	G Farm	เกษตรผสมผสาน	๓	กระแซง	นายกอบชัย กาละพุด	๐๘ ๑๙๑๑ ๑๒๗๔	กษจ.
๑๒๕	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๘	คลองควาย	นางเอื้องฟ้า อัญญาติ	๐๘ ๔๕๓๔ ๐๑๓๑	ปม.
๑๒๖	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๘	คลองควาย	นายสมศักดิ์ ฉ่ำศรี	๐๘ ๕๐๔๘ ๕๙๗๒	ปม.
๑๒๗	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาหมอ)	๘	คลองควาย	นางจุฑารัตน์ เสมอหัด	๐๘ ๗๐๘๖ ๙๕๒๙	ปม.
๑๒๘	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลารวม)	๗	คลองควาย	นายดิเรกฤทธิ์ พวงศิลป์	๐๘ ๗๐๒๓ ๔๙๑๑	ปม.
๑๒๙	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลาดุก)	๒	บางเตย	นายดำรงพล ไตลิ่งคะ	๐๘ ๕๖๘๙ ๕๓๒๓	ปม.
๑๓๐	ศพก.เครือข่ายด้านการประมง	เลี้ยงปลาในบ่อดิน (ปลากินพืช)	๑	สามโคก	นายประสิทธิ์ ศรีประไพ	๐๖ ๓๓๒๑ ๕๐๕๐	ปม.

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

หมายเหตุ : กษ. (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี) กษจ.(สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี) ปศ.(สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี) ปม. (สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี) ส.ป.ก.(สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี) ศวช.(ศูนย์วิจัยข้าว) ศวพ.(ศูนย์วิจัยและพัฒนา การเกษตร ปทุมธานี) พด.(สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี)

๔.๑๒.๓ ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร

๑) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ ๒๔ แสดงศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี

ที่	ชื่อศูนย์เรียนรู้	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง			ชื่อ - สกุล เจ้าของแปลง/ ประธานศูนย์	หมายเลข โทรศัพท์
			หมู่	ตำบล	อำเภอ		
๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ในเขตปฏิรูปที่ดิน	องค์ความรู้เรื่องการ ปลูกเตยหอม	๗	คลองเจ็ด	คลองหลวง	นางลัดดา บุญมี	๐๘๖ ๑๒๖๖๖๐
๒	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ในเขตปฏิรูปที่ดิน	- องค์ความรู้เรื่องการ ทำเห็ดขอนขาว - การทำยาฆ่าหญ้า	๑๔	คลองหก	คลองหลวง	นางคณิง วิเชียรชัย	๐๘๖ ๓๘๐๖๗๙๒
๓	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ในเขตปฏิรูปที่ดิน	- องค์ความรู้เรื่องการ ทำน้ำหมักสับประรด - การทำปุ๋ยหมัก	๙	บึงกาสาม	หนองเสือ	นายณรงค์ ผึ้งมาก	๐๘๒ ๕๘๘๙๐๓๓
๔	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ในเขตปฏิรูปที่ดิน	องค์ความรู้เรื่องการ ทำน้ำหมักออร์โมน	๗	บึงข่าอ้อ	หนองเสือ	นายสงค์ ม่วงรอดภัย	๐๖๔ ๕๕๙๘๔๖๗
๕	ศูนย์เรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ ในเขตปฏิรูปที่ดิน	องค์ความรู้เรื่องการ ทำน้ำหมักเปลือก ผลไม้	๑๔	คลองหก	คลองหลวง	นายนาวิน ตามประดิษฐ์	๐๙๙ ๕๗๙๓๕๙๓

ที่มา : สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๒) สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี

ตารางที่ ๒๕ แสดงศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี

ที่	ชื่อศูนย์เรียนรู้	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง			ชื่อ - สกุล เจ้าของแปลง/ ประธาน ศูนย์	หมายเลข โทรศัพท์
			หมู่	ตำบล	อำเภอ		
๑	โครงการต่อยอดศูนย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ พัฒนาที่ดิน ให้เป็นศูนย์ ฝึกปฏิบัติการพัฒนา ที่ดิน	ด้านอนุรักษ์ดิน และการปรับปรุงบำรุงดิน เช่น - การผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. - การผลิตน้ำหมักชีวภาพ - การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ ฯลฯ	๗	บึงกาสาม	หนองเสือ	นายเล็ก พวงตัน	๐๘๙ ๕๖๘๑๕๗๒
๒	โครงการต่อยอดศูนย์ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการ พัฒนาที่ดิน ให้เป็นศูนย์ ฝึกปฏิบัติการพัฒนา ที่ดิน	- ด้านอนุรักษ์ดินและการ ปรับปรุงบำรุงดิน เช่น - ด้านการผลิตปุ๋ยหมักสูตร พด. - ด้านการผลิตน้ำหมักชีวภาพ - การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการ อนุรักษ์ดินและน้ำ ฯลฯ	๖	คลองพระ อุดม	ลาดหลุมแก้ว	นายสุวรรณ ปานปูน	๐๘๔ ๗๖๘๐๓๘๙

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๓) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ ๒๖ แสดงศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรสำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี

ที่	ชื่อศูนย์เรียนรู้	องค์ความรู้ / หลักสูตรอบรม	ที่ตั้ง			ชื่อ - สกุล เจ้าของแปลง/ ประธาน ศูนย์	หมายเลข โทรศัพท์
			หมู่	ตำบล	อำเภอ		
๑	สหกรณ์การเกษตร เมืองปทุมธานี จำกัด	ศูนย์เครือข่ายและเป็น แหล่งเรียนรู้เรื่องการ สหกรณ์	๓๕/๑	บางปรอก	เมืองปทุมธานี	สหกรณ์การเกษตร เมืองปทุมธานี จำกัด	๐๒ ๕๙๓๔๒๐๐
๒	สหกรณ์การเกษตร คลองหลวง จำกัด	ศูนย์เครือข่ายและเป็น แหล่งเรียนรู้เรื่องการ สหกรณ์	๒/๘ หมู่ ๗	คลองสอง	คลองหลวง	สหกรณ์การเกษตร คลองหลวง จำกัด	๐๒ ๐๙๖๑๘๓๖
๓	สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน ลำลูกกา จำกัด	ศูนย์เครือข่ายและเป็น แหล่งเรียนรู้เรื่องการ สหกรณ์	๖๐/๕๖	ลำผักกูด	ธัญบุรี	สหกรณ์การเช่าซื้อ ที่ดิน ลำลูกกา จำกัด	๐๒ ๕๗๗๑๗๒๙
๔	สหกรณ์การเกษตรลำลูกกา จำกัด	ศูนย์เครือข่ายและเป็น แหล่งเรียนรู้เรื่องการ สหกรณ์	๔๔/๓ หมู่ ๓	บึงคำพร้อย	ลำลูกกา	สหกรณ์การเกษตร ลำลูกกา จำกัด	๐๒ ๙๘๗๘๕๓๐ ๐๒ ๙๘๗๘๗๒๙

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๑๒.๔ ศูนย์ข้าวชุมชน

จังหวัดปทุมธานี มีศูนย์ข้าวชุมชน ในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภอ จำนวน ๒๕ ศูนย์ ดังนี้ อำเภอเมือง
ปทุมธานี ๒ ศูนย์ อำเภอคลองหลวง ๔ ศูนย์ อำเภอธัญบุรี ๒ ศูนย์ อำเภอหนองเสือ ๔ ศูนย์ อำเภอลาดหลุมแก้ว
๕ ศูนย์ อำเภอลำลูกกา ๗ ศูนย์ และอำเภอสสามโคก ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๒๗ แสดงศูนย์ข้าวชุมชน

ที่	ชื่อศูนย์	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	ที่ตั้ง			
			เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ
๑	ศูนย์ข้าวชุมชนสวนพริกไทย	นางสมคิด รุ่งแจ่ม	๖๗/๒	๘	สวนพริกไทย	เมืองปทุมธานี
๒	ศูนย์ข้าวชุมชนบางคูวัด (ศพก.เครือข่าย)	นายสมพร ภูทอง	๔๗/๘	๑	บางคูวัด	เมืองปทุมธานี
๓	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง ๔ (ศพก.เครือข่าย)	นายลำพอง เจริญลา	๓๔/๑	๑๕	คลองสี่	คลองหลวง
๔	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง ๒	นายอานนท์ เกษประยูร	๑๕/๕	๖	คลองสอง	คลองหลวง
๕	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง ๕	นายธนเดช สิงห์รักษ์	๑๓/๑๒	๑๔	คลองห้า	คลองหลวง
๖	ศูนย์ข้าวชุมชนนาข้าวหมู่ ๑๓ คลองหก (ศพก.เครือข่าย)	นายธีรพงศ์พันธุ์ นิยมคราม	๑๐	๑๓	คลองหก	คลองหลวง
๗	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงสนั่น (ศพก.เครือข่าย)	นายเนือง เจริญจันทร์	๔๒/๒	๓	บึงสนั่น	ธัญบุรี
๘	ศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๖ พัฒนา	นายนครินทร์ สุทธิโส	๗๖/๓	๖	บึงน้ำรักษ์	ธัญบุรี
๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงสมบุรณ์ (ศพก.เครือข่าย)	นายสมศักดิ์ เพ็ชรรัตน	๖๓/๔	๒	บึงกาสาม	หนองเสือ

ที่	ชื่อศูนย์	ชื่อ-สกุล ประธานศูนย์	ที่ตั้ง			
			เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ
๑๐	ศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๑ บึงบา (ศพก.เครือข่าย)	นางสาวละไม เอี่ยมปาน	๒๙/๑	๑	บึงบา	หนองเสือ
๑๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงบอน	นายบุญมา เงินสูง	๓	๗	บึงบอน	หนองเสือ
๑๒	ศูนย์ข้าวชุมชนหนองสามวัง	นางสาวช่อม ชูแก้ว	๔๐/๔	๘	หนองสามวัง	หนองเสือ
๑๓	ศูนย์ข้าวชุมชนคูบางหลวง (ศพก.เครือข่าย)	นายชาติ อยู่เย็น	๒๑	๙	คูบางหลวง	ลาดหลุมแก้ว
๑๔	ศูนย์ข้าวชุมชนระแหง (ศพก.เครือข่าย)	นายช้อย การเกษ	๕๐/๑	๙	ระแหง	ลาดหลุมแก้ว
๑๕	ศูนย์ข้าวชุมชนลาดหลุมแก้ว	นางประนอม ทองขวัญแก้ว	๖๑	๓	ลาดหลุมแก้ว	ลาดหลุมแก้ว
๑๖	ศูนย์ข้าวชุมชนคลองพระอุดม (ศพก.เครือข่าย)	นายเสน่ห์ ชื่นจิตร	๓๖/๑	๖	คลองพระอุดม	ลาดหลุมแก้ว
๑๗	ศูนย์ข้าวชุมชนหน้าไม้ (ศพก.เครือข่าย)	นายอุดม ขนนกัอน	๑๐๑/๒	๕	หน้าไม้	ลาดหลุมแก้ว
๑๘	ศูนย์ข้าวชุมชนคลอง ๑๓	นางสาวแคทรียา รื่นสุข	๘	๕	บึงคอไห	ลำลูกกา
๑๙	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงคำพร้อย (ศพก.เครือข่าย)	นายภูซงค์ แยมไสว	๓๓	๖	บึงคำพร้อย	ลำลูกกา
๒๐	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงทองกลาง	นายสมคิด เงามู่ทอง	๓/๑	๑๔	บึงทองกลาง	ลำลูกกา
๒๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบึงคอไห (ศพก.เครือข่าย)	นายสำราญ ช่างเชื้อวงศ์	๑๕	๙	บึงคอไห	ลำลูกกา
๒๒	ศูนย์ข้าวชุมชนพีชอุดม	นายชาติชาย จันช้าง	๑	๔	พีชอุดม	ลำลูกกา
๒๓	ศูนย์ข้าวชุมชนลำไทร	นายอำนาจ ปั่นทองสุข	๕๗/๓	๑๔	ลำไทร	ลำลูกกา
๒๔	ศูนย์ข้าวชุมชนสหกรณ์การเกษตรลำลูกกา	นายสมควร ปานเถื่อน	๒๑/๑	๑	บึงทองกลาง	ลำลูกกา
๒๕	ศูนย์ข้าวชุมชนคลองควาย	นายดาวเรือง มะลิทอง	๓๗	๓	คลองควาย	สามโคก

ที่มา : ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๔.๑๓ การรวมกลุ่ม/สถาบันเกษตรกร

๔.๑๓.๑ การรวมกลุ่มและสถาบันเกษตรกร

การรวมกลุ่มด้านการเกษตรแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ คือ การรวมกลุ่มแบบนิติบุคคล และไม่เป็นนิติบุคคล โดยมีการรวมกลุ่มแบบนิติบุคคล จำนวน ๑๒๗ กลุ่ม มีสมาชิก ๒๑๐,๙๐๙ ราย และการรวมกลุ่มแบบไม่เป็นนิติบุคคล จำนวน ๗๕๙ กลุ่ม สมาชิก ๑๘,๖๖๗ ราย

ตารางที่ ๒๘ แสดงประเภท จำนวนกลุ่ม สมาชิกสถาบันเกษตรกร

ประเภทสถาบันเกษตรกร		จำนวนกลุ่ม/สหกรณ์ (กลุ่ม, สหกรณ์)	จำนวนสมาชิก (ราย)	
๑. นิติบุคคล		๑๒๗	๒๑๐,๙๐๙	
	๑.๑ กลุ่มเกษตรกร (กลุ่ม)	๑๑	๘๓๘	
	๑.๒ สหกรณ์ (สหกรณ์)	๑๑๖	๒๑๐,๐๗๑	
	ภาคเกษตร	๑๗	๒๑,๗๔๐	
	(๑) สหกรณ์การเกษตร	๑๒	๑๘,๕๒๙	
	(๒) สหกรณ์นิคม	๓	๓,๐๙๑	
	(๓) สหกรณ์ประมง	๒	๑๒๐	
	นอกภาคเกษตร	๙๙	๑๘๘,๓๓๑	
	(๑) สหกรณ์ออมทรัพย์	๕๐	๔๙,๐๔๐	
	(๒) สหกรณ์บริการ	๔๑	๕,๒๗๗	
	(๓) สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๖	๑๔,๒๗๔	
	(๔) สหกรณ์ร้านค้า	๒	๑๑๙,๗๔๐	
	๒. ไม่เป็นนิติบุคคล (กลุ่ม)		๗๕๙	๑๘,๖๖๗
		๒.๑ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๓๔๘	๔,๐๖๒
๒.๒ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		๓๖	๕๖๖	
๒.๓ กลุ่มยุวเกษตรกร		๔๒	๙๗๘	
๒.๔ กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		๓๘	๖๗๓	
๒.๕ กลุ่มผู้ใช้น้ำ		๒๘๙	๑๒,๑๒๒	
๒.๖ องค์กรประมงท้องถิ่น		๖	๒๖๖	
รวมทั้งหมด		๘๘๖	๒๒๙,๕๗๖	

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี โครงการชลประทานปทุมธานี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

หมายเหตุ : กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๓๔๘ (ด้านประมง ๔ กลุ่ม สมาชิก ๖๐ ราย , ด้าน ส.ป.ก. ๗ กลุ่ม สมาชิก ๘๒ ราย , ด้านเกษตร ๓๓๗ กลุ่ม สมาชิก ๓,๙๒๐ ราย)

๔.๑๓.๒ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ตารางที่ ๒๙ แสดงข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

ที่	ประเภทสหกรณ์	จำนวนสมาชิก (ราย)	ข้อมูลฐานะการเงิน (หน่วย : ล้านบาท)			ข้อมูลดำเนินงาน (หน่วย : ล้านบาท)		
			สินทรัพย์	หนี้สิน	ทุนของสหกรณ์	รายได้	ค่าใช้จ่าย	กำไร/ขาดทุน
๑	สหกรณ์ออมทรัพย์	๒,๘๐๒	๒๘๘.๒๔	๓๐.๑๖	๒๕๘.๐๘	๑๕.๖๔	๑๐.๕๘	๕.๐๖
๒	สหกรณ์ร้านค้า	๒๖๓	๓.๑๑	๐.๑๔	๒.๙๖	๒.๐๓	๒.๐๖	(๐.๐๓)
๓	สหกรณ์ประมง	๑๒๗	๒.๐๗	-	๒.๐๗	๙.๙๑	๙.๘๗	๐.๐๔
๔	สหกรณ์บริการ	๓,๖๖๘	๔๐๔.๗๐	๓๔๘.๐๔	๕๖.๖๖	๔๙๗.๑๙	๕๔๓.๖๔	(๕๖.๕๖)
๕	สหกรณ์นิคม	๒,๙๖๑	๒๙๑.๖๗	๘๒.๑๒	๒๐๙.๕๕	๖๒.๒๙	๕๘.๙๗	๓.๓๒
๖	สหกรณ์เครดิตยูเนียน	๑๓,๑๕๒	๑,๐๓๖.๐๓	๖๘๘.๓๖	๓๔๗.๖๗	๒๒๑.๒๕	๑๗๐.๗๙	๕๐.๔๖
๗	สหกรณ์การเกษตร	๑๗,๓๓๕	๙๗๒.๙๖	๘๗๒.๕๗	๑๐๐.๓๘	๔๙๗.๑๙	๕๔๓.๖๔	(๕๖.๕๖)
๘	กลุ่มเกษตรกร	๘๓๗	๑๓.๓๙	๑๐.๐๑	๓.๓๘	๐.๙๓	๐.๗๖	๐.๑๗
รวม		๔๑,๑๔๕	๓,๐๑๒.๑๕	๒,๐๓๑.๔๐	๙๘๐.๗๕	๑,๓๐๖.๔๓	๑,๓๔๐.๓๓	(๓๓.๙๐)

ที่มา : สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๕. โรงงานอุตสาหกรรม

จังหวัดปทุมธานี มีโรงงานอุตสาหกรรม จำนวน ๓,๓๕๓ แห่ง เงินลงทุน จำนวน ๓๓๘,๖๘๔.๖๒ ล้านบาท คนงาน ๒๓๔,๑๔๙ คน กำลังการผลิต ๖,๖๗๗,๕๒๘ แรงแม้ โดยหมวดที่มีจำนวนโรงงานมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ จำนวน ๔๕๘ แห่ง หมวดที่มีเงินลงทุนมากที่สุด คือ อุตสาหกรรมไฟฟ้า จำนวน ๕๖,๓๙๓.๑๑ ล้านบาท ในส่วนอุตสาหกรรมการเกษตร มีจำนวนโรงงาน ๗๑ แห่ง เงินลงทุน จำนวน ๔,๖๕๘.๘๓ ล้านบาท

ตารางที่ ๓๐ แสดงจำนวนโรงงาน เงินลงทุน คนงาน กำลังการผลิต ของแต่ละหมวดอุตสาหกรรม

ที่	หมวดอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	เงินลงทุน (ล้านบาท)	คนงาน (คน)			กำลังผลิต (แรงแม้)
				ชาย	หญิง	รวม	
๑	อุตสาหกรรมการเกษตร	๗๑	๔,๖๕๘.๘๓	๑,๕๒๘	๑,๘๐๘	๓,๓๓๖	๑๓๑,๑๙๒
๒	อุตสาหกรรมอาหาร	๓๓๘	๒๗,๐๒๖.๖๗	๑๐,๓๓๐	๑๔,๒๐๖	๒๔,๕๓๖	๗๔๔,๕๘๖
๓	อุตสาหกรรมเครื่องดัด	๓๐	๗,๓๖๘.๘๓	๒,๖๔๑	๑,๔๐๖	๔,๐๔๗	๒๔๔,๐๒๕
๔	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๔๙	๖,๐๗๖.๖๐	๑,๗๔๘	๓,๕๐๓	๕,๒๕๑	๙๒,๖๑๐
๕	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	๑๖	๔๘๒.๖๓	๒๗๔	๘๑๖	๑,๐๙๐	๑,๙๔๐
๖	อุตสาหกรรมเครื่องเครื่องหนัง	๒๕	๒,๔๕๘.๘๘	๑,๒๙๓	๒,๒๐๑	๓,๔๙๔	๔๖,๐๒๐
๗	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	๑๑๕	๓,๕๕๗.๒๘	๓,๖๓๕	๒,๖๓๗	๖,๒๗๒	๗๒,๖๘๑
๘	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๗๗	๑,๘๙๓.๖๘	๑,๙๓๙	๑,๐๒๓	๒,๙๖๒	๓๐,๐๑๒
๙	อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๗๔	๔,๐๑๙.๑๑	๒,๙๓๙	๑,๘๖๔	๔,๘๐๓	๒๕๕,๖๒๒
๑๐	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	๕๖	๒,๘๒๔.๗๗	๑,๓๒๐	๗๓๓	๒,๐๕๓	๑๕,๙๖๙
๑๑	อุตสาหกรรมเคมี	๒๔๘	๑๓,๐๖๑.๕๓	๔,๘๗๕	๕,๘๔๕	๑๐,๗๒๐	๓๕๕,๕๗๑
๑๒	อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	๒๒	๑,๒๙๓.๖๔	๔๖๕	๓๑๘	๗๘๓	๓๑,๗๓๒
๑๓	อุตสาหกรรมยาง	๓๗	๘,๔๗๙.๑๕	๓,๔๒๒	๑,๔๘๖	๔,๙๐๘	๑๘๑,๗๒๔
๑๔	อุตสาหกรรมพลาสติก	๓๐๓	๑๕,๕๔๙.๔๔	๖,๐๙๓	๖,๓๑๐	๑๒,๔๐๓	๒๕๒,๓๐๘
๑๕	อุตสาหกรรมโลหะ	๒๒๕	๑๑,๓๖๓.๗๙	๗,๒๓๙	๓,๓๒๔	๑๐,๕๖๓	๑๘๖,๓๕๒
๑๖	อุตสาหกรรมโลหะ	๓๔	๙,๒๘๕.๔๐	๑,๕๓๘	๓๑๑	๑,๘๔๙	๑๗๗,๑๔๔
๑๗	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๔๕๘	๒๖,๗๖๕.๐๗	๑๒,๗๑๙	๕,๖๒๐	๑๘,๓๓๙	๕๕๒,๗๕๓
๑๘	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	๒๒๕	๑๘,๑๖๗.๔๕	๘,๘๑๒	๙,๐๔๗	๑๗,๘๕๙	๑๘๙,๔๘๐
๑๙	อุตสาหกรรมไฟฟ้า	๑๗๘	๕๖,๓๙๓.๑๑	๑๘,๘๖๙	๓๙,๗๗๙	๕๘,๖๔๘	๔๕๔,๒๔๑
๒๐	อุตสาหกรรมขนส่ง	๒๖๑	๔๓,๗๖๒.๖๒	๑๒,๔๓๘	๖,๔๓๘	๑๘,๘๗๖	๓๑๘,๗๒๒
๒๑	อุตสาหกรรมอื่นๆ	๕๑๑	๗๔,๑๙๙.๑๘	๙,๓๙๕	๑๑,๙๖๒	๒๑,๓๕๗	๒,๓๔๒,๘๔๔
รวม		๓,๓๕๓	๓๓๘,๖๘๔.๖๒	๑๑๓,๕๑๒	๑๒๐,๖๓๗	๒๓๔,๑๔๙	๖,๖๗๗,๕๒๘

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๖. ผู้ประกอบการรวบรวมและแปรรูปสินค้าเกษตร

๖.๑ ผู้ประกอบการรวบรวมสินค้าเกษตร (ข้าว) จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดปทุมธานี มีผู้ประกอบการรวบรวมและแปรรูปสินค้าเกษตร (ข้าว) จำนวน ๕๗ ราย แยกประเภท ดังนี้

- ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป) จำนวน ๑๑ ราย
- ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ (ผู้ส่งออกข้าวสารบรรจุหีบห่อ) จำนวน ๖ ราย
- โรงสี จำนวน ๑๑ ราย
- ขายส่ง จำนวน ๒๓ ราย
- ทำข้าว จำนวน ๖ ราย

ตารางที่ ๓๑ ผู้ประกอบการรวบรวมและแปรรูปสินค้าเกษตร (ข้าว) จังหวัดปทุมธานี

ที่	ชื่อผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ	ประเภทผู้ประกอบการ ค้าข้าว	กำลังผลิต (ตัน/๒๔ ชม.)	ความจุ (ตัน)	ที่อยู่สถานที่ประกอบพาณิชย์ กิจ	
					เลขที่	ตำบล
อำเภอเมืองปทุมธานี						
๑	โรงสีไฟภิญโญพานิช	โรงสี	๑๒๐	๑๐,๐๐๐	๓๒/๑ หมู่ ๒	บ้านฉาง
๒	บริษัท พี อาร์ จี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)		๕,๘๐๐	๘๘ หมู่ ๒ ถนนติวานนท์	บางกะดี
๓	บจก.พงษ์ลาภ	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)		๑๐,๐๐๐	๓ หมู่ ๓	บางคูวัด
๔	บริษัท พี อาร์ จี โกลบอล จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)			๘๘ หมู่ ๒ ถนนติวานนท์	บางกะดี
๕	บริษัท ราชสีมาไรซ์ จำกัด	ขายส่ง			๘๘/๘ หมู่ ๒	บางกะดี
๖	บริษัท พี อาร์ จี คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	ขายส่ง			๘๘ หมู่ ๒ ถนนติวานนท์	บางกะดี
อำเภอคลองหลวง						
๑	บจก.ธัญญะกิจพาณิชย์ค้าข้าว	โรงสี	๒๕๐	๑๘,๐๐๐	๑๒/๙ หมู่ ๖	คลองเจ็ด
๒	โรงสีสหกรณ์การเกษตร คลองหลวง จำกัด	โรงสี	๔๐	๘,๐๐๐	๔๕/๑ หมู่ ๗	คลองเจ็ด
๓	บจ.อยุธยาเพิ่มพูล เกษตรพัฒนา รุ่งเรือง	ขายส่ง			๘๘/๒๔๔ หมู่ ๙	คลองสอง
๔	บริษัท ซีแอลพี อินเตอร์เทรด จำกัด	ขายส่ง			๑๐๑/๖๒/๑๒ หมู่ ๒๐	คลองหนึ่ง

ที่	ชื่อผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ	ประเภทผู้ประกอบการ ค้าข้าว	กำลังผลิต (ตัน/๒๔ ชม.)	ความจุ (ตัน)	ที่อยู่สถานที่ประกอบพาณิชย์ กิจ	
					เลขที่	ตำบล
๕	บริษัท ธีญญะกิจพาณิชย์ จำกัด	ขายส่ง			๑๒/๙ หมู่ ๖	คลองเจ็ด
๖	ร้านคลังทองข้าวไทย	ขายส่ง			๓๑ หมู่ ๙	คลองหนึ่ง
๗	ห้างหุ้นส่วนจำกัด รักษ์ข้าว	ขายส่ง			๓๑ หมู่ ๙ ถนนพหลโยธิน	คลองหนึ่ง
๘	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจียมเจริญ ค้าข้าว	ขายส่ง			๙๗/๑๐๐ หมู่ ๖	คลองสอง
๙	บริษัท โทมี่ มาร์เก็ตติ้ง จำกัด	ขายส่ง			๙๙ หมู่ ๑	คลองเจ็ด
๑๐	บริษัท ซีแอนด์เอ ไรซ์มิล จำกัด	ขายส่ง			๑๐๑/๔๗-๔๘ หมู่ ๒๐ อาคาร นิคมอุตสาหกรรม นวนคร ซอย๑๒	คลองหนึ่ง
๑๑	บจก.ข้าวอุดมโชค	ขายส่ง			๒๘/๒๕ หมู่ ๘	คลองหนึ่ง
๑๒	บริษัท ไรซ์ ครีเอชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด	ขายส่ง			๙/๑๗ หมู่ ๕ ถนนพหลโยธิน	คลองหนึ่ง
๑๓	ห้างหุ้นส่วนจำกัด กระชัยมิตร มาร์เก็ตติ้ง	ขายส่ง			๑๑,๑๓	คลองหนึ่ง
๑๔	เรือข้าว	ขายส่ง			๓๒/๑๙ หมู่ ๙	คลองหนึ่ง
๑๕	บริษัท ถนัดขาย จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออก ข้าวสารบรรจุกล่อง/หีบ ห่อ)			๔๔/๑๒ หมู่ ๑๐	คลองสอง
๑๖	บริษัท ซีแอลพี อินเตอร์เทรด จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออก ข้าวสารบรรจุกล่อง/หีบ ห่อ)			๑๐๑/๖๒/๑๒ หมู่ ๒๐	คลองหนึ่ง
๑๗	บริษัท บลูสไปซ์ จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออก ข้าวสารบรรจุกล่อง/หีบ ห่อ)			๗๕/๑๐๙ หมู่ ๑๑ ถนน พหลโยธิน	คลองหนึ่ง
๑๘	บริษัท ไรซ์ ครีเอชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออก)			๙/๑๗ หมู่ ๕ ถนนพหลโยธิน	คลองหนึ่ง

ที่	ชื่อผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ	ประเภทผู้ประกอบการ ค้าข้าว	กำลังผลิต (ตัน/๒๔ ชม.)	ความจุ (ตัน)	ที่อยู่สถานที่ประกอบพาณิชย์ กิจ	
					เลขที่	ตำบล
		ข้าวสารบรรจุกล่อง/หีบ ห่อ)				
๑๙	บริษัท โมสต์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)			๔๔ หมู่ ๑ ถนนลำลูกกา- วังน้อย	คลองเจ็ด
๒๐	บริษัท ตังชัย จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)		๒๑,๖๐๐	๕๐/๓๑ หมู่ ๑๕	คลองหนึ่ง
๒๑	บริษัท ซีแอนด์เอ โรซมีล จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)			๑๐๑/๔๗-๔๘ หมู่ ๒๐ อาคาร นิคมอุตสาหกรรม นวนคร ซอย๑๒	คลองหนึ่ง
๒๒	บริษัท โทมี่ ฟู้ดส์ แอนด์ โปรดักส์ จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)		๒๗,๓๖๐	๔๔ หมู่ ๑ ถนนลำลูกกา- วังน้อย	คลองเจ็ด
๒๓	บริษัท ธัญญะกิจพาณิชย์ ค้าข้าว จำกัด	ทำข้าว			๑๒/๙ หมู่ ๖	คลองเจ็ด
อำเภอธัญบุรี						
๑	หจก.กฤตยาค้าข้าว	ขายส่ง			๒๔๒,๒๔๔,๒๔๖ ถนนรังสิต- ปทุมธานี	ประชาธิปไตย
๒	บจก.เจ้าพรหมค้าข้าว (สาขา ๒)	ขายส่ง			๑๗๙/๓ หมู่ ๔ ถนนรังสิต- นครนายก	รังสิต
๓	บริษัท วิภาดา อกริ ฟู้ด จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออก ข้าวสารบรรจุกล่อง/หีบ ห่อ)			๙๘/๓๘ หมู่ ๒	บึงน้ำรักษ์
๔	บจก.เอเชีย อินเตอร์เทรด ไรซ์ เอ็กซ์พอร์ต	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)			๔๙/๕-๖ ถนน รังสิต-นครนายก ๔๖	ประชาธิปไตย
อำเภอหนองเสือ						
๑	บริษัท อโรคยาภูเก็ต จำกัด	ขายส่ง			๑๐๙ หมู่ ๗ ซอยโรงสี	ศาลาครุ

ที่	ชื่อผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ	ประเภทผู้ประกอบการ ค้าข้าว	กำลังผลิต (ตัน/๒๔ ชม.)	ความจุ (ตัน)	ที่อยู่สถานที่ประกอบพาณิชย์ กิจ	
					เลขที่	ตำบล
					ถนนเลียบบคลอง ๑๓	
๒	บริษัท ปาล์ม เอสเซ่น อินเตอร์ เนชั่นแนล จำกัด	ขายส่ง			๙๖/๓ หมู่ ๖	บึงบา
๓	บริษัท ปาล์ม เอสเซ่น อินเตอร์ เนชั่นแนล จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออก ข้าวสารบรรจุกล่อง/หีบ ห่อ)			๙๖/๓ หมู่ ๖	บึงบา
๔	ทำข้าว ๓ ป.	ทำข้าว			๑๗/๑ หมู่ ๔	บึงบอน
๕	เจริญพาณิชย์	ทำข้าว			๑๑/๑๖ หมู่ ๔	บึงชำอ้อ
๖	ทำข้าวสายทองวัฒนา	ทำข้าว			๕๙/๔ หมู่ ๖	บึงกาสาม
อำเภอลาดหลุมแก้ว						
๑	บจก.โรงสีข้าวแสงประทีป ๑๙๗๗	โรงสี	๕๐๐	๕๐,๔๐๐	๔๒ หมู่ ๓	หน้าไม้
๒	บจก.ไทยวัฒนสิน ไรซ์ มิลล์	โรงสี	๒๕๐	๔,๖๐๐	๔๙/๒ หมู่ ๘	หน้าไม้
๓	หจก.โรงสีเอกปทุม (ขนาดกลาง)	โรงสี	๒๐๐	๓,๐๐๐	๕๒/๑	หน้าไม้
๔	หจก.โรงสีแสงทองวัฒนา	โรงสี	๑๒๐	๒๐,๐๐๐	๗๒ หมู่ ๒	หน้าไม้
๕	บริษัท แสงทองเจริญธัญญาชาติ เทรดดิ้ง จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ			๗๒ หมู่ ๒	หน้าไม้
๖	บริษัท เคเอส สยามไรซ์ จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)		๒๖,๔๖๐	๕๓ หมู่ ๑๒	คูบางหลวง
อำเภอลำลูกกา						
๑	บจก.เกษตรถาวร	โรงสี	๒๐๐	๘,๐๐๐	๔ หมู่ ๑	พีชอุดม
๒	โรงสีสหกรณ์การเกษตรลำลูกกา	โรงสี	๔๐	๓,๐๐๐	๒๔/๘ หมู่ ๕	บึงคอไห
๓	ร้านอภิสนันท์ ค้าข้าว	ขายส่ง			๓๕๕/๓๙๐ หมู่ ๑๕ ซอยตลาด สี่มุมเมือง ถนนพหลโยธิน	คูคต

ที่	ชื่อผู้ประกอบการพาณิชย์กิจ	ประเภทผู้ประกอบการ ค้าข้าว	กำลังผลิต (ตัน/๒๔ ชม.)	ความจุ (ตัน)	ที่อยู่สถานที่ประกอบพาณิชย์ กิจ	
					เลขที่	ตำบล
๔	ร้านพรชัย ค้าข้าว	ขายส่ง			๓๕๔/๑๓๑- ๑๓๒ หมู่ ๑๕ ซอย ตลาดสี่มุมเมือง ถนนพหลโยธิน	คูคต
๕	ธนชัยค้าข้าว	ขายส่ง			๓๕๕/๑๙๒- ๑๙๓ หมู่ ๑๕	คูคต
๖	ท่าข้าว ต.ทวีสุข	ท่าข้าว			๔๓/๑ หมู่ ๒	พีชอุดม
อำเภอสามโคก						
๑	หจก.โรงสีอ้อมนำผลวัฒนา	โรงสี	๓๕๐	๙,๐๐๐	๒/๑ หมู่ ๔ ถ.ปทุม-เสนา	คลองควาย
๒	บจก. เอเอเอ อกริเทค แอนด์ อควาคัลเจอร์ (ประเทศไทย)	โรงสี	๔๘.๕	๒,๐๐๐	๒๗/๔๔ หมู่ ๓	บางโพธิ์ เหนือ
๓	บริษัท ข้าวอ้อมทิพย์ จำกัด	ขายส่ง			๘๘/๘ หมู่ ๑	สามโคก
๔	บริษัท เอเอเอ อกริเทค แอนด์ อควาคัลเจอร์ (ประเทศไทย) จก.	ขายส่ง			๒๗/๔๔ หมู่ ๓	บางโพธิ์ เหนือ
๕	บริษัท เทพธัญญาทิพย์ จำกัด	ค้าข้าวส่งไปจำหน่าย ต่างประเทศ (ผู้ส่งออกทั่วไป)			๘/๘ หมู่ ๑ ถนนปทุมธานี- สามโคก	สามโคก
๖	ท่าข้าวโชคร่มโพธิ์ทอง	ท่าข้าว			๒๔ หมู่ ๔	คลองควาย

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๖.๓ แหล่งแปรรูปสินค้าเกษตรที่สำคัญอื่นๆ

จังหวัดปทุมธานีมีแหล่งแปรรูปสินค้าเกษตรทั้งสินค้าประมง พืชผัก ในรูปแบบของสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน เพื่อบรรเทาปัญหาผลผลิตราคาตกต่ำและเพิ่มมูลค่าของสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๓๒ แสดงแหล่งแปรรูปสินค้าเกษตรที่สำคัญอื่นๆ

ที่	ชื่อสินค้า (แปรรูป)	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ภายในจังหวัด		ภายนอกจังหวัด	
		จำนวน (แห่ง)	ชื่อและที่อยู่	จำนวน (แห่ง)	ชื่อและที่อยู่	จำนวน (แห่ง)	ชื่อและที่อยู่
แปรรูปสินค้าประมง							
๑	ผลิตภัณฑ์จากปลาดุก (ปลาดุกแดดเดียว เส้นเค็ม เส้นหวาน ปลาแผ่นอบกรอบ หนังปลาทอดกรอบ ไส้กรอกปลา ทอดมันปลา)	๑	ชื่อ : วิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนา ที่อยู่ : ต.ลำไทร อ.ลำลูกกา	๑	ขายเองหน้าร้าน		ตลาดสายไหม
๒	ผลิตภัณฑ์จากปลาดุก (ปลาดุกฟู ผัดพริกขิง ดุกฟู ปลาดุกแดดเดียว)	๑	ชื่อ : วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านลำลูกกาคลอง ๕ ที่อยู่ : ต.บึงคำพร้อย อ.ลำลูกกา	๑	ขายเองหน้าร้าน		ตลาดออนไลน์
๓	ปลานิลแดดเดียว ปลาดุก	๑	ชื่อ : วิสาหกิจชุมชนแปรรูป ผลผลิตหมู่ ๘ ต.คลองหก ที่อยู่ : ต.คลองหก อ.คลองหลวง	๑	ขายเองหน้าร้าน	๑	ตลาดใน หมู่บ้าน
๔	ปลาดุกแดดเดียว	๑	ชื่อ : กลุ่มแปรรูปอาหาร จากปลา ที่อยู่ : ต.บึงคำพร้อย อ.ลำลูกกา	๑	ขายเองหน้าร้าน		
๕	ปลาดุกแดดเดียว	๑	ชื่อ : กลุ่มปลาดุกแดดเดียว ที่อยู่ : ต.คูขวาง อ.ลาดหลุมแก้ว	๑	ขายเองหน้าร้าน		
แปรรูปสินค้าข้าว							
๕	- ข้าวหอมปทุมธานี (ตราทุ่งรังสิต) - ข้าวหอมมะลิ (ตรา ทุ่งบัวหลวง) - ข้าวขาว (ตราทุ่งรังสิต)	๑	ชื่อ : สหกรณ์การเกษตร คลองหลวง จำกัด ที่อยู่ : เลขที่ ๔๕/๑ หมู่ ๗ ต.คลองเจ็ด อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	๑	สหกรณ์การเกษตร คลองหลวง จำกัด		

ที่	ชื่อสินค้า (แปรรูป)	แหล่งแปรรูปที่สำคัญ		ตลาดกระจายสินค้า			
				ภายในจังหวัด		ภายนอกจังหวัด	
		จำนวน (แห่ง)	ชื่อและที่อยู่	จำนวน (แห่ง)	ชื่อและที่อยู่	จำนวน (แห่ง)	ชื่อและที่อยู่
			เป็นที่ตั้งตลาดกลางข้าวเปลือกรับซื้อข้าวเปลือกและเป็นที่ตั้งโรงสี				
๖	ข้าว	๑	ชื่อ : นายสมศักดิ์ เพ็ชรรัตน์	๑	๖๓/๔ ม.๒ ต.บึงกาสาม อ.หนองเสือ		
๗	ข้าว	๑	ชื่อ : นายชาติรี ระดมเล็ก	๑	๑๗ ม.๒ ต.ลำลูกกา อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี		
๘	ข้าว	๑	ชื่อ : นายสมควร ปานเถื่อน	๑	๑๔๔/๓ ม.๕ ต.บึงคำพร้อย อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี		
แปรรูปสินค้าจากกล้วย ไข่ เห็ด (ในเขตปฏิรูปที่ดิน)							
๙	เค้กกล้วยหอม/คุกกี้	๑	ชื่อ : วิสาหกิจชุมชนหนองบัวทอง ๙๕ หมู่ ๙ ที่อยู่ : ต.บึงกาสาม อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี	๑	วิสาหกิจชุมชนหนองบัวทอง		
๑๐	กล้วยแปรรูป เห็ดแปรรูป	๑	ชื่อ : วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดตำบลคลองเจ็ด ที่อยู่ : เลขที่ ๕๕ หมู่ ๗ ต.คลองเจ็ด อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเพาะเห็ดตำบลคลองเจ็ด		
๑๑	ข้าวเกรียบเห็ด น้ำพริกเห็ด เค้กกล้วยหอมเห็ด สอริโมนเห็ด	๑	ชื่อ : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูป หมู่ ๑๔ ที่อยู่ : เลขที่ ๑๐๗ หมู่ ๑๔ ต.คลองหก อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี	๑	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรแปรรูปหมู่ ๑๔		
๑๒	ไข่เค็ม ขนมไทย	๑	วิชื่อ : สาหกิจชุมชนบ้านบึงแปรรูป ที่อยู่ : ๔ หมู่ ๖ ต.บึงขำอ้อ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี	๑	วิสาหกิจชุมชนบ้านบึงแปรรูป		

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี สำนักงานสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปทุมธานี ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๗. ช่องทางการกระจายสินค้าเกษตร

จังหวัดปทุมธานีเป็นที่ตั้งของตลาดสำคัญขนาดใหญ่หลายแห่ง อาทิ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง และตลาดไอยรา ซึ่งเป็นแหล่งรวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรทั้งค้าส่งและค้าปลีก ช่องทางการกระจายสินค้าเกษตรของจังหวัดปทุมธานี จึงมีการจำหน่ายทั้งในและนอกจังหวัด รวมถึงต่างประเทศด้วย โดยสินค้าเกษตรด้านพืชจำหน่ายในจังหวัดเป็นส่วนใหญ่ ในส่วนของสินค้าข้าวเกษตรกรส่วนใหญ่จะนำไปจำหน่ายที่โรงสีในพื้นที่และขายเองภายนอกจังหวัดเพียงบางส่วน ในส่วนของสินค้าปาล์มน้ำมันจำหน่ายนอกพื้นที่ทั้งหมด ทั้งนี้ กลัวยหอมและตะไคร้ ส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศด้วย สำหรับสินค้าประมงจำหน่ายทั้งภายใน และภายนอกจังหวัด ในส่วนกุ้งขาวมีการจำหน่ายภายนอกจังหวัดเป็นส่วนมาก ทั้งนี้ ไม่มีการส่งออกสินค้า ด้านประมงไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

ตารางที่ ๓๓ แสดงช่องทางการกระจายสินค้าเกษตร

ที่	ชนิดสินค้า	ช่วงเดือนที่ผลผลิตออกจำหน่าย	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ปริมาณผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	ช่องทางการกระจายสินค้า								
					จำหน่ายในจังหวัด		จำหน่ายนอกจังหวัด		ส่งออกต่างประเทศ		แปรรูป		
					ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	ปริมาณ (ตัน)	ร้อยละ	
ด้านพืช													
๑	ข้าวนาปี	ทั้งปี	๑๑,๕๙๘	๒๔๐,๐๙๔	๒๑๖,๐๘๔	๙๐.๐	๒๔,๐๑๐	๑๐.๐๐	-	-	๕.๐๐	๐.๐๐	
๒	กลัวยหอม	ทั้งปี	๗๑๒	๔๕,๗๙๙	๑๓,๗๓๙.๒	๓๐.๐	๓๐,๖๘๔	๖๗.๐๐	๑,๓๗๓	๓.๐๐	-	-	
๓	กลัวยน้ำว่า	ทั้งปี	๒,๑๔๘	๓๑,๖๙๙	๒๒,๑๘๙.๐	๗๐.๐	๙,๕๐๙.๖	๓๐.๐๐	-	-	-	-	
๔	ปาล์มน้ำมัน	ทั้งปี	๓๘๔	๒๗,๘๓๓	-	-	๒๗,๘๓๕	๑๐๐.๐	๐	-	-	-	
๕	หญ้าปูลานาม	ทั้งปี	๓๑๖	๒๔,๒๓๒	๒,๔๒๓.๑๗	๑๐.๐	๒๑,๘๐๘	๙๐.๐๐	-	-	-	-	
๖	ตะไคร้	ทั้งปี	๗๘๔	๓๑,๘๘๔	๒๓,๘๘๖.๙	๗๕.๐	๖,๓๖๙.๘	๒๐.๐๐	๑.๕๙	๕.๐๐	-	-	
๗	เตย	ทั้งปี	๑๓๘	๖,๐๐๒	๓,๖๐๐.๙๔	๖๐.๐	๒,๔๐๐.๖	๔๐.๐๐	-	-	-	-	
ด้านประมง													
๑	ปลาตุ๊ก	ทั้งปี	๔๘๓	๑๔,๔๑๐	๗,๒๐๕	๕๐	๗,๒๐๕	๕๐	-	-	-	-	
๒	ปลานิล	ทั้งปี	๑๐๑๐	๑๐,๑๙๖	๕,๐๙๘	๕๐	๕,๐๙๘	๕๐	-	-	-	-	
๓	กุ้งขาว	ทั้งปี	๘๒	๑,๕๐๖	๑๕๑	๑๐	๑,๓๕๕	๙๐	-	-	-	-	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

๘. ตลาดในจังหวัดปทุมธานี

๘.๑ ตลาดค้าส่งและค้าปลีก ขนาดใหญ่ในจังหวัดปทุมธานี

๑) ตลาดไท เป็นตลาดกลางค้าส่งสินค้าเกษตรครบวงจรใหญ่ที่สุดของประเทศและในอาเซียน จำนวนแผงค้า ๓,๕๐๐ แผง

๒) ตลาดสี่มุมเมือง เป็นตลาดกลางจำหน่ายผักและผลไม้ จำนวนแผงค้า ๒,๐๐๐ แผง

๓) ตลาดไอยรา เป็นตลาดค้าส่ง ค้าปลีกผลไม้พรีเมียมทั้งในและต่างประเทศ จำนวนแผงค้า ๘๐๐ แผง

๔) ตลาดรังสิต เป็นตลาดชุมชนวิถีไทย จำนวนแผงค้า ๒,๔๐๐ แผง

๘.๒ จังหวัดปทุมธานี มีตลาดครอบคลุมทุกอำเภอ จำนวน ๔๕ แห่ง ได้แก่ อำเภอเมือง จำนวน ๘ แห่ง อำเภอลองหลวง จำนวน ๑๔ แห่ง อำเภอธัญบุรี จำนวน ๘ แห่ง อำเภอหนองเสือ จำนวน ๑ แห่ง อำเภอลาดหลุมแก้ว จำนวน ๒ แห่ง อำเภอลำลูกกา จำนวน ๑๐ แห่ง และอำเภอสสามโคก จำนวน ๒ แห่ง

ตารางที่ ๓๔ แสดงข้อมูลตลาดในจังหวัดปทุมธานี

ที่	ชื่อตลาด	ประเภทตลาด	จำนวนแผง
อำเภอเมืองปทุมธานี			
๑	ตลาดอินเตอร์มาร์ท	ตลาดเช้า	๓๐๐
๒	ตลาดพูนทรัพย์	ตลาดขายอะไหล่รถยนต์ ตลาดสดและศูนย์อาหาร	๑,๕๐๐
๓	ตลาดฐานเพชรปทุม	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๑๓๐
๔	ตลาด ส.รุ่งเรือง	ตลาดเย็น	๓๐๐
๕	ตลาดสัมพันธ์	-	-
๖	ตลาดจันทร์เจริญ	ตลาดสด	๖๐
๗	ตลาดพูนลาภปทุม	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๒๕๐
๘	ตลาดเทศบาลปทุมธานี	ตลาดเช้า	๘๘
อำเภอลองหลวง			
๙	ตลาดฉัตรชัย	ตลาดสด	๑๐๐
๑๐	ตลาดไทยสมบูรณ์	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๖๐
๑๑	ตลาดพระยาสมาน(เจริญผล)	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๕๐
๑๒	ตลาดชาญนคร	-	-
๑๓	ตลาดเจริญสุข	ตลาดสด	๑๐๐
๑๔	ตลาดยิ่งมารวย	ตลาดสด	๕๐
๑๕	ตลาดบ้านสวน	ตลาดสด	๘๐
๑๖	ตลาดบงกช	ตลาดสด	๗๐
๑๗	ตลาดทวีโชค	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	-
๑๘	ตลาดแพปลาคลอง๔	ตลาดสด	๖๐
๑๙	ตลาดไท	ตลาดขายส่ง	๓,๕๐๐
๒๐	ตลาดไอยรา	ตลาดขายส่ง	๘๐๐

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

ที่	ชื่อตลาด	ประเภทตลาด	จำนวน แผง
๒๑	ตลาดคลองสี่เมืองใหม่	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๓๐๐
๒๒	ตลาดเคหะประชารัฐ กม.๔๔	-	-
อำเภอธัญบุรี			
๒๓	ตลาดรังสิต	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๒,๔๐๐
๒๔	ตลาดสะพานแดง	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๕๐๐
๒๕	ตลาดพระรูปคลอง๒	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๓๐๐
๒๖	ตลาดพรธินสารคลอง๑๐	ตลาดสด	๑๐๐
๒๗	ตลาดเคหะคลอง๖	ตลาดสด	๑๐๐
๒๘	ตลาดดีดีมาเช้	ตลาดสด ตลาดสำเร็จรูป	-
๒๙	ตลาดสุชาติ	ตลาดสด	๑๐๐
๓๐	ตลาดพรพัฒน์	ตลาดสด	๑๐๐
อำเภอหนองเสือ			
๓๑	ตลาดเจริญกัลป์หนองเสือ	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๑๐๐
อำเภอลาดหลุมแก้ว			
๓๒	ตลาดอุดมทรัพย์	-	-
๓๓	ตลาดลาดหลุมแก้ว (สะพานใหญ่)	-	-
อำเภอลำลูกกา			
๓๔	ตลาดใหญ่ลำลูกกา	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๒๐๐
๓๕	ตลาดเจริญกัลป์ลำลูกกา	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๑๐๐
๓๖	ตลาดรววยรุ่งทรัพย์	-	-
๓๗	ตลาดสี่มุมเมือง	ตลาดขายส่ง	๒,๐๐๐
๓๘	ตลาดนานาเจริญ	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๓๒๗
๓๙	ตลาดเอ.ซี คลอง๔	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๑๓๐
๔๐	ตลาดกลางลาดสวาย	ตลาดเช้า ตลาดนัดตอนเย็น	๔๐๐
๔๑	ตลาดซ้ซวาล คลอง๗	ตลาดเช้า ตลาดนัดตอนเย็น	๑๐๐
๔๒	ตลาดมารวย	ตลาดเช้า ตลาดเย็น	๑๐๐
๔๓	ตลาดมิ่งมีทรัพย์มาเก็ต	ตลาดเช้า ตลาดนัดตอนเย็น	๒๐๐
อำเภอสามโคก			
๔๔	ตลาดนัดสามโคก	ตลาดเช้า ตลาดนัดตอนเย็น	๒๐๐
๔๕	ตลาดโรงเกลือท้ายเกาะ	ตลาดค้าส่ง ค้าปลีก ท่องเที่ยว	๒๐๐

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปทุมธานี (ข้อมูล ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕)

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อพัฒนาการด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓๕ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	S๑ มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่จังหวัด	
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	S๒ มีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงเอื้อต่อการขนส่งสินค้าเกษตร S๓ มีศูนย์กลางกระจายสินค้าทางการเกษตรและสินค้าเกษตรปลอดภัย ในระดับประเทศ ได้แก่ ตลาดไท และตลาดสี่มุมเมือง	
ระบบการปฏิบัติงาน (System)		W๑ การใช้สารเคมีในการเกษตรอย่างผิดวิธี พื้่งพื้่งสารเคมีเป็นหลัก ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม
บุคลากร (Staff)	S๔ มีเกษตรกรที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน /Smart Farmers /Young Smart Farmer เป็นต้นแบบ	W๒ ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
		<p>W๓ เกษตรกรไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต ทำการเกษตรตามความเคยชิน</p> <p>W๔ เกษตรกรขาดความตระหนักถึงความปลอดภัยต่อตนเอง และผู้บริโภค</p>
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	S๕ มีหน่วยงานวิจัยและพัฒนา ด้านการเกษตรครอบคลุมทุกด้าน	<p>W๕ เกษตรกรมีข้อจำกัดในการเพิ่มมูลค่าสินค้าและการเชื่อมโยงสู่ตลาด</p> <p>W๖ เกษตรกรมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย</p>
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	S๖ มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรทุกอำเภอ โดยมีเกษตรกรผู้นำ, ศพก.หลัก, ศพก.เครือข่าย, ศดปช., ศจช., ศูนย์ข้าวชุมชน, สหกรณ์การเกษตร, ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่	W๗ การรวมกลุ่มของเกษตรกรขาดความเข้มแข็งและต่อเนื่อง
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	S๗ มีสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ กล้วยหอมทองปทุม และข้าวหอมปทุมธานี ๑	W๘ ค่านิยมคนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ไม่สนใจอาชีพเกษตรกร

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ
๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค
๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ
๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ
๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓๖ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านการเมือง</u></p> <p>O๑ นโยบายเอื้อต่อการส่งเสริม เช่น สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ,BCG Model ,เกษตรกรรมยั่งยืน , เกษตรมูลค่าสูง , ตลาดนำการผลิต</p>	<p>T๑ ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาล และการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้การพัฒนาไม่เป็นไปตามแผน</p>
<p><u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <p>O๓ ความต้องการสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูงเพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของชุมชนเมือง</p>	<p>T๒ ต้นทุนปัจจัยการผลิตสูงขึ้น</p> <p>T๓ ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร</p>
<p><u>ด้านสังคม</u></p>	
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u></p> <p>O๓ มีการนำองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้ในภาคการเกษตร</p> <p>O๔ มีช่องทางการตลาดออนไลน์บน Platforms /e-Commerce ต่าง ๆ</p>	
<p><u>ด้านกฎหมาย</u></p> <p>O๕ กฎหมายเอื้อในการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน</p>	
<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u></p> <p>O๖ มีพระราชบัญญัติควบคุมการหยุดเผาในที่โล่งแจ้ง และพื้นที่การเกษตร</p>	<p>T๔ สภาพภูมิอากาศมีการเปลี่ยนแปลง (Climate Change) และภัยธรรมชาติ ส่งผลให้เกิดภัยแล้ง อุทกภัย โรคระบาด และแมลงศัตรูพืช</p>

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

ตารางที่ ๓๗ TOWS Matrix เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาเชิงรุก เชิงแก้ไข เชิงป้องกัน และเชิงรับ

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>S๑ มีระบบชลประทานครอบคลุมพื้นที่จังหวัด</p> <p>S๒ มีโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงเอื้อต่อการขนส่งสินค้าเกษตร</p> <p>S๓ มีศูนย์กลางกระจายสินค้าทางการเกษตรและสินค้าเกษตรปลอดภัย ในระดับประเทศ ได้แก่ ตลาดไท และตลาดสี่มุมเมือง</p> <p>S๔ มีเกษตรกรที่เป็นปราชญ์ชาวบ้าน ,Smart Farmers, Young Smart Farmer เป็นต้นแบบ</p> <p>S๕ มีหน่วยงานวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรครอบคลุมทุกด้าน</p> <p>S๖ มีศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรทุกอำเภอ โดยมีเกษตรกรผู้นำ ,ศพก.หลัก ,ศพก.เครือข่าย ,ศตปช. , ศจช. , ศูนย์ข้าวชุมชน ,สหกรณ์การเกษตร ,ศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่</p> <p>S๗ มีสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ได้แก่ กล้วยหอมทองปทุม และข้าวหอมปทุมธานี ๑</p>	<p>W จุดอ่อน (ภายใน)</p> <p>W๑ การใช้สารเคมีในการเกษตรอย่างผิดวิธี ฟุ้งฟุ้งสารเคมีเป็นหลัก ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม</p> <p>W๒ ขาดแคลนแรงงานด้านการเกษตร</p> <p>W๓ เกษตรกรไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตทำการเกษตรตามความเคยชิน</p> <p>W๔ เกษตรกรขาดความตระหนักถึงความปลอดภัยของตนเองและผู้บริโภค</p> <p>W๕ เกษตรกรมีข้อจำกัดในการเพิ่มมูลค่าสินค้า และการเชื่อมโยงสู่ตลาด</p> <p>W๖ เกษตรกรมีข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย</p> <p>W๗ การรวมกลุ่มของเกษตรกรขาดความเข้มแข็งและต่อเนื่อง</p> <p>W๘ คำนิยมคนรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ไม่สนใจอาชีพเกษตรกร</p>
<p>O โอกาส (ภายนอก)</p> <p>O๑ นโยบายเอื้อต่อการส่งเสริม เช่น สินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน ,BCG Model ,เกษตรกรรมยั่งยืน , เกษตรมูลค่าสูง , ตลาดนำการผลิต</p> <p>O๒ ความต้องการสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าสูงเพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของชุมชนเมือง</p> <p>O๓ มีการนำองค์ความรู้ ผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในภาคการเกษตร</p> <p>O๔ มีช่องทางการตลาดออนไลน์บน Platforms ,e-Commerce ต่าง ๆ</p> <p>O๕ กฎหมายเอื้อในการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน</p> <p>O๖ มีพระราชบัญญัติควบคุมการหยุดเผาในที่โล่งแจ้ง และพื้นที่การเกษตร</p>	<p>SO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๑,๒,๔O๑,๕,๖ - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน</p> <p>S๔,๕,๖O๒,๓ - ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>S๑,๗,O๒,๓ - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง</p> <p>S๓,๗O๑,๔ - ส่งเสริมระบบตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย</p>	<p>WO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๑,๔O๑ - ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน</p> <p>W๕,๖,๗O๒ - พัฒนาศักยภาพให้เกษตรกรเป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer</p> <p>W๑,๓,๖O๑,๓,๖ - ส่งเสริมการใช้แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการ เชิงรุก (Agri-Map)</p>
<p>T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</p> <p>T๑ ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาล และ การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้การพัฒนาไม่เป็นไปตามแผน</p> <p>T๒ ต้นทุนปัจจัยการผลิตสูงขึ้น</p> <p>T๓ ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร</p> <p>T๔ สภาพภูมิอากาศมีการเปลี่ยนแปลง (Climate Change) และภัยธรรมชาติ ส่งผลให้เกิดภัยแล้ง อุทกภัย โรคระบาด และแมลงศัตรูพืช</p>	<p>ST</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๒,๓,๔T๑,๒, - ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต</p> <p>S๖T๓,๔ - ส่งเสริมให้เกษตรกรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตร</p> <p>S๑,๒,T๑,๒,๓ - พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำ การกระจายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม</p>	<p>WT</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๒,๔,๗,๘,๙T๓,๔ - ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและบริหารจัดการกลุ่ม</p> <p>W๓,๕T๒,๔ - พัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>W๑,๒,T๓,๔ - ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน</p>

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“จังหวัดปทุมธานี เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสู่เกษตรมูลค่าสูง”

๒. พันธกิจ

- ๒.๑ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐานและอาหารปลอดภัย
- ๒.๒ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิต
- ๒.๓ พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- ๒.๔ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๓. เป้าประสงค์

- ๓.๑ ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพตามมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย
- ๓.๒ เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- ๓.๓ ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

๔. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. สินค้าเกษตรของจังหวัดมีคุณภาพตามมาตรฐานสร้างโอกาสในการแข่งขัน
๒. พื้นที่ทำเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเกษตรกร/กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการเตรียมความพร้อมตามระบบมาตรฐาน (ราย)
๒. ร้อยละจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแปลงฟาร์ม (ร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน
๒. ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต

โครงการสำคัญ

๑. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบครบวงจรเพื่อยกระดับ
๒. โครงการเลี้ยงแพะเข้าสู่ระบบฟาร์มปลอดโรคเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค
๓. โครงการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการแปรรูปไก่พื้นเมืองปลอดสารในจังหวัดปทุมธานี
๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงจิ้งหรีดสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม
๕. โครงการพัฒนารูปแบบเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสในกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักผักตบชวาเพื่อส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
๖. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน
๗. โครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์

๘. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร
๙. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร
๑๐. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าสู่มาตรฐาน
๑๑. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์
๑๒. โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่
๑๓. โครงการส่งเสริมศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน
๑๔. โครงการการขอรับรองมาตรฐานฮาลาลผลิตภัณฑ์กุ้งเลี้ยงปลาตก และปลาตกแผ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. ผลิตภัณฑ์แปรรูปทางการเกษตรมีคุณภาพและมาตรฐาน
๒. เพิ่มช่องทางการตลาด
๓. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนของผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับการแปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (ผลิตภัณฑ์)
๒. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรของจังหวัด (ร้อยละ)
๓. จำนวนเกษตรกรได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ราย)

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. ส่งเสริมระบบตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย

โครงการสำคัญ

๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปทุมธานี ๑ โดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ
๒. โครงการยกระดับผู้ประกอบการ OTOP และผู้ผลิตสินค้าชุมชนสู่ Digital Marketing
๓. พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลาตกเพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าอาหารปลอดภัย
๔. โครงการพัฒนารัฐกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน
๕. โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร
๖. โครงการพัฒนากลไกการตลาดเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
๗. โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสินค้าเกษตร
๘. โครงการพัฒนาศูนย์บริการและการบริหารงานการปลูกข้าวความแม่นยำสูงของนาแปลงใหญ่
๙. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพสู่การเป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer
๒. สถาบันเกษตรกรได้รับการยกระดับให้มีความเข้มแข็งบริการสมาชิกให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี Smart Group
๓. เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนของสหกรณ์มีการจัดระดับความเข้มแข็งในระดับ ชั้น ๑ (สหกรณ์)
๒. เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer ขยายผลให้เกษตรกรรายอื่นเพิ่มขึ้น (ราย)
๓. จำนวนเกษตรกรที่นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น (ราย)

แนวทางการพัฒนา

๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและบริหารจัดการกลุ่ม
๒. พัฒนาศักยภาพ Smart Farmer และ Young Smart Farmer
๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการทำการเกษตร

โครงการสำคัญ

๑. โครงการพัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ
๒. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน
๓. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร
๔. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)
๕. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
๖. โครงการส่งเสริมและพัฒนาปศุสัตว์
๗. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร
๘. โครงการส่งเสริมอาชีพประมง
๙. โครงการพัฒนาเกษตรกรมั่งคั่งยั่งยืน
๑๐. โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่
๑๑. โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน
๑๒. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานการผลิตทางการเกษตร และทรัพยากรทางการเกษตร
๒. การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่เกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri – Map)

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู (ไร่)
๒. ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำในเขตชลประทานได้รับน้ำตามปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ในแต่ละปี (ร้อยละ)

แนวทางการพัฒนา

๑. ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน
๒. พัฒนาแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำ และการกระจายน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่เกษตรกรรม
๓. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน

โครงการสำคัญ

๑. โครงการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฟางในการปลูกข้าว
๓. โครงการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว
๔. โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก
๕. โครงการรณรงค์ไถกลบตอซังเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน
๖. โครงการสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน
๗. โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพพื้นที่ทุ่งรังสิต
๘. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง
๙. โครงการส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร
๑๐. โครงการซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการ
๑๑. โครงการปรับปรุงประตูละบายน้ำและสถานีสูบน้ำ
๑๒. โครงการติดตั้งเครื่องสูบน้ำ
๑๓. โครงการขุดคลองและกำจัดวัชพืช

๕. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

แผนระดับ ๑	<p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์ชาติ “ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน”</p> <ul style="list-style-type: none"> • เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง • ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า • ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ
------------	--

แผนระดับ ๒	<p style="text-align: center;">แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ประเด็น การเกษตร • เป้าหมาย ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น • เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น • แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่นรวมถึงผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน 	<p style="text-align: center;">แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <ul style="list-style-type: none"> • หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตร และเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง • เป้าหมาย ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน 	<p style="text-align: center;">ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตร มั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”</p> <ul style="list-style-type: none"> • แนวทางการพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> ๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ๓) เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๔) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืนพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
------------	---	--	---

แผนระดับ ๓	<p>กรอบพัฒนาภาค</p> <ul style="list-style-type: none"> • ภาคกลาง มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” • แนวทางการพัฒนา (๒) พัฒนาและยกระดับภาคกลางไปสู่การเป็นแหล่งเกษตรสมัยใหม่และศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของประเทศ 	<p>แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ด้านเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> • สาขาเกษตรและอาหาร <ol style="list-style-type: none"> ๑. การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูง ด้วยการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมสนับสนุน 	<p>แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)</p> <ul style="list-style-type: none"> • แนวทางการพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> ๑. เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร ๒. ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการเกษตร 	<p>แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) “ปทุมธานีเมืองน่าอยู่ ศูนย์กลางธุรกิจบริการ และฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”</p> <ul style="list-style-type: none"> • ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูง ได้มาตรฐานสู่ตลาดโลก
------------	--	--	---	--

<p>แผนระดับ ๓</p> <p>-ต่อ-</p>		<p>สนับสนุนยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า</p> <p>๒. การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)</p> <p>๓. การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สารสำคัญ เพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช</p> <p>๔. การยกระดับประสิทธิภาพด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัลเทคโนโลยีขั้นสูงระบบอัตโนมัติมาใช้ในการจัดการกระบวนการผลิตและการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค</p> <p>๕. ปรับปรุงการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหารและยกระดับการผลิตการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง</p>	<p>๓. สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร</p> <p>๔. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๕. พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร</p>	<p>● แนวทางการพัฒนา</p> <p>๑. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร และอุตสาหกรรม</p> <p>๒. เพิ่มขีดความสามารถเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการ และธุรกิจบริการ</p> <p>๓. พัฒนาตลาดสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ เชื่อมโยงตลาดโลก</p>
--------------------------------	--	---	---	---

สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตร และสหกรณ์ ของจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ● วิสัยทัศน์ “จังหวัดปทุมธานี เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร และอาหารปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยี และ นวัตกรรมสู่เกษตรมูลค่าสูง” ● พันธกิจ <ol style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพมาตรฐาน และอาหารปลอดภัย ๒. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต สินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิต ๓. พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและสร้างความ เข้มแข็งสถาบันเกษตรกรให้มีความมั่นคง ๔. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาและบริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตรสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 	<p style="text-align: center;">เป้าประสงค์</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. ผลผลิตทางการเกษตรมีคุณภาพ ตามมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย ๒. เกษตรกรมีความมั่นคงในอาชีพและ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ๓. ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟู และ ใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น
---	--	---

ประเด็นการ พัฒนาด้าน การเกษตร และสหกรณ์	๑. เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิต และยกระดับ มาตรฐานสินค้า เกษตรปลอดภัย	๒. ส่งเสริมการผลิต สินค้าเกษตรมูลค่าสูง ตลอดห่วงโซ่การผลิต ด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม	๓. สร้างความเข้มแข็ง ให้เกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร	๔. การบริหารจัดการ ทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อม
--	--	--	--	--

๖. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - พ.ศ. ๒๕๗๐)

จังหวัดปทุมธานี

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด : “จังหวัดปทุมธานี เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมสู่เกษตรมูลค่าสูง”

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย	๑. จำนวนเกษตรกร/กลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการเตรียมความพร้อมตามระบบมาตรฐาน (ราย)	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐
	๒. ร้อยละจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแปลงฟาร์ม (ร้อยละ)	๖๐%	๖๐%	๖๐%	๖๐%	๖๐%	๖๐%
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๑. จำนวนของผลผลิตทางการเกษตรที่ได้รับการแปรรูปและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (ผลิตภัณฑ์)	๕	๕	๕	๕	๕	๒๕
	๒. อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรของจังหวัด (ร้อยละ)	๒	๒	๒	๒	๒	๒
	๓. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรม (ราย)	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	๑. จำนวนของสหกรณ์มีการจัดระดับ ความเข้มแข็งในระดับชั้น ๑ (สหกรณ์)	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐
	๒. เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer และ Young Smart Farmer ขยายผลให้ เกษตรกรรายอื่นเพิ่มขึ้น (ราย)	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๕๐	๒๕๐
	๓. จำนวนเกษตรกรที่ นำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการ ดำรงชีวิตเพิ่มขึ้น (ราย)	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑,๐๐๐
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อม	๑. จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการ อนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู (ไร่)	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐
	๒. ร้อยละของพื้นที่บริหารจัดการน้ำ ในเขตชลประทานได้รับน้ำตาม ปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ในแต่ละปี (ร้อยละ)	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%	๘๐%

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย								
๑. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหอม	งบจังหวัด	กสก.		๑๓.๔๔๑				๑๓.๔๔๑
๒. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบครบวงจร เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย (กระบวนการผลิต)	งบจังหวัด	ปม.		๔.๑๔๐				๔.๑๔๐
๓. ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการผลิตและแปรรูปจังหวัด ปทุมธานี	งบจังหวัด	กสก.		๑.๓๕๔				๑.๓๕๔
๔. โครงการเลี้ยงแพะเข้าสู่ระบบฟาร์มปลอดโรคเพื่อความ ปลอดภัยของผู้บริโภค	งบจังหวัด	ปศ.		๐.๗๙๐	๐.๗๙๐	๐.๗๙๐	๐.๗๙๐	๓.๑๖๐
๕. โครงการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการแปรรูป ไก่พื้นเมืองปลอดสารในจังหวัดปทุมธานี	งบจังหวัด	ปศ.	๐.๖๑๔					๐.๖๑๔
๖. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงจิ้งหรีดสู่ระบบ มาตรฐานฟาร์ม	งบจังหวัด	ปศ.	๐.๒๔๓	๐.๔๕๙	๐.๔๕๙	๐.๔๕๙	๐.๔๕๙	๒.๐๗๙
๖. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการจัดการกล้วย หอมเพื่อลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๕๒๐	๐.๕๒๐			๑.๐๔๐
๗. โครงการพัฒนารูปแบบเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสใน กระบวนการผลิตปุ๋ยหมักผักตบชวาเพื่อส่งเสริมการเกษตร แบบยั่งยืน	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๗๐๐	๐.๗๐๐			๑.๔๐๐
๘. โครงการผลิตปุ๋ยหมัก และน้ำหมักจากต้นกล้วยหอมทอง เพื่อส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๔๐๐	๐.๔๐๐			๐.๘๐๐
๑๗. โครงการพัฒนาปุ๋ยหมักชีวภาพจากเศษเหลือใช้ปลาตุก เพื่อเพิ่มมูลค่า	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๓๕๐	๐.๓๕๐			๐.๗๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๗. การใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคของกล้วยหอมทอง	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๓๐๐	๐.๓๐๐			๐.๖๐๐
๘. โครงการจัดทำแปลงต้นแบบกล้วยหอมทอง	งบปกติ	กจ.		๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๑.๖๐๐
๙. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	งบปกติ	วก.	๐.๑๘๕	๐.๑๘๕	๐.๑๘๕	๐.๑๘๕	๐.๑๘๕	๐.๙๒๖
๑๐. โครงการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์	งบปกติ	วก.	๐.๐๒๑	๐.๐๒๑	๐.๐๒๑	๐.๐๒๑	๐.๐๒๑	๐.๑๐๖
		ส.ป.ก.	๐.๐๔๗	๐.๐๔๗	๐.๐๔๗	๐.๐๔๗	๐.๐๔๗	๐.๒๓๖
๑๑. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชปลอดภัยโดยการจัดการดินปุ๋ยและใช้ชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช	งบปกติ	วก.	๐.๓๘๖	๐.๓๘๖	๐.๓๘๖	๐.๓๘๖	๐.๓๘๖	๑.๙๒๙
๑๒. โครงการตรวจสอบปัจจัยการผลิต	งบปกติ	วก.	๐.๑๓๖	๐.๑๓๖	๐.๑๓๖	๐.๑๓๖	๐.๑๓๖	๐.๖๗๘
๑๓. โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	งบปกติ	วก.	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙	๐.๐๑๙	๐.๐๙๓
		ปศ.	๐.๒๖๗	๐.๒๖๗	๐.๒๖๗	๐.๒๖๗	๐.๒๖๗	๑.๓๓๖
๑๔. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร	งบปกติ	กสภ.	๐.๑๐๒	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๕๐๒
		กป.	๐.๓๙๔	๐.๓๙๔	๐.๓๙๔	๐.๓๙๔	๐.๓๙๔	๑.๙๖๘
		ปศ.	๐.๑๕๑	๐.๑๕๑	๐.๑๕๑	๐.๑๕๑	๐.๑๕๑	๐.๗๕๔
๑๕. โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าสู่มาตรฐาน	งบปกติ	กข.	๐.๐๕๓	๐.๐๕๓	๐.๐๕๓	๐.๐๕๓	๐.๐๕๓	๐.๒๖๕
๑๖. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์	งบปกติ	กข.	๐.๐๕๙	๐.๐๕๙	๐.๐๕๙	๐.๐๕๙	๐.๐๕๙	๐.๒๙๕
๑๗. โครงการร้านอาหารวัตถุดิบปลอดภัยเลือกใช้สินค้า Q	งบปกติ	สพ.กษ.	๐.๐๒๙	๐.๐๒๙	๐.๐๒๙	๐.๐๒๙	๐.๐๒๙	๐.๑๔๕

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๘. โครงการส่งเสริมการบริโภคและการใช้วัตถุดิบสินค้า Q	งบประมาณ	สป.กษ.	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๑๐๐
๑๙. โครงการส่งเสริมระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่	งบประมาณ	กสก.	๐.๒๖๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๑.๒๖๐
		ตส.	๐.๑๕๙	๐.๑๕๙	๐.๑๕๙	๐.๑๕๙	๐.๑๕๙	๐.๗๙๓
		วก.	๐.๑๖๕	๐.๑๖๕	๐.๑๖๕	๐.๑๖๕	๐.๑๖๕	๐.๘๒๕
		กป.	๐.๐๖๒	๐.๐๖๒	๐.๐๖๒	๐.๐๖๒	๐.๐๖๒	๐.๓๑๐
		ปศ.	๐.๐๓๑	๐.๐๓๑	๐.๐๓๑	๐.๐๓๑	๐.๐๓๑	๐.๑๕๖
		กข.	๐.๒๓๗	๐.๒๓๗	๐.๒๓๗	๐.๒๓๗	๐.๒๓๗	๑.๑๘๕
	พด.	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๑๗๕	
๒๐. โครงการส่งเสริมศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน	งบประมาณ	กข.	๑.๕๑๑	๑.๕๑๑	๑.๕๑๑	๑.๕๑๑	๑.๕๑๑	๗.๕๕๓
๒๑. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพสมุนไพรมะพร้าว	งบประมาณ	กสก.	๐.๐๖๗	๐.๐๖๗	๐.๐๖๗	๐.๐๖๗	๐.๐๖๗	๐.๓๓๓
๒๒. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(การผลิตไม้ดอกไม้ประดับ)	งบประมาณ	กสก.	๐.๐๔๕	๐.๐๔๕	๐.๐๔๕	๐.๐๔๕	๐.๐๔๕	๐.๒๒๕
๒๓. โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในระดับไร่นา	งบประมาณ	กสก.	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๒๐๐
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑			๕.๓๓๖	๕.๓๒๑	๕.๓๘๖	๕.๑๑๖	๕.๑๑๖	๕๓.๒๗๕

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม								
๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปทุมธานี ๑ โดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ	งบจังหวัด	กข.	๑.๘๕๑					๑.๘๕๑
๒. โครงการยกระดับผู้ประกอบการ OTOP และผู้ผลิตสินค้าชุมชนสู่ Digital Marketing	งบจังหวัด	พข.	๖.๑๙๙					๖.๑๙๙
๓. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวหอมปทุมคุณภาพดีและเพิ่มมูลค่าอย่างครบวงจร	งบจังหวัด	กข.			๓.๑๔๗			๓.๑๔๗
๔. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบครบวงจรเพื่อยกระดับสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย (กระบวนการแปรรูป)	งบจังหวัด	ปม.		๐.๕๐๐				๐.๕๐๐
๕. โครงการการขอรับรองมาตรฐานฮาลาลผลิตภัณฑ์กุ้งเลี้ยงปลาตก และปลาตกแผ่น	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๓๕๐	๐.๓๕๐			๐.๗๐๐
๖. พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลาตกเพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าอาหารปลอดภัย	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๕๐๐	๐.๕๐๐			๑.๐๐๐
๗. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการกล้วยหอมทองด้วยระบบเกษตรแม่นยำ	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๕๐๐	๐.๕๐๐			๑.๐๐๐
๘. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไซรัปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตากเกรด	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๓๕๐	๐.๓๕๐			๐.๗๐๐
๙. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าจากไซรัปกล้วยหอมทองและแป้งกล้วยหอมทอง	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๒๕๐	๐.๒๕๐			๐.๕๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๐. โครงการพัฒนาวัสดุเชิงประกอบจากเส้นใยกล้วยเพื่อประยุกต์ใช้งานเป็นบรรจุภัณฑ์กันกระแทก	งบจังหวัด	มธ.ศุูนย์รังสิต		๑.๐๐๐	๑.๐๐๐			๒.๐๐๐
๑๑. โครงการกระถางต้นไม้ชีวภาพที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติจากเส้นใยกล้วยหอมทอง	งบจังหวัด	มธ.ศุูนย์รังสิต		๑.๐๐๐	๑.๐๐๐			๒.๐๐๐
๑๒. โครงการพัฒนาพลังงานสะอาดเพื่อการผลิตกล้วยหอมทองที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม	งบจังหวัด	ม.ธรรมศาสตร์		๑.๒๐๐				๑.๒๐๐
๑๓. โครงการพัฒนาระบบการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปลาดุกแผ่นและกุนเชียงปลาดุก	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๐.๓๕๐	๐.๓๕๐			๐.๗๐๐
๑๔. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและเพาะพันธุ์ปลาดุกแบบครบวงจรเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย	งบจังหวัด	มทร.ธัญบุรี		๑.๕๐๐				๑.๕๐๐
๑๕. โครงการส่งเสริมการจัดจำหน่ายสินค้า OTOP สินค้าชุมชน และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวชุมชนสู่ชีวิตวิถีใหม่	งบจังหวัด	พช.		๑๐.๕๐๐	๑๐.๕๐๐			๒๑.๐๐๐
๑๖. โครงการเพิ่มศักยภาพการดำเนินธุรกิจรวบรวม และแปรรูปผลผลิตการเกษตรในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบปกติ	กสส.	๐.๐๐๓	๐.๐๐๓	๐.๐๐๓	๐.๐๐๓	๐.๐๐๓	๐.๐๑๖
๒๐. โครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบปกติ	ส.ป.ก.	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๕๐๐
๒๑. โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร	งบปกติ	กสท.	๐.๐๑๕	๐.๐๑๕	๐.๐๑๕	๐.๐๒๐	๐.๐๒๐	๐.๐๘๕
๒๒. กิจกรรมตลาดต้องชม และการจัดจุดจำหน่ายสินค้า	งบปกติ	พณ.	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๐.๕๐๐	๒.๕๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๓. โครงการพัฒนากลไกการตลาดเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบประมาณ	กสส.	๐.๐๐๖	๐.๐๐๖	๐.๐๐๖	๐.๐๐๖	๐.๐๐๖	๐.๐๒๙
๒๔. โครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบตลาดภายในสินค้าเกษตร	งบประมาณ	กข.	๐.๐๐๗	๐.๐๐๗	๐.๐๐๗	๐.๐๐๗	๐.๐๐๗	๐.๐๓๕
๒๕. โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร	งบประมาณ	กสก.	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๐๓๓	๐.๑๖๖
๒๖. โครงการพัฒนาศูนย์บริการและการบริหารงานการปลูกข้าวความแม่นยำสูงของนาแปลงใหญ่	งบประมาณ	กข.	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๑.๐๐๐	๕.๐๐๐
๒๗. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูป	งบประมาณ	กสก.	๐.๐๗๕	๐.๐๗๕	๐.๐๗๕	๐.๐๗๕	๐.๐๗๕	๐.๓๗๕
	งบประมาณ	ตส.	๐.๐๐๘	๐.๐๐๘	๐.๐๐๘	๐.๐๐๘	๐.๐๐๘	๐.๐๔๐
รวมงบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒			๙.๗๙๗	๑๙.๗๙๗	๑๙.๖๙๔	๑.๗๕๒	๑.๗๕๒	๕๒.๗๔๓
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร								
๑. โครงการพัฒนาวิสาหกิจสู่ความเป็นมืออาชีพ	งบประมาณ	ตส.	๐.๐๘๗	๐.๐๘๗	๐.๐๘๗	๐.๐๘๗	๐.๐๘๗	๐.๔๓๕
๒. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	งบประมาณ	ตส.	๐.๐๕๓	๐.๐๕๓	๐.๐๕๓	๐.๐๕๓	๐.๐๕๓	๐.๒๖๓
๓. โครงการพัฒนามาตรฐานการบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบประมาณ	ตส.	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒	๐.๐๐๙
๔. โครงการยกระดับศักยภาพเกษตรกรรุ่นใหม่และผู้ประกอบการ/วิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าชุมชน	งบประมาณ	กสก.	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๑.๒๕๐
๕. โครงการสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร	งบประมาณ	กสก.	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๗๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๖. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบประมาณ	กสส.	๒.๗๓๐	๒.๗๓๐	๒.๗๓๐	๒.๗๓๐	๒.๗๓๐	๑๓.๖๔๘
๗. โครงการช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	งบประมาณ	กสส.	๑.๕๕๔	๑.๕๕๔	๑.๕๕๔	๑.๕๕๔	๑.๕๕๔	๗.๗๗๑
๘. โครงการเพิ่มขีดความสามารถการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	งบประมาณ	กสส.	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๔๐๒
๙. โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	งบประมาณ	กสภ.	๐.๒๔๐	๐.๒๕๐	๐.๒๕๐	๐.๒๖๐	๐.๒๖๐	๑.๒๖๐
		ปศ.	๐.๐๒๑	๐.๐๒๑	๐.๐๒๑	๐.๐๒๑	๐.๐๒๑	๐.๑๐๕
		กข.	๐.๐๖๒	๐.๐๖๒	๐.๐๖๒	๐.๐๖๒	๐.๐๖๒	๐.๓๑๒
		ส.ป.ก.	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๑๗๓
๑๐.โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	งบประมาณ	กสภ.	๐.๘๘๐	๐.๗๐๐	๐.๖๐๐	๐.๖๐๐	๐.๕๐๐	๓.๒๘๐
		ตส.	๐.๑๕๓	๐.๑๕๓	๐.๑๕๓	๐.๑๕๓	๐.๑๕๓	๐.๗๖๓
		วก.	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๑๗๓
		กป.	๐.๑๔๗	๐.๑๔๗	๐.๑๔๗	๐.๑๔๗	๐.๑๔๗	๐.๗๓๕
		ปศ.	๐.๐๓๖	๐.๐๓๖	๐.๐๓๖	๐.๐๓๖	๐.๐๓๖	๐.๑๘๐
		ขป.	๐.๐๗๐	๐.๐๗๐	๐.๐๗๐	๐.๐๗๐	๐.๐๗๐	๐.๓๕๐
		พด	๐.๐๒๘	๐.๐๒๘	๐.๐๒๘	๐.๐๒๘	๐.๐๒๘	๐.๑๓๘
๑๑. โครงการพัฒนาระบบการตลาดเครือข่ายการเลี้ยงสัตว์	งบประมาณ	ปศ.	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๒. โครงการส่งเสริมและพัฒนาปศุสัตว์	งบประมาณ	ปศ.	๐.๐๗๓	๐.๐๗๓	๐.๐๗๓	๐.๐๗๓	๐.๐๗๓	๐.๓๖๓
๑๓. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเกษตร	งบประมาณ	วก.	๐.๓๓๑	๐.๓๓๑	๐.๓๓๑	๐.๓๓๑	๐.๓๓๑	๑.๖๕๓
๑๔. โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตร	งบประมาณ	กสส.	๐.๐๓๑	๐.๐๓๑	๐.๐๓๑	๐.๐๓๑	๐.๐๓๑	๐.๑๕๓
๑๕. โครงการส่งเสริมอาชีพประมง	งบประมาณ	กป.	๐.๐๑๗	๐.๐๑๗	๐.๐๑๗	๐.๐๑๗	๐.๐๑๗	๐.๐๘๕
๑๖. โครงการส่งเสริมและสร้างทักษะในการประกอบอาชีพทั้งในและนอกภาคการเกษตร (นำลูกหลานเกษตรกรกลับบ้าน สานต่ออาชีพเกษตรกร)	งบประมาณ	ตส.	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒	๐.๐๐๒	๐.๐๑๐
๑๗. โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	งบประมาณ	ส.ป.ก.	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๐๓๕	๐.๑๗๖
๑๘. โครงการพัฒนาเกษตรกรรายยั่งยืน	งบประมาณ	กป.	๐.๐๘๕	๐.๐๘๕	๐.๐๘๕	๐.๐๘๕	๐.๐๘๕	๐.๔๒๕
		ส.ป.กษ	๐.๑๑๒	๐.๑๑๒	๐.๑๑๒	๐.๑๑๒	๐.๑๑๒	๐.๕๖๐
๑๙. โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	งบประมาณ	ปศ.	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๒๐๐
		ตส.	๐.๐๓๔	๐.๐๓๔	๐.๐๓๔	๐.๐๓๔	๐.๐๓๔	๐.๑๖๙
		ส.ป.ก.	๐.๑๗๑	๐.๑๗๑	๐.๑๗๑	๐.๑๗๑	๐.๑๗๑	๐.๘๕๔
๒๐. โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	งบประมาณ	ส.ป.ก.	๐.๐๗๙	๐.๐๗๙	๐.๐๗๙	๐.๐๗๙	๐.๐๗๙	๐.๓๘๓

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๒๑. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	งบปกติ	กสท.	๐.๒๓๘	๐.๒๓๘	๐.๒๓๘	๐.๒๓๘	๐.๒๓๘	๑.๑๘๘
		วท.	๐.๐๗๐	๐.๐๗๐	๐.๐๗๐	๐.๐๗๐	๐.๐๗๐	๐.๓๕๐
		กป.	๐.๐๔๕	๐.๐๔๕	๐.๐๔๕	๐.๐๔๕	๐.๐๔๕	๐.๒๒๓
		ปศ.	๐.๐๘๔	๐.๐๘๔	๐.๐๘๔	๐.๐๘๔	๐.๐๘๔	๐.๔๒๐
		พด.	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๐๘๐	๐.๔๐๐
		ตส.	๐.๑๐๗	๐.๑๐๗	๐.๑๐๗	๐.๑๐๗	๐.๑๐๗	๐.๕๓๖
		กสส.	๐.๑๙๓	๐.๑๙๓	๐.๑๙๓	๐.๑๙๓	๐.๑๙๓	๐.๙๖๖
		กข.	๐.๗๒๑	๐.๗๒๑	๐.๗๒๑	๐.๗๒๑	๐.๗๒๑	๓.๖๐๕
		สป.กษ.	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๑๐	๐.๐๕๐
	ส.ป.ก.	๐.๒๓๒	๐.๒๓๒	๐.๒๓๒	๐.๒๓๒	๐.๒๓๒	๑.๑๕๘	
๒๒. โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรสูงวัย	งบปกติ	กสท.	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๐๔๐	๐.๒๐๐
๒๓. โครงการศูนย์บริการประชาชนในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรกรม	งบปกติ	ส.ป.ก.	๐.๑๒๖	๐.๑๒๖	๐.๑๒๖	๐.๑๒๖	๐.๑๒๖	๐.๖๓๐
งบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓			๙.๕๘๔	๙.๔๐๔	๙.๓๐๔	๙.๓๑๔	๙.๒๑๔	๔๖.๘๒๑

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม								
๑.. โครงการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว	งบประมาณ	พด.	๑.๒๑๕	๑.๒๑๕	๑.๒๑๕	๑.๒๑๕	๑.๒๑๕	๖.๐๗๕
๒.. โครงการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	งบประมาณ	พด.	๐.๘๖๕	๐.๘๖๕	๐.๘๖๕	๐.๘๖๕	๐.๘๖๕	๔.๓๒๕
๕. โครงการรณรงค์และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก	งบประมาณ	พด.	๑.๙๓๐	๑.๙๓๐	๑.๙๓๐	๑.๙๓๐	๑.๙๓๐	๙.๖๕๐
๖. โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำบนพื้นที่ลุ่มดอน	งบประมาณ	พด.	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๐.๔๐๐	๒.๐๐๐
๗. โครงการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว	งบประมาณ	พด.	๐.๐๕๑	๐.๐๕๑	๐.๐๕๑	๐.๐๕๑	๐.๐๕๑	๐.๒๕๕
๘. โครงการรณรงค์เฝ้าติดตามเพื่อบรรเทาภาวะโลกร้อน	งบประมาณ	พด.	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๕๐๐
๙. โครงการพัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็งส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)	งบประมาณ	พด.	๐.๒๓๘	๐.๒๓๘	๐.๒๓๘	๐.๒๓๘	๐.๒๓๘	๑.๑๙๐
๑๐. โครงการสนับสนุนการใช้พืชปุ๋ยสดปรับปรุงบำรุงดิน	งบประมาณ	พด.	๐.๙๙๐	๐.๙๙๐	๐.๙๙๐	๐.๙๙๐	๐.๙๙๐	๔.๙๕๐
๑๑. โครงการงดเผาฟางและตอซังพืช	งบประมาณ	พด.	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๑๐๐	๐.๕๐๐
๑๒. โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพพื้นที่ทุ่งรังสิต	งบประมาณ	พด.	๓.๐๐๐	๓.๐๐๐	๓.๐๐๐	๓.๐๐๐	๓.๐๐๐	๑๕.๐๐๐
๑๓. โครงการพัฒนาคุณภาพดินพื้นที่ปลูกข้าวลุ่มน้ำเจ้าพระยา - แม่กลอง	งบประมาณ	พด.	๐.๓๕๗	๐.๓๕๗	๐.๓๕๗	๐.๓๕๗	๐.๓๕๗	๑.๗๘๓
๑๔. โครงการบริหารจัดการทรัพยากรประมง	งบประมาณ	กป.	๐.๐๐๘	๐.๐๐๘	๐.๐๐๘	๐.๐๐๘	๐.๐๐๘	๐.๐๓๘
๑๕. โครงการส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร	งบประมาณ	กสก.	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๑๕๐	๐.๗๕๐
๑๖. งานซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการ	งบประมาณ	ชป. (ปท.)	๑๖.๙๓๒	๑๑.๐๐๐	๑๑.๐๐๐	๑๑.๐๐๐	๑๑.๐๐๐	๖๐.๙๓๒
๑๗. งานกำจัดวัชพืช โดยเครื่องจักร	งบประมาณ	ชป. (ปท.)	๐.๕๓๐	๐.๕๓๐	๐.๕๓๐	๐.๕๓๐	๐.๕๓๐	๒.๖๕๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๑๘. ปรับปรุงประตูปรับน้ำและสถานีสูบน้ำ คลองบางหลวง หัวป่า	งบปกติ	ขป. (ปท.)		๕๐.๐๐๐				๕๐.๐๐๐
๑๙. ปรับปรุงประตูปรับน้ำและสถานีสูบน้ำ คลองโคกชะพลู ล้าง	งบปกติ	ขป. (ปท.)			๓๕.๐๐๐			๓๕.๐๐๐
๒๐. ปรับปรุงติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ปตร.บ้านพลับ	งบปกติ	ขป. (ปท.)				๙.๐๐๐		๙.๐๐๐
๒๑. ปรับปรุงติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ปตร.เกาะปิ่น	งบปกติ	ขป. (ปท.)				๙.๐๐๐		๙.๐๐๐
๒๒. งานติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ปตร.คลองบ้านธาตุ	งบปกติ	ขป. (ปท.)					๓.๐๐๐	๓.๐๐๐
๒๓. งานติดตั้งเครื่องสูบน้ำ ปตร.คลองป่าฝ้าย	งบปกติ	ขป. (ปท.)					๓.๐๐๐	๓.๐๐๐
๒๔. งานซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการ	งบปกติ	ขป. (รังสิตใต้)	๔๙.๖๐๑	๕๐.๕๐๐	๕๑.๖๐๐	๕๒.๖๐๐	๕๓.๖๐๐	๒๕๗.๙๐๑
๒๕. ปรับปรุงประตูปรับน้ำปรับปรุง ปตร.ปากคลอง๙ (สายกลาง)	งบปกติ	ขป. (รังสิตใต้)	๔๐.๐๐๐					๔๐.๐๐๐
๒๖. ปรับปรุง ปตร.ปากคลอง ๑๐ (สายกลาง) ๑ แห่ง	งบปกติ	ขป. (รังสิตใต้)		๕๐.๐๐๐				๕๐.๐๐๐
๒๗. ปรับปรุงพื้นที่ประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ ๑ แห่ง	งบปกติ	ขป. (รังสิตใต้)		๙๐.๐๐๐				๙๐.๐๐๐
๒๘. ปรับปรุง ปตร.ปากคลอง ๑๑ (สายกลาง)	งบปกติ	ขป. (รังสิตใต้)			๕๐.๐๐๐			๕๐.๐๐๐
๒๙. ปรับปรุง ปตร.ปากคลอง ๑๒ (สายกลาง)	งบปกติ	ขป. (รังสิตใต้)				๕๐.๐๐๐		๕๐.๐๐๐
๓๐. ปรับปรุงคลองรังสิตประยูรศักดิ์ระยะทาง ๔๐.๕๕๐ กม.	งบปกติ	ขป. (รังสิตใต้)					๑๐๖.๖๕๐	๑๐๖.๖๕๐
๓๑. งานซ่อมแซมและบำรุงรักษาโครงการ	งบปกติ	ขป.(รังสิตเหนือ)	๖๐.๐๕๖	๖๐.๐๐๐	๖๐.๐๐๐	๖๐.๐๐๐	๖๐.๐๐๐	๓๐๐.๐๕๖
๓๒. งานกำจัดวัชพืช โดยเครื่องจักร	งบปกติ	ขป.(รังสิตเหนือ)	๖.๙๙๐	๖.๐๐๐	๖.๐๐๐	๖.๐๐๐	๖.๐๐๐	๓๐.๙๙๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๓๓. ปรับปรุง ปตร. คลองแยก ๑ ขวา พร้อมสถานีสูบน้ำสองทางติดตั้งเกียมอเตอร์ไฟฟ้า โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา รังสิตเหนือ	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)	๗๐.๐๐๐					๗๐.๐๐๐
๓๔. ปรับปรุงสถานีสูบน้ำ (สูบน้ำ ๒ ทาง) ปตร.ปลายคลองระบายน้ำที่ ๒ ตำบลประจักษ์ปัตย์ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)	๒๕.๐๐๐					๒๕.๐๐๐
๓๕. ปรับปรุง ปตร. พระธรรมราชาพร้อมสถานีสูบน้ำสองทางติดตั้งเกียมอเตอร์ไฟฟ้า กม.๒๘+๓๐๕ โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)	๑๕๐.๐๐๐	๑๕๐.๐๐๐				๓๐๐.๐๐๐
๓๖. ปรับปรุง ปตร. ปากคลองลาดผักขง จำนวน ๑ แห่ง ตำบลศาลาครุ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)		๑๑๑.๐๐๐				๑๑๑.๐๐๐
๓๗. งานปรับปรุง ปตร. บึงปลาร้า จำนวน ๑ แห่ง ตำบลศาลาครุ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)		๗๕.๐๐๐				๗๕.๐๐๐
๓๘. งานก่อสร้างสะพานข้ามคลอง ๓๓ จำนวน ๑ แห่ง ตำบลศาลาครุ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)		๑๐.๐๐๐				๑๐.๐๐๐
๓๙. ปรับปรุง ทรบ. คลอง ๓๓ จำนวน ๑ แห่ง ตำบลศาลาครุ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)		๑๒.๐๐๐				๑๒.๐๐๐
๔๐. ปรับปรุง ทรบ.ปากคลองระบายน้ำที่ ๙ จำนวน ๑ แห่ง ตำบลบงกาสาม อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)		๓๐.๐๐๐				๓๐.๐๐๐
๔๑. ปรับปรุงประตูเรือสัญจรและอาคารประกอบ ปตร. เปรมเหนือรังสิต	งบปกติ	ชป.(รังสิตเหนือ)		๙๕.๐๐๐				๙๕.๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๔๒. ปรับปรุงประตูเรือสัญจรและอาคารประกอบ ปตร. กลางคลองเปรม	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)		๙๕.๐๐๐				๙๕.๐๐๐
๔๓. ปรับปรุงประตูเรือสัญจรและอาคารประกอบ ปตร. เปรมเหนือบางปะอิน	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)		๙๕.๐๐๐				๙๕.๐๐๐
๔๔. ดาดคอนกรีตคลองส่งน้ำ ๙ ซ้าย	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)			๑๐.๐๐๐			๑๐.๐๐๐
๔๕. ก่อสร้างเสริมคันกันน้ำด้านทิศตะวันออกของคลองเปรม ประชากร สน.เปรมเหนือบางปะอิน	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)			๑๕.๐๐๐			๑๕.๐๐๐
๔๖. ปรับปรุงกำแพงกันน้ำ คลองเชียงรากน้อยเชื่อมปตร. กลางคลองเปรม	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)				๒๐.๐๐๐		๒๐.๐๐๐
๔๗. ปรับปรุงกำแพงกันน้ำ ปตร. เปรมเหนือรังสิต ถึงคันกันน้ำเทศบาล นครรังสิต	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)				๒๕.๐๐๐		๒๕.๐๐๐
๔๘. งานปรับปรุงกำแพงกันน้ำ ปตร. เปรมเหนือรังสิตถึงทางเข้าเมืองเอก	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)				๒๐.๐๐๐		๒๐.๐๐๐
๔๙. ก่อสร้างคันกันน้ำด้านทิศตะวันออกของคลองเปรม ประชากร สน.เปรมเหนือบางปะอิน	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)					๑๕.๐๐๐	๑๕.๐๐๐
๕๐.งานปรับปรุงกำแพงกันน้ำเอสเคปพระอินทราชา (ด้านหน้า-ท้าย)	งบประมาณ	ขป.(รังสิตเหนือ)					๒๑.๐๐๐	๒๑.๐๐๐
๕๑. ปรับปรุง ทรบ.เจ้าเมือง พร้อมสถานีสูบน้ำ (เกษตรแปลงใหญ่) จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ขป. (พระยาบรรลือ)	๓.๐๐๐					๓.๐๐๐
๕๒. ปรับปรุง ทรบ.บางเตี๋ยพร้อมดาดคอนกรีตคลองบางเตี๋ย กม.๐+๐๐๐ -กม.๐+๒๐๐ (เกษตรแปลงใหญ่)จำนวน ๑	งบประมาณ	ขป. (พระยาบรรลือ)	๔.๐๐๐					๔.๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๕๓. ปรับปรุงท่อลอดคลองปลากราย กม.๑+๒๐๐ (เกษตรแปลงใหญ่) จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ชป. (พระยาบรรลือ)		๒.๐๐๐				๒.๐๐๐
๕๔. ปรับปรุงท่อลอดพร้อมตาดคอนกรีต คลองปลากราย กม. ๐+๐๐๐ - กม.๐+๒๐๐ (เกษตรแปลงใหญ่) จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ชป. (พระยาบรรลือ)		๘.๐๐๐				๘.๐๐๐
๕๕. ปรับปรุง ปตร.ปากคลองสระ จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ชป. (พระยาบรรลือ)		๑๒.๐๐๐				๑๒.๐๐๐
๕๖. ปรับปรุง ปตร.คลองโยธา (ฝั่งซ้ายคลองพระอุดม) จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ชป. (พระยาบรรลือ)			๑๕.๐๐๐			๑๕.๐๐๐
๕๗. ปรับปรุง ปตร.ปากคลองสระ (คลองพระอุดมฝั่งขวา) จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ชป. (พระยาบรรลือ)			๑๖.๐๐๐			๑๖.๐๐๐
๕๘. ปรับปรุงประตูระบายน้ำกลางคลองบางโพธิ์เหนือ (คลองพระอุดมฝั่งขวา) จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ชป. (พระยาบรรลือ)				๑๖.๐๐๐		๑๖.๐๐๐
๕๙. ปรับปรุงถนนเลียบบคลองพระอุดม กม.๒๓+๕๐๐ - กม. ๒๕+๐๐๐ (เกษตรแปลงใหญ่) จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ชป. (พระยาบรรลือ)				๑๔.๐๐๐		๑๔.๐๐๐
๖๐. ปรับปรุงประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำปากคลองบางหลวงให้หัวพระจำนวน ๑ แห่งโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งบประมาณ	ชป. (พระยาบรรลือ)					๑๔.๐๐๐	๑๔.๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่ง งบประมาณ	หน่วยดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
๖๑. ปรับปรุง ปตร.กลางคลองชุดใหม่ (กม.๑๙+๕๙๐) จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ	งปกติ	ขป. (พระยาบรรลือ)		๔๓.๐๐๐				๔๓.๐๐๐
๖๐. ปรับปรุงประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำปลายคลองบาง หลวง จำนวน ๑ แห่ง โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยา บรรลือ	งปกติ	ขป. (พระยาบรรลือ)					๑๗.๐๐๐	๑๗.๐๐๐
งบประมาณประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔			๔๓๕.๕๑๒	๑,๐๖๕.๔๓๓	๒๗๙.๕๓๓	๓๐๒.๕๓๓	๓๒๐.๑๘๓	๒,๔๐๓.๑๙๔
งบประมาณรวมทั้งหมด			๔๖๐.๒๓๐	๑,๑๒๑.๙๐๕	๓๑๖.๙๑๗	๓๑๙.๗๑๕	๓๓๗.๒๖๕	๒,๕๕๖.๐๓๒

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่ ๑ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด
 ๒ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม
 ๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ๔ หมายถึง งบประมาณอื่นๆ (เอกชน กองทุน เงินกู้)

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การส่งเสริมการตลาดสำหรับผลผลิตการเกษตร งบประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๗.๕ กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรในพื้นที่ และการประเมินผลโครงการ งบประมาณ ๑๑๕,๒๐๐ บาท สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๑๓,๔๔๑,๔๐๐บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับความรู้เรื่องการพัฒนาศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วย จำนวน ๔๒๐ ราย ๒. เกษตรกรสามารถลดการใช้สารเคมีในการผลิตกล้วย จำนวน ๔๒๐ ราย
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรนำความรู้ เทคโนโลยี การลดการใช้สารเคมี เพื่อพัฒนาศักยภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วย จำนวน ๔๒๐ ราย

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๒. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบครบวงจร เพื่อยกระดับมาตรฐานอาหารปลอดภัย
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปทุมธานีมีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทป.๑) ทั้งสิ้น ๓,๐๘๐ ราย เนื้อที่รวม ๑๙,๙๖๒.๔ ไร่ ครอบคลุมในทุกอำเภอ มีผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำที่ได้มาตรฐานส่งออกสู่ตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศมากกว่า ๒๐,๐๐๐ ตันต่อปี จังหวัดปทุมธานีได้มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐาน สู่ตลาดโลก ในการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบครบวงจรให้แก่เกษตรกรนั้น จะต้องเริ่มตั้งแต่การเลี้ยงปลาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้จุลินทรีย์ การยกระดับมาตรฐานสินค้า และการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งน่าจะเป็นสถานการณ์ที่ต่อเนื่องและกินเวลายาวนาน รวมทั้งกรมประมงมีนโยบายที่จะพัฒนาเกษตรกรให้นำการใช้จุลินทรีย์ ปม. ๑ มาใช้ในการลดต้นทุนการผลิต เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่กรมประมงได้พัฒนาขึ้น และยกระดับเกษตรกรซึ่งได้รับมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี กรมประมงให้ปฏิบัติตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ในมาตรา ๗๔ เพื่อรักษาคุณภาพและคุ้มครองผู้บริโภคให้ปลอดภัยในการได้กำหนดให้ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดำเนินการถูกต้องตามมาตรฐานสินค้าเกษตรที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตรประกาศกำหนด เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา ๗๔ จึงต้องพัฒนาและยกระดับเกษตรกรสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี มกษ.๗๔๓๖-๒๕๖๓ เป็นการปฏิบัติที่มุ่งเน้นที่จะดูแลและบริหารจัดการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตลอดกระบวนการผลิต และมีผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพนำไปสู่การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้า นำไปสู่การกระจายสินค้าในหลากหลายช่องทาง</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการเป็นผู้ผลิตสินค้าสัตว์น้ำที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ลดต้นทุนการผลิต ได้มาตรฐานและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรผู้ประกอบการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรสาขาประมง ๓. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและได้มาตรฐานสินค้าเกษตรสาขาประมง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผ่านการอบรมด้านการเลี้ยงปลาและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ร้อยละ ๑๐๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๗ อำเภอ
๗. กิจกรรมหลัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การบริหารจัดการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ (การเพิ่มผลผลิต การลดต้นทุน และการจัดการฟาร์ม) ๒. การผลิตจุลินทรีย์ ปม. ๑ และจัดตั้งจุดสาธิต ๓. การยกระดับมาตรฐานการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี มกษ. ๗๔๓๖-๒๕๖๓

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารจัดการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เกษตรกร ๑๐๐ ราย ๒. การติดตามและประเมินผล หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ฝึกอบรมหลักสูตรส่งเสริมการผลิตจุลินทรีย์ ปม.๑ ๒. จัดตั้งศูนย์ผลิตจุลินทรีย์ ๓. การติดตามและประเมินผล หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาและส่งเสริมผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการยกระดับสู่มาตรฐาน มกษ ๗๔๓๖-๒๕๖๓ ๒. แจกเหมาบริการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐาน ๓. การติดตามและประเมินผล หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	๑ ปี เริ่มต้น ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ สิ้นสุด ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : จำนวนเงิน ๔,๑๓๕,๒๕๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ผ่านการอบรมด้านการเลี้ยงปลาและการบริหารจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพ
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปบริหารจัดการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์ น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่การได้รับรองมาตรฐานฟาร์ม มกษ. ต่อไป

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๓. โครงการส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพการผลิตและแปรรูปจังหวัดปทุมธานี
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต
๓. หลักการและเหตุผล	<p>การพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ต้องการให้ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และมีความยั่งยืนเข้าสู่ประเทศที่มีรายได้สูงด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ ตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคเอกชนได้ทั้งในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม การบริการและการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชนรวมตัวกันประกอบกิจการ โดยอาศัยทรัพยากร แรงงาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น และองค์ความรู้สมัยใหม่ มาผลิตสินค้าและบริการที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค การดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มเกษตรกรอยู่บนพื้นฐานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ส่งผลให้คนในชุมชนเกิดรายได้ พึ่งพาตนเองได้ และสามารถเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศต่อไป</p> <p>ปัจจุบันจังหวัดปทุมธานี มีวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ผลิตสินค้าและบริการเป็นจำนวนมาก ส่วนใหญ่ประกอบกิจการด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร แต่สินค้าเกษตรแปรรูปที่ผลิตนั้นยังไม่ค่อยได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม ดึงดูดผู้บริโภคเท่าที่ควร และยังขาดทักษะด้านการแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพมาตรฐาน รวมทั้งยังขาดทักษะด้านการจัดทำแผนธุรกิจ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และขาดทักษะด้านการตลาด ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูปของวิสาหกิจชุมชนและกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจังหวัดปทุมธานี ให้ได้คุณภาพมาตรฐาน จึงต้องมีการพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรแปรรูป และพัฒนาทักษะด้านการตลาดให้แก่วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความโดดเด่น มีเอกลักษณ์ ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป สร้างรายได้เพิ่ม นำไปสู่การพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรในระดับที่สูงขึ้น และเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาด</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาทักษะด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป</p> <p>๒. เพื่อให้สินค้าเกษตรได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ มีเอกลักษณ์ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค</p> <p>๓. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. รายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐</p> <p>๒. สินค้าวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรได้รับการพัฒนา จำนวน ๗ กลุ่ม</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	<p>๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๓ กลุ่ม</p> <p>๒. สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจำนวน ๔ กลุ่ม</p>
๗. กิจกรรมหลัก	เพิ่มทักษะด้านการพัฒนามาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	จัดอบรมเพิ่มทักษะด้านการพัฒนามาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ การทำแผนธุรกิจและการเพิ่มช่องทางการตลาด เป้าหมายเกษตรกร ๗๐ คน/๒วัน สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	สนับสนุนวัสดุ ครุภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ศึกษาดูงานด้านการแปรรูปสินค้าเกษตร เป้าหมายเกษตรกร ๔๐ คน/๒วัน สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๗.๔ กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ติดตามให้คำแนะนำเกษตรกรในพื้นที่ และการประเมินผลโครงการ สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๘. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๑,๓๕๓,๕๐๐บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป ๒. วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้รับการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ๓. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการตลาดให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแปรรูป และมีรายได้เพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๔. โครงการเลี้ยงแพะเนื้อเข้าสู่ระบบฟาร์มปลอดภัย เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p style="text-align: center;">แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒: การพัฒนาภาคการผลิตและบริการภาคเกษตร ได้แก่ เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขัน และส่งเสริมเกษตรกร รายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง</p> <p style="text-align: center;">แผนการพัฒนากาชากลาง : ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p style="text-align: center;">ทิศทางการพัฒนาภาคกลางปริมาณผล: การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การผลิตอาหารและสินค้าเกษตร</p> <p>ยุทธศาสตร์จังหวัดปทุมธานี: ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการผลิตอาหารสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสู่ตลาดโลก</p> <p>เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อในจังหวัดปทุมธานี ยังมีการเลี้ยงแพะแบบปล่อยตามธรรมชาติ ทำให้ยากต่อการจัดการด้านผลผลิต ด้านการควบคุมโรค จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาสายพันธุ์และปรับระบบการเลี้ยงเข้าสู่ฟาร์มปลอดภัยตลอดจนเป็นการส่งเสริมการเลี้ยงแพะในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เพื่อเป็นการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและลดพื้นที่การทำนา เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้บริโภคปลอดภัยจากการบริโภคเนื้อแพะ</p> <p style="text-align: center;">สรุปสาระสำคัญ</p> <p style="text-align: center;">- สภาพปัญหา / ความต้องการ : การเลี้ยงแพะเนื้อของเกษตรกรในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย มีการจัดการเลี้ยงแพะแบบปล่อยเลี้ยงให้กินหญ้าตามธรรมชาติ ซึ่งยังไม่ค่อยถูกหลักวิชาการ การรวมกลุ่มผู้เลี้ยงแพะบางส่วนจึงเป็นไปในลักษณะกลุ่มตามธรรมชาติ ผู้นำกลุ่มยังขาดทักษะและประสบการณ์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการผลิต,ด้านการตลาดที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายยังมีน้อย อีกทั้งตัวของเกษตรกรมีความต้องการจะเข้าสู่ระบบฟาร์มปลอดภัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้สามารถขยายพันธุ์ได้เพียงพอต่อความต้องการ ทำให้การเลี้ยงแพะเป็นอาชีพที่มีรายได้มั่นคงรองรับการขยายตัวการเลี้ยงแพะเพื่อการบริโภคในพื้นที่และส่งออกนอกพื้นที่ต่อไป</p> <p style="text-align: center;">- ความเร่งด่วน : (ระบุระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : ปัจจุบัน กระแสการเลี้ยงแพะกำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก เนื่องจากตลาดยังมีความต้องการเนื้อแพะสูง มีความจำเป็นเร่งด่วนเป็นอย่างมากในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเลี้ยงแพะเนื้อในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ควรมีโครงการรองรับเพื่อจะให้เกษตรกรสามารถเลี้ยงแพะเนื้อเพื่อการจำหน่ายและเป็นการพัฒนาระบบการผลิตการปศุสัตว์ให้สอดคล้องและได้มาตรฐานสากล ซึ่งจะทำให้เกษตรกรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรที่มีศักยภาพในพื้นที่ มีรายได้เพิ่มขึ้น เศรษฐกิจก็จะดีขึ้น เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อการเลี้ยงแพะเนื้อตามหลักวิชาการที่มีการปรับระบบการเลี้ยงแพะเนื้อให้ได้มาตรฐานฟาร์มการปลูกพืชอาหารสัตว์เข้าสู่ระบบฟาร์มปลอดภัย เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีความปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	<p>๑. เป้าหมายโครงการ ตัวชี้วัด : ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะจำนวน ๕๐ ราย ที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถปรับระบบการเลี้ยงแพะเนื้อเข้าสู่ฟาร์มปลอดโรค</p> <p>๒. ผลผลิต : เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ปรับระบบการเลี้ยงแพะเนื้อเข้าสู่ฟาร์มปลอดโรคจำนวน ๕๐ ราย</p> <p>๓. ผลลัพธ์ : ๑. การเลี้ยงแพะเนื้อสร้างพื้นที่ปลอดโรค เพื่อผู้บริโภคปลอดภัย ๒. สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรและสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๔. ผลกระทบ : เชิงบวก เกิดประโยชน์กับกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและที่กำลังจะเกิดขึ้นใหม่ในอนาคต</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	<p>๑. การเลี้ยงแพะเนื้อเข้าสู่ระบบฟาร์มปลอดโรค เพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภค</p> <p>๑.๑ ตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อจำนวน ๕๐ ราย เพื่อเป็นการเลี้ยงแพะเนื้อ</p> <p>๑.๒ อบรมเกษตรกรด้านการเลี้ยงแพะ เข้าสู่ระบบฟาร์มปลอดโรค</p> <p>๑.๓ สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อปรับระบบการเลี้ยงแพะเนื้อเข้าสู่ฟาร์มปลอดโรค</p> <p>๑.๔ ให้คำแนะนำปรับปรุงพื้นที่ปลูกพืชอาหารสัตว์ เพื่อให้เพียงพอต่อการเลี้ยงสัตว์</p> <p>๒. ติดตามและประเมินผลโครงการ</p>
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๗๐
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : จำนวนเงิน ๗๙๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (output)	เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ ปรับระบบการเลี้ยงแพะเนื้อเข้าสู่ฟาร์มปลอดโรคจำนวน ๕๐ ราย
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	<p>๑. การเลี้ยงแพะเนื้อสร้างพื้นที่ปลอดโรค เพื่อผู้บริโภคปลอดภัย</p> <p>๒. สามารถสร้างรายได้ให้เกษตรกรและสร้างมูลค่าเพิ่ม</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๕. โครงการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการแปรรูปไก่พื้นเมืองปลอดภัยในจังหวัดปทุมธานี
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒: การพัฒนาภาคการผลิตและบริการภาคเกษตร ได้แก่ เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขัน และส่งเสริมเกษตรกร รายย่อยให้ปรับเปลี่ยนไปสู่วิถีแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง</p> <p>แผนการพัฒนาภาคกลาง : ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>ทิศทางกลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมนทล: การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การผลิตอาหารและสินค้าเกษตร</p> <p>ยุทธศาสตร์จังหวัดปทุมธานี: ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการผลิตอาหาร สินค้าเกษตร อุตสาหกรรม ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสู่ตลาดโลก</p> <p>การเลี้ยงไก่พื้นบ้านเป็นธุรกิจที่ได้รับความนิยมทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ความนิยม ของไก่พื้นบ้านนั้นแยกออกได้เป็น ๓ ลักษณะ คือ การเลี้ยงในลักษณะไก่สวยงามเชิงอนุรักษ์ การเลี้ยงไว้เพื่อกีฬาชนไก่ และการบริโภคเนื้อไก่บ้าน โดยลักษณะเด่นของไก่พื้นบ้านคือการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติ ซึ่ง นับว่าเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับกระแสการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้ธุรกิจไก่พื้นบ้านเป็นธุรกิจที่มีอนาคตสดใสและเป็นธุรกิจที่ไม่ควรมองข้าม อีกทั้งไก่พื้นเมืองไทยยังมีคุณลักษณะเด่น โดยเฉพาะ เนื้อแน่น และรสชาติอร่อย ทำให้เป็นที่นิยมบริโภคไก่พื้นบ้านที่เลี้ยงกันอยู่ในปัจจุบันมีความแตกต่างกันออกไป ในเรื่องของพันธุ์ และสายพันธุ์ตามสภาพท้องถิ่นต่างๆ ซึ่งวัตถุประสงค์ของการเลี้ยงหลัก คือ เพื่อป้อนตลาดเนื้อและไข่ไก่ ซึ่งที่นิยมเลี้ยงกันมาก และเป็นที่ต้องการของตลาด นอกจากนี้ความนิยมการเลี้ยงไก่พื้นบ้านบางส่วนนั้นเป็นการเลี้ยงในลักษณะ ไก่สวยงามเพื่อประกวดแข่งขันกัน และเลี้ยงไว้ในการแข่งขันกีฬา โดยเฉพาะไก่ชน สอดคล้องตามหลักพัฒนาเศรษฐกิจ ประเทศไทย ๔.๐ สร้างความเข้มแข็ง มั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงและเศรษฐกิจภายในประเทศไทย</p> <p style="text-align: center;">สรุปสาระสำคัญ</p> <p>- สภาพปัญหา / ความต้องการ : เกษตรกรมีความต้องการการส่งเสริมจากภาครัฐ และการยอมรับความ ภาคภูมิใจในอาชีพไก่ชนระดับรากหญ้า ที่มีมายาวนาน ให้ได้รับผลสัมฤทธิ์สอดคล้องกับนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมเกษตรกรรากฐานหญ้าให้อยู่ดีกินดีในอนาคต การเลี้ยงไก่พื้นเมืองเป็นอาชีพทาง การเกษตรที่สำคัญอาชีพหนึ่งที่มีการผลิตตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ คือการแปรรูปผลิตภัณฑ์ สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว เป็นการช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ เป็นหลักประกันของครอบครัว ทำให้เกิดการพึ่งพาตนเอง และเกิดความมั่นคงในอาชีพคู่สัตว์</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p align="center">รายละเอียด</p> <p align="center">- ความเร่งด่วน : (ระดับความจำเป็นเร่งด่วน) : ความสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการอย่างมากเนื่องจากอาชีพปศุสัตว์จะต้องปรับเปลี่ยนให้เกษตรกรที่มีเลี้ยงสัตว์อย่างเดียว สามารถนำผลผลิตที่ได้จากฟาร์มมาแปรรูปใช้ในครัวเรือน เพื่อลดรายจ่ายและสร้างมูลค่าเพิ่มเป็นรายได้ เพิ่มช่องทางอาชีพ เพื่อเป็นฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงในการพัฒนาประเทศ คาดว่าถ้าไม่ได้รับการส่งเสริมไก่พื้นเมือง จะทำให้เกษตรกรเสียโอกาสในอาชีพที่ควรจะได้รับ การอนุรักษ์ สายพันธุ์ และการสืบทอดสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่เป็นมรดกของประเทศไทย และมรดกโลกที่ เกษตรกรภาคภูมิใจ ในอาชีพที่สามารถต่อยอดสู่ธุรกิจการผลิตไก่พื้นเมืองในเชิงการค้าแบบครบวงจรในอนาคต</p>
<p>๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง แก่เกษตรกรให้เกิดอาชีพที่ยั่งยืน ๒. เพื่อจัดระบบการเลี้ยงไก่พื้นเมืองให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัย ๓. เพื่อจัดระบบการจัดการโรงเรือน วัสดุอุปกรณ์ และอาหารที่เลี้ยงไก่ที่มีคุณภาพในชุมชน ๔. เพื่อเพิ่มมูลค่าจากไก่พื้นเมืองปทุมธานี โดยการแปรรูปไก่พื้นเมือง ๕. เพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนมีความสุขรายได้ต่อครอบครัว สูงขึ้น
<p>๕. ตัวชี้วัดและเป้าหมาย</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เป้าหมายโครงการ ตัวชี้วัด : <ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองได้รับการอบรม/ศึกษาดูงานตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๕๐ คน ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง จำนวน ๕๐ คน ผ่านการรับรองสถานที่เลี้ยงสัตว์ปีกตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (GFM) ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง ๕ กลุ่มๆละ ๑๐ ราย จะได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้วยการแปรรูปจากไก่พื้นเมือง ในรูปแบบต่างๆ ๒. ผลผลิต : <ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองประเภทผู้นำได้รับการอบรม/ศึกษาดูตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๕๐ คน ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่พื้นเมือง) ผ่านการรับรองสถานที่เลี้ยงสัตว์ปีกตามมาตรฐาน ของกรมปศุสัตว์ (GFM) จำนวน ๕๐ คน สามารถทำให้เกิดฟาร์มตัวอย่างด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมืองปลอดภัยแก่ชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัดปทุมธานี ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่พื้นเมือง) จะมีกลุ่มที่ผลิตภัณฑ์การแปรรูปจากไก่พื้นเมืองของจังหวัดปทุมธานี ๓. ผลลัพธ์ : <ol style="list-style-type: none"> ๑. เป็นฐานผลิตไก่พื้นเมืองปลอดภัย ๒. เป็นการอนุรักษ์ไก่พื้นเมืองไทยสวยงามของมรดกไทย ๓. ยกระดับคุณภาพเกษตรกรไทยกินดีอยู่ดี มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุรักษ์มรดกไก่พื้นเมือง ไก่ไทยเนื้ออร่อยเนื้อปลอดภัย ไก่เก่งเชิงกีฬา สร้างมูลค่าเพิ่ม ๕. เป็นอาชีพที่สามารถต่อยอดสู่ธุรกิจการผลิตไก่พื้นเมืองในเชิงการค้าแบบครบวงจรในอนาคต ส่งออกไปยังต่างประเทศ เป็นสินค้าที่มีอัตลักษณ์แข่งขันสู่ต่างประเทศ ถือว่าเป็นสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่คุณภาพของสายพันธุ์และด้านคุณภาพของเนื้อไก่พื้นเมืองเป็นที่ยอมรับ
<p>๖. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๗. กิจกรรมหลัก	ส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการแปรรูปไก่พื้นเมืองปลอดภัยในจังหวัดปทุมธานี ๑.ฝึกอบรมให้ความรู้ส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการแปรรูปไก่พื้นเมืองปลอดภัยในจังหวัดปทุมธานี ๒.ปรับปรุงโรงเรือนหรือซอมแซมหรือสร้างใหม่ ตามระบบปลอดภัยทางชีวภาพ ๓.ให้คำแนะนำและติดตาม
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๖๑๔,๔๙๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองประเภทผู้นำได้รับการอบรม/ศึกษาดูตามหลักสูตรที่กำหนด จำนวน ๕๐ คน ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่พื้นเมือง) ผ่านการรับรองสถานที่เลี้ยงสัตว์ปีกตามมาตรฐานของกรมปศุสัตว์ (GFM) จำนวน ๕๐ คน สามารถทำให้เกิดฟาร์มตัวอย่างด้านการเลี้ยงไก่พื้นเมืองปลอดภัยแก่ชุมชนต่าง ๆ ของจังหวัดปทุมธานี ๓. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก (ไก่พื้นเมือง) จะมีกลุ่มที่ผลิตภัณฑ์การแปรรูปจากไก่พื้นเมืองของจังหวัดปทุมธานี
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	๑. เป็นฐานผลิตไก่พื้นเมืองปลอดภัย ๒. เป็นการอนุรักษ์ไก่พื้นเมืองไทยสวยงามของมรดกไทย ๓. ยกระดับคุณภาพเกษตรกรไทยกินดีอยู่ดีมีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน ๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุรักษ์มรดกไก่พื้นเมือง ไก่ไทยเนื้ออร่อยเนื้อปลอดภัย ไก่เก่งเชิงกีฬา สร้างมูลค่าเพิ่ม ๕. เป็นอาชีพที่สามารถต่อยอดสู่ธุรกิจการผลิตไก่พื้นเมืองในเชิงการค้าแบบครบวงจรในอนาคต ส่งออกไปยังต่างประเทศ เป็นสินค้าที่มีอัตลักษณ์แข่งขันสู่ต่างประเทศ ถือว่าเป็นสายพันธุ์ไก่พื้นเมืองที่คุณภาพของสายพันธุ์และด้านคุณภาพของเนื้อไก่พื้นเมืองเป็นที่ยอมรับ

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๖. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงจิ้งหรีดสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ การพัฒนาภาคการผลิตและบริการภาคเกษตร ได้แก่ เสริมสร้างฐานการผลิตการเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร พัฒนาสินค้าเกษตรและอาหารที่มีศักยภาพในการแข่งขัน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่รูปแบบเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง</p> <p>แผนพัฒนาภาคกลาง : ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน</p> <p>ทิศทางการกลุ่มจังหวัดภาคกลางและปริมณฑล : การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การผลิตอาหารและสินค้าเกษตร</p> <p>ยุทธศาสตร์จังหวัดปทุมธานี : ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการผลิตอาหาร สินค้าเกษตรอุตสาหกรรม ให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสู่ตลาดโลก</p> <p>ปัจจุบันประชากรโลกมีจำนวนสูงถึง ๗.๗ พันล้านคน องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) คาดว่าใน ๓๐ ปีข้างหน้าประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นเป็น ๙.๑ พันล้านคน จึงมีความต้องการอาหารสูงขึ้นในขณะที่พื้นที่ทำการเกษตรมีจำกัด อีกทั้งทรัพยากรธรรมชาติลดลงอย่างน่าเป็นห่วง ซึ่ง “แมลง” เป็นอาหารโปรตีนทางเลือกใหม่ที่ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจเพราะใช้น้ำและพื้นที่ในการผลิตน้อย ให้โปรตีนสูง มีคุณค่าทางอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต ตลาดแมลงรับประทานได้ทั่วโลกมีอัตราการขยายตัว ๒๓.๘% ระหว่างปี ๒๐๑๘-๒๐๒๓ และคาดว่าจะในปี ๒๐๒๓ จะมีมูลค่า ๓๗,๙๐๐ ล้านบาท ขณะที่ตลาดส่งออกของไทย ปีละ ๑,๐๐๐ ล้านบาท กำลังการผลิต ๔,๐๐๐ ตัน ส่งออกรูปแบบสด แช่แข็ง แปรรูปทอด คั่ว โดยเฉพาะที่นิยมมากที่สุด คือ นำไปทำเป็นแป้งผสมอาหาร ทั้งเบเกอรี่ พาสต้า รัฐบาลส่งเสริมให้เกษตรกรที่กลับภูมิลำเนา มีอาชีพและเพิ่มโอกาสส่งออกอาหารไทย จึงได้ผลักดันการเลี้ยงจิ้งหรีดสายพันธุ์ทองดำ ทองแดง และสะตั้งตามมาตรฐานการส่งออก ซึ่งที่ผ่านมาถือเป็นสินค้าที่ตลาดมีความต้องการจำนวนมาก โดยเฉพาะจากวิกฤตโควิด-๑๙ ทำให้เทรนด์อาหารเพื่อสุขภาพได้รับความนิยมสูงขึ้นจากเดิมจะนิยมในกลุ่มประเทศอียู แต่ขณะนี้ขยายไปยังอเมริกา ละตินอเมริกา แอฟริกา เอเชีย ตะวันออกและอาเซียน ประเทศไทยซึ่งสภาพภูมิอากาศเหมาะสมต่อการ เลี้ยงจิ้งหรีดเกษตรกรจะมีรายได้ทุก ๔๕ วันจากการเลี้ยงจิ้งหรีด กำไรสูงถึงร้อยละ ๕๐ ต่อรอบ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนร้อยละ ๒๐-๔๐ ต่อปี ปัจจุบันมีฟาร์มเพาะเลี้ยงจิ้งหรีดทั่วประเทศ กว่า ๒๐,๐๐๐ ฟาร์ม กำลังการผลิตกว่า ๗ พันตันต่อปี และมีแปลงใหญ่จิ้งหรีดถึง ๑๐ จังหวัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดให้ประเทศไทยเป็น “ฮับแมลงโลก” เพื่อศูนย์กลางการผลิต โปรตีนจากแมลงโดยให้ความสนใจ “จิ้งหรีด” เป็นสำคัญ ประกอบด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โรคไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทอย่างมากในยุค Disruption Technology จึงเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้รูปแบบและพฤติกรรมการซื้อขายสินค้า เกษตรเข้าสู่ระบบออนไลน์มากขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. พัฒนาระบบการเลี้ยงให้เข้าสู่ระบบฟาร์มมาตรฐาน GAP เพื่อได้มีผลผลิตที่มีคุณภาพ และ มาตรฐานพัฒนาไปสู่การแปรรูปได้</p> <p>๒. สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่เกษตรกรไทย และผู้บริโภคได้รับอาหารที่มีคุณภาพ ปลอดภัย อย่างแท้จริง</p> <p>๓. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน</p>
๕. ตัวชี้วัดและเป้าหมาย	<p>ตัวชี้วัดที่ ๑ : อบรมเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ</p> <p>ตัวชี้วัดที่ ๒ : เกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีดจำนวน ๒๐ ราย ที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถปรับระบบการเลี้ยงจิ้งหรีดเข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน GAP</p> <p>ตัวชี้วัดที่ ๓ : เกษตรกรผู้เลี้ยงจิ้งหรีดที่เข้าร่วมโครงการฯ ผ่านการรับรอง มาตรฐานฟาร์ม GAP</p> <p>ตัวชี้วัดที่ ๔ : รวมกลุ่มเกษตรกรจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนไม่น้อยกว่า ๑ กลุ่ม</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ทุกอำเภอในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	<p>ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบมาตรฐานฟาร์ม GAP</p> <p>๑. อบรมการเลี้ยงจิ้งหรีด เข้าสู่ระบบฟาร์มมาตรฐาน GAP</p> <p>๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อปรับระบบการเลี้ยงจิ้งหรีดเข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน GAP จาก สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์</p> <p>๓. ให้คำแนะนำและติดตามเพื่อปรับระบบการเลี้ยงจิ้งหรีดเข้าสู่ฟาร์มมาตรฐาน GAP</p>
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
๑๐. งบประมาณ	<p>งบประมาณ : ๒๔๓,๐๐๐ บาท</p> <p>แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด</p>
๑๑. ผลผลิต (output)	<p>๑. ได้ฟาร์มมาตรฐานจิ้งหรีด GAP จำนวน ๒๐ ฟาร์ม</p> <p>๒. จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑ กลุ่ม</p> <p>๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย ตรวจสอบย้อนกลับได้</p>
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	<p>๑. พัฒนาเกษตรกร ปรับการเลี้ยงให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานฟาร์มจิ้งหรีด GAP</p> <p>๒. เกษตรกรรวมกลุ่มจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน ๑ กลุ่ม</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๗. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการจัดการกล้วยหอมเพื่อลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตและจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต
๓. หลักการและเหตุผล	เกษตรกรผู้ปลูกพืช ส่วนใหญ่ยังมีจุดอ่อนเกี่ยวกับระบบผลิตและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวกล้วยหอมทอง กล่าวคือการผลิตส่วนใหญ่ผลิตโดยเกษตรกรรายย่อยและมีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวไม่ดีพอ ไม่เป็นระบบเหมือนประเทศผู้ผลิตหลักทำให้เกิดการสูญเสียขึ้นในระบบ ส่งผลให้ไม่สามารถที่จะเพิ่มผลผลิตและกระจายผลผลิตให้ตรงตามความต้องการของตลาดได้ โดยปกตินั้นกล้วยเป็นผลไม้ที่เสียหายในทุกๆ ส่วน ไม่ว่าจะเป็นผล ซึ่งเป็นผลมาจากการเก็บเกี่ยวที่รุนแรงหรือแม้กระทั่งการปล่อยให้สุกคาต้นทำให้น้ำในและส่งผลให้ข้าวอ่อนหลุดได้ง่าย นอกจากนี้ปัญหาในด้านารเก็บเกี่ยวแล้วความเสียหายยังเกิดขึ้นได้ทุกขั้นตอน การขนส่ง การเก็บรักษา และการขายหน้าร้านไปจนถึงมือผู้บริโภค ส่งผลให้เกิดการสูญเสียทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของผลิตผล ที่เกิดขึ้นตลอดห่วงโซ่อุปทาน เช่นการสูญเสียผลผลิตในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวไปถึงขั้นตอนการขนส่งจนถึงวางจำหน่าย หากไม่เร่งแก้ไขกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและปลอดภัย อาจมีผลกระทบต่อจำหน่ายสินค้าทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี ได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกกล้วยหอม จึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตและการจัดการกล้วยหอมเพื่อลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยว เพื่อลดการสูญเสียและพัฒนาคุณภาพกล้วยหอมทองต่อไปในอนาคต
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรพัฒนากระบวนการผลิตกล้วยหอมให้มีคุณภาพปลอดภัย ๒. เพื่อลดการสูญเสียหลังการเก็บเกี่ยวในการผลิตของเกษตรกรและผู้ประกอบการ ๓. พัฒนาคความรู้ด้านการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวให้เกษตรกรและผู้ประกอบการ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๗ อำเภอของจังหวัดปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตกล้วยหอมปลอดภัยเป้าหมาย ๓๐ ราย พื้นที่ ๑,๐๐๐ ไร่ ๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อลดการสูญเสีย เป้าหมาย ๓๐ ราย ๓. การศึกษาดูงานการผลิตกล้วยหอมปลอดภัยแบบครบวงจร จำนวน ๑ ครั้งๆ ละ ๓๐ คน
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๕๒๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน มีความรู้ในการผลิตและการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวกล้วยหอมอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน ๒. กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย มีประสิทธิภาพในการผลิตกล้วยหอมที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น
๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	เกษตรกร จำนวน ๓๐ คน ทำการผลิตกล้วยหอมปลอดภัย และมีการจัดการหลังการเก็บเกี่ยวอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๘. โครงการพัฒนารูปแบบเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสในกระบวนการผลิตปุ๋ยหมักผักตบชวาเพื่อส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>เนื่องจากในปัจจุบันผักตบชวามีการขยายวงกว้างและมีการแพร่พันธุ์เป็นจำนวนมากทำให้แม่น้ำลำคลองของภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทยเกิดผลกระทบอย่างมากกับผู้สัญจรทางน้ำ ผู้คนที่ใช้แม่น้ำในการดำรงชีวิตในวิถีชีวิตประจำวัน ตลอดจนถึงความสวยงามตามแม่น้ำลำคลองในท้องถิ่นต่างๆ ทั่วประเทศ ซึ่งปัญหาดังกล่าวรัฐบาลถือเป็นวาระสำคัญแห่งชาติในการแก้ปัญหา โดยรัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่ายจากงบประมาณแผ่นดินปีละหลายสิบล้านบาทในการกำจัดผักตบชวาและมีการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน เช่นเดียวกับจังหวัดปทุมธานีที่ประสบปัญหาผักตบชวาและวัชพืชเป็นปัญหาขัดขวางทางน้ำในทุกๆ ปี หากปล่อยไว้อาจเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและภาวะน้ำล้นตลิ่งได้ ผักตบชวาได้มีการส่งเสริมการแปรรูปหลากหลายรูปแบบ เช่น การใช้เป็นพลังงานทดแทนในการผลิตเอทานอล การแปรรูปเป็นเครื่องจักรสาร ใช้เป็นอาหารสัตว์ การผลิตถ่านอัดแท่ง ใช้เป็นส่วนประกอบของวัสดุปลูกและการทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น อย่างไรก็ตามในแต่ละวิธีจะมีข้อจำกัดในตัวเอง เช่นเดียวกับการทำปุ๋ยหมัก ซึ่งต้องใช้พื้นที่จำนวนมากในการตั้งกองและมีการย่อยสลายค่อนข้างช้า ต้องใช้ระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ เดือน แต่ปัจจุบันมีการใช้จุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพสูงในการย่อยสลายเซลลูโลส ซึ่งกำลังได้รับความนิยมในระบบเกษตรอินทรีย์เป็นอย่างมากเพื่อลดปัจจัยการผลิตที่มีราคาสูง (สมคิด, ๒๕๔๙) และยังเป็นปุ๋ยหมักที่ได้จากวัชพืชที่มีในธรรมชาติที่มีปริมาณธาตุอาหารพืชและได้สัดส่วนที่เหมาะสมทำให้พืชเจริญเติบโตได้ (มุกดา, ๒๕๔๔) ใช้ระยะเวลาในการหมักที่สั้นสามารถนำไปใช้ได้เร็วขึ้น อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่สามารถทั้งกำจัดผักตบชวาและยังลดต้นทุนในการผลิตให้ต่ำลงได้อีกด้วย</p> <p>โดยจากงบประมาณที่ผ่านมาปี ๒๕๖๕ ทางหน่วยงานได้ทำโครงการการผลิตปุ๋ยหมักผักตบชวาด้วยจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสเพื่อส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน โดยทางจังหวัดได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงการที่สามารถนำไปใช้กำจัดผักตบชวาและเกิดประโยชน์จึงน่าจะพัฒนาและต่อยอดโครงการ แต่ด้วยข้อจำกัดด้านการใช้เชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสแบบสดเกษตรกรไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเอง ทางผู้รับผิดชอบโครงการจึงเกิดแนวคิดที่จะพัฒนารูปแบบของเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสให้อยู่ในรูปแบบที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ได้ง่ายและสามารถทำได้ด้วยตนเอง</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. พัฒนารูปแบบเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสเพื่อส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมักผักตบชวา

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถนำเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสไปใช้ในการหมักปุ๋ย ผักตบชวาได้ง่ายขึ้น</p> <p>๓. เป็นการกำจัดผักตบชวาและทำให้เกิดประโยชน์</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ได้รูปแบบเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลส 1 รูปแบบ ที่เกษตรกรสามารถนำไปใช้ได้ ง่าย เกษตรกรอย่างน้อย 10 ราย/อำเภอ สามารถทำปุ๋ยหมักผักตบชวาด้วยจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสได้ผักตบชวามีปริมาณลดลง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกร จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๒๐ ราย/อำเภอ จำนวน ๕ อำเภอ
๗. กิจกรรมหลัก	<p>๑. ทดลองพัฒนารูปแบบเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสในห้องปฏิบัติการ</p> <p>๒. ทดลองหมักปุ๋ยหมักผักตบชวาจากเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสที่ได้จากการพัฒนาในห้องปฏิบัติการ</p> <p>๓. ชี้แจงและส่งเสริมวิธีการใช้จุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสจากการพัฒนารูปแบบในการผลิตปุ๋ยหมักผักตบชวา</p> <p>๔. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีรวมทั้งการฝึกปฏิบัติให้เกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีจำนวน ๒๐ ราย/อำเภอ</p>
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	<p>งบประมาณ : ๗๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด</p>
๑๑. ผลผลิต (Output)	ได้รูปแบบเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสที่ยังสามารถผลิตปุ๋ยหมักผักตบชวาผ่านมาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์
๑๒. ผลที่ คาดว่าจะได้รับ (outcome)	<p>๑. เกษตรกรสามารถใช้เชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสได้อย่างง่ายขึ้น</p> <p>๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนปัจจัยการผลิต สร้างรายได้ เพิ่มขึ้น</p> <p>๓. สามารถนำเชื้อจุลินทรีย์ย่อยสลายเซลลูโลสมาใช้ในการผลิตเกษตรปลอดภัย หรือเกษตรอินทรีย์</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๙. โครงการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากต้นกล้วยหอมทองเพื่อส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>กล้วยหอมเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญชนิดหนึ่งของจังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่ปลูก ๑๖,๖๓๒ ไร่ จำนวน ๗๐๔ ครัวเรือน จากครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด จำนวน ๑๑,๖๐๒ ครัวเรือน ปริมาณผลผลิต ๔,๑๙๔,๗๕๐,๐๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๒๕๒,๒๐๙.๒๙ กิโลกรัมต่อไร่ ผลมาจากความอุดมสมบูรณ์ของดินและมีระบบชลประทานที่เพียงพอสำหรับการผลิตพืช ทำให้ผลผลิตมีตลอดทั้งปี และสิ่งที่เป็นยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อการผลิตอีกทางหนึ่งก็คือระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ที่สะดวกพร้อมทั้งมีตลาดค้าส่งที่มีทั้งกำลังซื้อและสามารถกระจายสินค้าไปได้ทั่วทั้งประเทศ ได้แก่ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง ตลาดไอยรา เป็นต้น</p> <p>ปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกส่วนใหญ่ประสบปัญหาหลายด้านทั้งต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โรคและแมลง ผลผลิตส่งออกไม่ได้เนื่องจากสถานการณ์โควิด ๑๙ ในเบื้องต้นเกษตรกรได้แก้ไขปัญหาลักษณะนี้โดยการพักดินในการปลูก และปลูกพืชหมุนเวียน ทำการไถพรวนดิน แต่ก็ประสบกับปัญหาด้านค่าแรงและค่าน้ำมันแพงอีกเช่นกัน หลังจากได้เก็บข้อมูลจากผู้เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอม พบว่าหลังจากมีการเก็บเกี่ยวกล้วยหอมแล้วก็จะตัดต้นกล้วยหอมทิ้ง และเผาทำลาย เป็นปัญหามลภาวะอีกด้วย</p> <p>การทำปุ๋ยหมักเป็นการนำวัสดุอินทรีย์เหลือใช้ต่างๆ นำมาหมักรวมกันแล้วปรับสภาพให้เกิดการย่อยสลายโดยกิจกรรมของจุลินทรีย์ (ธงชัย, ๒๕๔๑) หรือการนำชิ้นส่วนของพืชมาหมักในรูปของการกอง ซ้อนทับกันบนพื้นดินหรืออยู่ในหลุม เศษชิ้นส่วนของพืชที่นำมาหมักนั้นจะต้องผ่านกระบวนการย่อยสลายจน แปรสภาพไปจากรูปเดิม โดยกิจกรรมจุลินทรีย์ จนกระทั่งได้สารอินทรีย์วัตถุ ไม่มีกลิ่น มีสีน้ำตาลปนดำมีความคงทนต่อการย่อยสลาย ปุ๋ยหมักมีประโยชน์ด้านการปรับปรุงสมบัติต่างๆ เพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินให้เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช ช่วยให้ดินนั้นมีสภาพร่วนซุยมากขึ้น ทำให้การระบายน้ำและการระบายอากาศดีขึ้น ช่วยให้ดินมีความสามารถในการอุ้ม หรือดูดซับน้ำที่จะเป็นประโยชน์ต่อพืชไว้ได้มากขึ้น ทำให้รากพืชเจริญเติบโต ได้เร็ว แข็งแรง แตกแขนงได้มาก มีระบบรากที่สมบูรณ์ จึงดูดซับแร่ธาตุต่าง ๆ และน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนน้ำหมักชีวภาพ คือ น้ำหมักที่ได้จากการหมักเศษซากพืช ซากสัตว์ หรือสารอินทรีย์ชนิดต่างๆ ด้วยจุลินทรีย์ซึ่งอาจหมักร่วมกับกากน้ำตาลหรือน้ำตาลทรายแดง กระบวนการหมักของน้ำหมักชีวภาพจะเกิดจากการย่อยสลายสารอินทรีย์ด้วยจุลินทรีย์ โดยใช้กากน้ำตาลและน้ำตาลจากสารอินทรีย์เป็นแหล่งพลังงาน ประโยชน์ของน้ำหมักชีวภาพด้านการเกษตร ใช้ฉีดพ่นหรือเติมในดินหรือน้ำ ช่วยปรับสภาพความเป็นกรดต่างในดินและน้ำ ช่วยปรับสภาพโครงสร้างของดินทำให้ดินร่วนซุย อุ้มน้ำได้ดี ช่วยเพิ่มจำนวนจุลินทรีย์ในดิน ช่วยเพิ่มอัตราการย่อยสลายสารอินทรีย์ในดินและน้ำ ใช้รดต้นพืชหรือแช่เมล็ดพันธุ์ ท่อนพันธุ์เพื่อเร่งการเกิดราก และการเจริญเติบโตของพืช</p> <p>จากปัญหาและประโยชน์จากการทำปุ๋ยและน้ำหมัก คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จึงได้จัดทำโครงการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากต้นกล้วยหอมทองเพื่อส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืนซึ่งเป็นการขับเคลื่อนภาคเกษตรด้วย BCG Model เป็นการสร้างมูลค่า เพิ่มประสิทธิภาพผลผลิต นำของเสีย หรือของเหลือใช้มาใช้ให้เต็มประสิทธิภาพ และยังพัฒนาเพื่อลดการใช้สารเคมีสร้างความยั่งยืนบนฐานทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งการทำปุ๋ยและน้ำหมักเป็นการตอบโจทย์ในการนำสิ่งเหลือใช้มาใช้ให้เต็มประสิทธิภาพ และยังเป็นการลดต้นทุนการผลิตในด้านการใช้ปุ๋ยเคมี ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยอีกด้วย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากต้นกล้วยหอมทองเพื่อลดต้นทุนปัจจัยการผลิต ๒. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรนำสิ่งเหลือใช้มาใช้ให้เต็มประสิทธิภาพและทำการเกษตรปลอดภัย
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	- เกษตรกรอย่างน้อย ๑๐ ราย สามารถทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากต้นกล้วยหอมได้ แล้วนำปุ๋ยที่ได้ไปใช้ในแปลงปลูกเพื่อลดต้นทุนปัจจัยการผลิต
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกกล้วยหอมจังหวัดปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	การผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากต้นกล้วยหอมทองเพื่อส่งเสริมการเกษตรแบบยั่งยืน
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ประชุมชี้แจงโครงการแก่เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ส่งเสริมการผลิตและการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากต้นกล้วยหอม หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีรวมทั้งการฝึกปฏิบัติให้เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมในจังหวัดปทุมธานีจำนวน ๓๐ ราย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ติดตามผลการนำปุ๋ยหมักและน้ำหมักไปใช้ในแปลงปลูกกล้วยหอมของเกษตรกร หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ประเมินผลโครงการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสนับสนุน -
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๔๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ได้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักจากต้นกล้วยหอมทองเพื่อลดต้นทุนปัจจัยการผลิต ๒. เกษตรกรสามารถนำสิ่งเหลือใช้มาใช้ให้เต็มประสิทธิภาพและทำการเกษตรปลอดภัยเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑๐. โครงการการใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคของกล้วยหอมทอง
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>กล้วยหอมทองเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งที่นิยมปลูกกันทั่วประเทศ โดยจังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกกล้วยหอมมากที่สุดในประเทศ รองลงมาได้แก่จังหวัดเพชรบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี และสระบุรี เป็นต้น โดยพื้นที่ปลูกในจังหวัดปทุมธานีปลูกกันมากในอำเภอหนองเสือ อำเภอธัญบุรี อำเภอลองหลวง อำเภอเมือง อำเภอสามโคก อำเภอลาดหลุมแก้ว และอำเภอลำลูกกา ตามลำดับ ซึ่งมีพื้นที่ปลูกกล้วยหอมทองทั้งหมด ๑๓,๓๖๘.๒๕ ไร่ ผลผลิตรวม ๒๗,๔๙๑.๘๒ ตัน จังหวัดปทุมธานีโดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดปทุมธานีได้ดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนกล้วยหอมของจังหวัดปทุมธานี (GI) ภายใต้ชื่อ “กล้วยหอมทองปทุม” ซึ่งมีลักษณะเด่น คือ ทรงผลใหญ่ยาว หนักรัดค่อนข้างกลม ปลายคอดเล็กน้อย เปลือกบาง ผิววนวล เนื้อเหนียว ไม่มีเม็ด ผลดิบสีเขียววนล เมื่อผลสุกมีสีเหลืองทองวนล เนื้อเหนียวแน่น รสชาติหอมหวานมาก ซึ่งมีค่าความหวานตั้งแต่ ๑๖ องศาบริกซ์ขึ้นไป (สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี, ๒๕๖๔)</p> <p>กระแสการบริโภคพืช ผัก และผลไม้ต่าง ๆ ที่ปลอดภัยจากสารเคมีมีแนวโน้มสูงขึ้นในปัจจุบัน เนื่องจากผู้บริโภคหันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น นอกจากนี้การนำพืช เช่น กล้วยหอมที่ปลอดภัยจากสารเคมีมาแปรรูปต่าง ๆ เช่น ขนม แยม ไอศกรีม หรือบริโภคโดยตรง ตลอดจนใช้ในการผลิตเวชสำอาง เช่น สบู่ หรือผลิตเสื้อผ้า ก็เป็นอีกทางเลือกหนึ่งซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในขณะนี้ ดังนั้นหากการผลิตกล้วยหอมทองซึ่งเป็นต้นน้ำมีการผลิตแบบปลอดภัย ลดการใช้สารเคมี หรือการผลิตแบบอินทรีย์ ก็จะก่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภค ไม่ว่าจะบริโภคสดหรือบริโภคแบบนำไปแปรรูปก็ตาม และการลดการใช้สารเคมีต่าง ๆ ลงในขั้นตอนการผลิตต่าง ๆ เช่น การป้องกันกำจัดโรคพืช ยังส่งผลให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนลงได้อีกด้วย</p> <p>การป้องกันกำจัดโรคพืช (plant disease control) เป็นส่วนหนึ่งของจัดการศัตรูพืช (plant pest management) นับว่าเป็นอีกขั้นตอนหนึ่งของการผลิตพืชที่สำคัญมาก ซึ่งไม่สามารถละเลยหรือมองข้ามความสำคัญได้ เนื่องจากส่งผลกระทบต่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิต โรคพืชที่พบจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ชนิดพืช อายุพืช และสภาพแวดล้อมที่ปลูก เป็นต้น เกษตรกรส่วนใหญ่มักใช้สารเคมีในการควบคุมโรคพืช เนื่องจากเห็นผลรวดเร็วและง่ายต่อการปฏิบัติ แต่หากใช้อย่างต่อเนื่องและขาดการควบคุมหรือใช้อย่างไม่ถูกวิธีจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม นอกจากนั้นยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของเกษตรกรผู้ผลิต ตลอดจนผู้บริโภค นอกจากนี้การใช้สารเคมีเพียงชนิดเดียวอย่างต่อเนื่องอาจทำให้เชื้อสาเหตุโรคพืชปรับตัวและต้านทานต่อสารนั้น ๆ ได้ในที่สุด ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาด้านการควบคุมตามมา ซึ่งโรคที่มักพบเข้าทำลายในการปลูกกล้วยมีหลายโรค เช่น โรคตายพราย หรือโรคเหี่ยวพิวซาเรียม โรคเหี่ยวที่เกิดจากแบคทีเรีย โรคใบจุดชิกาโตกา โรคใบจุดขยายตัว ที่พบในระยะต้นกล้วยเจริญเติบโต และโรคแอนแทรคโนส โรคข้าวหิวเน่า ที่พบในระยะหลังการเก็บเกี่ยว เป็นต้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>หนึ่งในวิธีที่นิยมใช้เพื่อลดการใช้สารเคมีในการผลิตพืช คือการควบคุมโรคพืชด้วยจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ (antagonistic microorganisms) ซึ่งนับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการควบคุมโรคพืชโดยชีววิธี ซึ่งตัวอย่างจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ที่นิยมใช้ในการควบคุมโรคพืช ได้แก่ เชื้อราไตรโคเดอร์มา (<i>Trichoderma</i> spp.) และแบคทีเรียบาซิลลัส (<i>Bacillus</i> spp.) เป็นจุลินทรีย์ที่มีคุณสมบัติและศักยภาพสูงในการใช้ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืช นอกจากนี้บางสายพันธุ์สามารถสร้างสารเร่งการเจริญเติบโต และเพิ่มผลผลิตของพืช ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้พืชมีความต้านทานต่อโรคเพิ่มขึ้นได้ด้วย นอกจากนี้ยังช่วยลดกิจกรรมของเชื้อราสาเหตุโรคพืชลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคพืช เพิ่มการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช เพิ่มเปอร์เซ็นต์การออกของเมล็ดพันธุ์และเพิ่มความแข็งแรงของต้นกล้า เพิ่มการเจริญของระบบราก ทำให้พืชทนแล้ง เพิ่มการดูดซับธาตุอาหาร และเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ธาตุอาหาร และเพิ่มประสิทธิภาพในการสังเคราะห์ด้วยแสงของพืช เป็นต้น</p> <p>เชื้อราไตรโคเดอร์มาและแบคทีเรียบาซิลลัส สามารถควบคุมโรคต่าง ๆ ของพืชที่เกิดจากเชื้อราได้หลายชนิดเช่น โรคที่พบในพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล ไม้ดอกไม้ประดับต่าง ๆ โรคพืชที่เกิดจากเชื้อราในดิน เช่น เชื้อรา <i>Pythium</i> spp. <i>Phytophthora</i> spp. <i>Sclerotium rolfsii</i> <i>Rhizoctonia solani</i> <i>Fusarium</i> spp. เป็นต้น เชื้อราที่ทำลายส่วนของพืชที่อยู่เหนือดิน เช่น เชื้อรา <i>Colletotrichum</i> spp. <i>Phomopsis</i> spp. เป็นต้น เชื้อราที่เกิดกับผลไม้ เช่น เชื้อรา <i>Colletotrichum</i> spp. <i>Curvularia lunata</i> <i>Alternaria</i> spp. <i>Lasiodiplodia</i> spp. เป็นต้น ตลอดจนเชื้อราที่อยู่ในน้ำหรือสารละลายธาตุอาหารสำหรับปลูกพืช เช่น เชื้อรา <i>Pythium</i> spp. นอกจากนี้ยังพบรายงานการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและแบคทีเรียบาซิลลัสเพื่อควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าของทุเรียนและส้ม โรคเมล็ดต่างของข้าว โรคกล้าต้นไหม้ในหน่อไม้ฝรั่ง โรคแอนแทรคโนสของพริก โรคเน่าระดับดินของแตงกวา โรค โรคใบปื้นเหลืองและโรคดอกจุดสนิมของกล้วยไม้ โรครากเน่าโคนเน่าของพืชที่ปลูกในระบบไฮโดรโปนิคส์ เป็นต้น (จิระเดช, ๒๕๔๙; จิระเดช, ๒๕๖๓)</p> <p>การศึกษการใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคของกล้วย ยังไม่มีการวิจัยตั้งแต่เริ่มปลูกมากนัก ซึ่งการป้องกันโรคด้วยจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ตั้งแต่เริ่มปลูกนั้น และใช้อย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ โดยที่ยังไม่พบโรคเข้าทำลาย จะช่วยลดการเกิดโรคได้ดีกว่าเมื่อพบโรคแล้วถึงใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์เพื่อรักษาโรค นอกจากนี้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์จะสามารถควบคุมโรคพืชได้แล้ว ยังมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการเจริญเติบโต และเพิ่มคุณภาพของผลผลิตได้ในพืชหลายชนิด ตลอดจนสามารถลดการเกิดโรคหลังการเก็บเกี่ยวของไม้ผลบางชนิดได้อีกด้วย การศึกษาเพื่อประยุกต์ใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในควบคุมโรคของกล้วยหอมทองนี้จึงอาจเป็นจุดเริ่มต้นในการผลิตกล้วยหอมทองปลอดภัย ตลอดจนสามารถต่อยอดนำไปสู่การศึกษา หรือวิจัยอื่น ๆ เกี่ยวกับไม้ผลอื่น ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า และเพิ่มช่องทางให้กับการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดปทุมธานีได้อีกทางหนึ่ง</p>
<p>๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อสำรวจ และแยกเชื้อสาเหตุโรคที่พบในกล้วยหอมทอง ๒. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมเชื้อสาเหตุของโรค กล้วยหอมทองในห้องปฏิบัติการ ๓. เพื่อศึกษการใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการจัดการโรคของกล้วยหอมทองในสภาพเรือนปลูกพืชทดลอง ๔. เพื่อทดสอบประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคกล้วยหอมทองในแปลงเกษตรกร ๕. เพื่อถ่ายทอดการใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการจัดการโรคของกล้วยหอมทองให้แก่เกษตรกร

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองมีความรู้ความเข้าใจในการใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคของกล้วยหอมทองร้อยละ ๘๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกกล้วยหอมทองปทุม อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	การใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคของกล้วยหอมทอง
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	สำรวจโรคของกล้วยหอมทอง และเก็บตัวอย่างในแปลงเกษตรกร หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	แยกเชื้อสาเหตุโรคของกล้วยหอมทอง หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ทดสอบประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ (เชื้อราไตรโคเดอร์มา และแบคทีเรียบาซิลลัส) ในการควบคุมเชื้อสาเหตุของโรคกล้วยหอมทองในห้องปฏิบัติการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ศึกษาอิทธิพลของจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ (เชื้อราไตรโคเดอร์มา และแบคทีเรียบาซิลลัส) ในการควบคุมโรคกล้วย และส่งเสริมการเจริญเติบโตของกล้วยหอมทองในเรือนปลูกพืชทดลอง หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ศึกษาอิทธิพลของจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ (เชื้อราไตรโคเดอร์มา และแบคทีเรียบาซิลลัส) ในการควบคุมโรค การเจริญเติบโต และผลผลิตของกล้วยหอมทองในแปลงเกษตรกร หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๖ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ถ่ายทอดวิธีการใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคของกล้วยหอมทองให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสนับสนุน -
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๓๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ได้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรคของกล้วยหอมทอง ส่งผลให้สามารถหาแนวทางที่เหมาะสมในการควบคุมโรคได้ ๒. ทราบถึงประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมโรคของกล้วยหอมทอง ๓. เกษตรกรสามารถประยุกต์ใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์เพื่อลดการเกิดโรคในกล้วยหอมทองได้

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑๑. โครงการ การจัดทำแปลงกล้วยหอมทองปทุมต้นแบบ
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ และมาตรฐาน
๓. หลักการและเหตุผล	<p>กล้วย เป็นผลไม้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกที่เหมาะสมและมีพันธุ์กล้วยที่มีรสชาติดีเป็นที่ต้องการของตลาด สามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตและการส่งออกได้ แต่ปัญหาคือในบางฤดูกาลมีผลผลิตกล้วยจำนวนมาก มีอายุการเก็บรักษาสั้น เกษตรกรต้องเร่งจำหน่ายให้ทันก่อนการเน่าเสีย และยังมีกล้วยที่มีขนาดรูปร่าง ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ต้องขายในราคาต่ำกว่าก่อให้เกิดความสูญเสียรายได้ของเกษตรกร และความเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี เป็นกลุ่มที่มีการปลูกกล้วยหอมทองปทุมธานี เพื่อการจำหน่ายทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ แต่ทางกลุ่มประสบปัญหาคือคุณภาพกล้วยบางส่วนตกเกรดที่จะจำหน่ายเป็นผลสดได้ เช่น ขนาดผลเล็กหรือใหญ่เกินไป สีผิวมีตำหนิ ผลแตก สุกเร็วเกินกำหนด โดยในปี ๒๕๖๖ ทางกลุ่มฯจะมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไซร์กล้วยและแปงกล้วยจากกล้วยหอมทองตกเกรดให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตามสินค้าทั้ง ๒ ดังกล่าวจะมีข้อจำกัดในการนำไปบริโภค จำเป็นต้องมีการส่งเสริมหรือเพิ่มแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์หรือเพิ่มมูลค่าสินค้าให้สูงขึ้น หลากหลายขึ้น สะดวกและเหมาะสมขึ้นกับกลุ่มลูกค้า</p> <p>การดำเนินการจัดทำจุดเรียนรู้การจัดทำแปลงกล้วยหอมทองปทุมต้นแบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพและการควบคุมการผลิตให้ได้มาตรฐาน เป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมให้เกิดการสร้างคุณภาพมาตรฐานการผลิต การลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร ตลอดจนเชื่อมโยงเครือข่ายระบบการตลาด เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว โดยการสร้างแปลงต้นแบบเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยี และนวัตกรรม จากแปลงต้นแบบสู่เกษตรกรรายย่อยได้นำความรู้ไปปรับปรุงประยุกต์ใช้ในการผลิตกล้วยหอมทองปทุมต่อไป</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อสร้างแปลงต้นแบบนำร่องการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาคุณภาพกล้วยหอมทองปทุม</p> <p>๒. เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของการปลูกกล้วยหอมทองปทุม</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. เกษตรกรได้รับความรู้เรื่องการพัฒนาคุณภาพและหลักการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาคุณภาพกล้วยหอมทองปทุมเพื่อลดต้นทุนการผลิต</p> <p>๒. เกษตรกรร้อยละ ๖๐ ยอมรับและนำความรู้เรื่องหลักการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการพัฒนาคุณภาพกล้วยหอมทองปทุมไปปฏิบัติในแปลงปลูกของตนเอง</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การประชุมชี้แจงและคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการในพื้นที่ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กษจ.และ กษอ.
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การคัดเลือกแปลงต้นแบบ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กษจ.และ กษอ.

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	จัดหาวัสดุ/จัดทำแปลงต้นแบบ ๑) การเตรียมดิน (๑) การปรับปรุงบำรุงดิน (๒) ควบคุมการเพิ่มธาตุอาหารในดิน ๒) การปลูก และการควบคุมการผลิต (๑) การเตรียมพันธุ์ (๒) การตัดแต่งเครือกล้วย (๓) การรับรองมาตรฐาน GAP และมาตรฐานการส่งออก การใช้สารชีวภัณฑ์ Trichoderma และ Bacillus Subtilis หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กษจ.และ กษอ.
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การพัฒนาหน่วยจัดการความรู้และนวัตกรรมชุมชน การถ่ายทอดเทคโนโลยี Internet of Things เพื่อควบคุมการใช้น้ำ ปุ๋ย และสารชีวภัณฑ์ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ม.ธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๕ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มมูลค่าจากวัสดุเหลือใช้ การพัฒนาวัสดุเชิงประกอบจากเส้นใยกล้วยเพื่อประยุกต์ใช้งานเป็นบรรจุภัณฑ์กันกระแทก กระดาษต้นไม้อชีวภาพที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติจากเส้นใยกล้วย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ม.ธรรมศาสตร์.
กิจกรรมหลักที่ ๗ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การติดตามและประเมินผล หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กษจ.และ กษอ.
กิจกรรมหลักที่ ๘ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การจัดทำเอกสารคำแนะนำ/ประชาสัมพันธ์ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กษ.
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก สنج.เกษตรจังหวัดปทุมธานี ม.ธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต หน่วยงานสนับสนุน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์
๙. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๔๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	เกษตรกรนำความรู้ที่ได้เป็นข้อมูลในการนำไปประยุกต์ใช้ในแปลงตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และลดต้นทุนการผลิตได้อย่างเหมาะสม และสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรมากขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปทุมธานี ๑ โดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เหมาะสมต่อการผลิตภาคการเกษตร ข้อมูลพื้นฐานการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่เกษตรกรรมทั้งหมด ๓๕๐,๒๕๗.๕๑ ไร่ คิดเป็น ๓๖.๗๓ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีพื้นที่เหมาะสมในการปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ รวมทั้งหมด ๓๖๑,๑๕๙ ไร่ โดยพื้นที่ปลูกข้าวในเขตจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่ปลูกข้าวปทุมธานี ๑ ซึ่งเป็นข้าวเจ้าหอมที่เป็นสินค้าโดดเด่น มีการปลูกครอบคลุมในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภอของจังหวัดปทุมธานี มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญได้ดี ไม่ไวต่อช่วงแสงให้ผลผลิตสูง เหมาะสมกับพื้นที่นาชลประทานภาคกลาง สามารถปลูกได้ตลอดปี การปลูกข้าวในปัจจุบันประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคการผลิต ต้นทุนการผลิตสูง มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่คุ้มค่า จากปัญหาดังกล่าวเกษตรกรต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตใหม่ ซึ่งจะต้องนำเอาเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลมาปรับใช้ในการผลิตข้าวให้เหมาะสมกับการผลิตมากขึ้น พื้นที่ปลูกข้าวในเขตจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่ปลูกข้าว ปทุมธานี ๑ ซึ่งเป็นข้าวเจ้าหอมที่เป็นสินค้าโดดเด่น มีการปลูกครอบคลุมในพื้นที่ทั้ง ๗ อำเภอของจังหวัดปทุมธานี มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญได้ดี ไม่ไวต่อช่วงแสงให้ผลผลิตสูง เหมาะสมกับพื้นที่นาชลประทานภาคกลาง สามารถปลูกได้ตลอดปี การปลูกข้าวในปัจจุบันประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคการผลิต ต้นทุนการผลิตสูง มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่คุ้มค่า จากปัญหาดังกล่าวเกษตรกรต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตใหม่ ซึ่งจะต้องนำเอาเทคโนโลยีและเครื่องจักรกลมาปรับใช้ในการผลิตข้าวให้เหมาะสมกับการผลิตมากขึ้น จังหวัดปทุมธานีมีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดโดยเน้นเรื่อง มาตรฐานความปลอดภัย ของสินค้าเกษตรและอาหาร เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับเกษตรกรที่สามารถนำมาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรลดแรงงาน ลดการใช้สารเคมี และประหยัดเวลาในการปลูกข้าว ทำให้ลดต้นทุนและผลผลิตข้าวที่ได้ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะของการผลิตข้าวปทุมธานี ๑ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดปทุมธานี อย่างเป็นระบบและยั่งยืน ที่สามารถลดต้นทุนการผลิต ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ชุดเทคโนโลยีแบบอัจฉริยะที่เหมาะสมสำหรับการผลิตข้าวปทุมธานี ๑ จำนวน ๑ ชุด เพื่อเป็นทางเลือกให้เกษตรกรของจังหวัดปทุมธานี นำไปปรับใช้ในการพัฒนาระบบการผลิตให้เป็นระบบการเกษตรสมัยใหม่ด้วยการทำการเกษตรแบบแม่นยำภายใต้การใช้เทคโนโลยีการผลิตแบบอัจฉริยะที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเศรษฐกิจสังคม
๖. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวจังหวัดปทุมธานี ทั้ง ๗ อำเภอ รวม ๗ แปลง
๗. กิจกรรมหลัก	จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะในการผลิตข้าวปทุมธานี ๑
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	<p>จัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรกรอัจฉริยะในการผลิตข้าวปทุมธานี ๑</p> <ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกแปลงเกษตรกร - เตรียมดินด้วยวิธี Land Laser Leveling เพื่อปรับพื้นที่นาให้มีความสม่ำเสมอ - ปลูกข้าวปทุมธานี ๑ ด้วยวิธีหว่านน้ำตมอัตราเมล็ดพันธุ์ ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ - จัดการน้ำใน

หัวข้อ	รายละเอียด
	<ul style="list-style-type: none"> - ใส่ปุ๋ยเคมีตามคำแนะนำของกรมการข้าวคืออัตรา ๑๒-๖-๖ กิโลกรัม N-P๒O๕-K๒O ต่อไร่ โดยแบ่งใส่ ๒ ครั้ง - ฉีดดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคและแมลง รวมทั้งวัชพืชในนาข้าวด้วย โดรน ตามคำแนะนำของกรมการข้าว - เกี่ยวข้าวที่ระยะพลับพลึงด้วยรถเกี่ยวข้าว หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานบรับผิดชอบ	การติดตามและประเมินผลโครงการ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง หน่วยงานสนับสนุน
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๑,๘๕๑,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	ศูนย์เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะในการผลิตข้าวปทุมธานี ๑ จำนวน ๗ แปลง
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรนำองค์ความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ สามารถถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในกลุ่มและเกิดแปลงเรียนรู้เพิ่มขึ้น

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๒. โครงการยกระดับผู้ประกอบการ OTOP และผู้ผลิตสินค้าชุมชน สู่ Digital Marketing
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมระบบตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) กำหนดวิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคมนาคมในทุกมิติ และในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม</p> <p>รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข ในการพัฒนาที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันในระบบเศรษฐกิจ ด้วยนวัตกรรม ที่เรียกว่าThailand ๔.๐ โดยใช้แนวทางสานพลังประชารัฐในการขับเคลื่อน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาคการเงินการธนาคาร ภาคประชาชน และสถาบันศึกษา เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”</p> <p>จังหวัดปทุมธานี ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด โดยมีวิสัยทัศน์ว่า “ปทุมธานี เมืองน่าอยู่ ศูนย์กลางธุรกิจบริการและฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง” และเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดให้บรรลุเป้าหมาย ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัด และตอบสนองเป้าหมายของกระทรวงมหาดไทยและรัฐบาล สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี จึงได้นำประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรมและบริการให้มีมูลค่าสูง ได้มาตรฐาน เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกระดับการผลิตผู้ประกอบการ เกษตรและผู้ประกอบการทั่วไป ให้มีคุณภาพมาตรฐาน ร่วมกับสนับสนุนประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการเพิ่มผลิตภาพหรือส่งมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ซึ่งกิจกรรมพัฒนาและยกระดับมาตรฐานคุณภาพผลิตภัณฑ์ เกษตรและผู้ประกอบการทั่วไป จะส่งผลให้เกิดการขับเคลื่อนผู้ประกอบการ เกษตรและผู้ประกอบการทั่วไป ให้มีกระบวนการผลิตที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ มีการควบคุมกระบวนการ ซึ่งจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้บริโภคมากขึ้น รวมถึงกิจกรรมดังกล่าวจะช่วยสนับสนุนผู้ประกอบการ เกษตรและผู้ประกอบการทั่วไป ให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลิตภาพและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าตามแนวทางของเศรษฐกิจหมุนเวียน เป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ เกษตรและผู้ประกอบการทั่วไป ได้ยกระดับการผลิต สร้างโอกาสการเข้าถึงตลาดที่หลากหลายช่องทางมากขึ้น และก้าวสู่เศรษฐกิจชุมชนเข้มแข็งบนพื้นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและสร้างโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP/ผู้ผลิตสินค้าชุมชนให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจ ในรูปแบบ Offline และ Online</p> <p>๒. เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ให้แก่ผู้ประกอบการ OTOP/ ผู้ผลิตสินค้าชุมชน และสมาชิก ให้มีรายได้เพิ่มขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. ร้อยละ ๘๐ ของผู้ประกอบการ ที่เข้าร่วมโครงการ มีความรู้ความเข้าใจระบบการจำหน่ายสินค้าระบบ Digital Marketing ๒. ผลิตภัณ์ OTOP /สินค้าชุมชน ของจังหวัดปทุมธานี ได้รับการส่งเสริม ให้จำหน่ายบน Platform Digital Marketing ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ผลิตภัณ์ ๓. ผู้ประกอบการ OTOP /ผู้ผลิตสินค้าชุมชน มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลิตภัณ์
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ผู้ผลิต ผู้ประกอบการสินค้า OTOP สินค้าชุมชน สินค้าเกษตร และผู้ประกอบการ
๗. กิจกรรมหลัก	กิจกรรมที่ ๑ ประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างความรู้ ความเข้าใจ จำนวน ๕๐ คน งบประมาณ กิจกรรมที่ ๒ การออกแบบพัฒนาผลิตภัณ์ และบรรจุภัณ์ จำนวน ๕๐ ผลิตภัณ์ๆ กิจกรรมที่ ๓ นำสินค้าไปวางจำหน่ายบน Platform Digital Marketing จำนวน ๕๐ ผลิตภัณ์ๆ กิจกรรมที่ ๔ การประชาสัมพันธ์และการส่งเสริมการจำหน่ายสินค้า OTOP หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๖,๑๙๙,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ผู้ประกอบการ OTOP/ผู้ผลิตสินค้าชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจระบบการจำหน่ายสินค้า แบบ Digital Marketing ๒. ผลิตภัณ์ OTOP/สินค้าชุมชน จังหวัดปทุมธานี มีช่องทางการจำหน่ายบน Platform Digital Marketing ๓. รายได้จากการจำหน่ายสินค้า OTOP/สินค้าชุมชน เพิ่มขึ้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	ผู้ผลิต ผู้ประกอบการสินค้า OTOP สินค้าชุมชน สินค้าเกษตร มีช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้า และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสินค้า

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๓. โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวหอมปทุมคุณภาพดีและเพิ่มมูลค่าอย่างครบวงจร
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินงานกิจกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวปทุมธานี ๑ โดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ เข้ามาช่วยเกษตรกรแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ต้นทุนการผลิตที่สูง และช่วยให้เกษตรกรสามารถปรับตัวได้ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป และเพิ่มผลผลิตข้าวปทุมธานี ๑ ได้อีกด้วย อีกทั้งข้าวปทุมธานี ๑ เป็นข้าวสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือ ข้าวจีไอของจังหวัดปทุมธานีในชื่อ “ข้าวหอมปทุม” ซึ่งจังหวัดปทุมธานีได้เล็งเห็นศักยภาพที่สามารถเพิ่มมูลค่าให้ข้าวหอมปทุมเป็นสินค้าส่งออกของประเทศ และเป็นที่ยูจก้อย่างแพร่หลาย รวมทั้งพื้นที่นาของจังหวัดปทุมธานีมีความอุดมสมบูรณ์ มีระบบน้ำชลประทานที่ดีตลอดปี ทั้งยังมีระบบการขนส่งโรงสีแปรรูป และระบบการตลาดที่เป็นศูนย์กลางที่สามารถรองรับสินค้าเกษตรได้เป็นอย่างดีทั้งภายใน และต่างประเทศ กอรปกับคุณลักษณะของพันธุ์ข้าวหอมปทุม เป็นข้าวเจ้าหอมไม่ไวต่อข้างแสง มีความต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญได้ดี ให้ผลผลิตสูง ปลูกได้ตลอดปี และเป็นข้าวคุณภาพดีสำหรับการบริโภคครองลงมาจกข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ข้าวหอมปทุมจึงเป็นข้าวคุณภาพสูงพันธุ์หนึ่งที่มีศักยภาพและควรได้รับการพิจารณาในการเพิ่มมูลค่าข้าวให้กับจังหวัดปทุมธานี ผลผลิตข้าวหอมปทุมที่ผลิตได้จากชาวนา จำเป็นต้องเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพดี มีความสม่ำเสมอของผลผลิตตรงตามพันธุ์ และได้มาตรฐาน มีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของชาวนาจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นปัจจัยต้นน้ำที่สำคัญของกระบวนการผลิตและการเพิ่มมูลค่าให้ข้าวหอมปทุมที่สำคัญที่สุดปัจจัยหนึ่ง ดังนั้นในปี ๒๕๖๗ จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อขยายผลและส่งเสริมให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวของจังหวัดปทุมธานี เพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวหอมปทุมเพิ่มผลผลิตที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน เป็นเชื้อพันธุ์ดีเพียงพอแก่ความต้องการของชาวนาในพื้นที่อื่นที่อื่นให้รู้จักกันอย่างแพร่หลาย และมีผลผลิตนำมาแปรรูปเป็นข้าวหอมที่มีคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับเกษตรกรได้</p>
๔. วัตถุประสงค์ ของโครงการ	<p>๑. เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะกระบวนการลดต้นทุนการผลิตข้าวหอมปทุมที่เหมาะสมให้กับเกษตรกร</p> <p>๒. ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมปทุมคุณภาพดีและเพียงพอับความต้องการ และเป็นเอกลักษณ์ข้าวพันธุ์ดีของเมืองปทุมธานี</p> <p>๓. เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>เป้าหมาย : ส่งเสริมการผลิตข้าวหอมปทุมคุณภาพดี ได้มาตรฐาน เพื่อให้ให้เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอและนำมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าได้ และข้าวหอมปทุมคุณภาพดีของจังหวัดปทุมเป็นที่ยูจก้อย่างแพร่หลาย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ตัวชี้วัด : เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกข้าว ๗ อำเภอ ๑๔ แปลง ของจังหวัดปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	การผลิตข้าวหอมปทุมคุณภาพดีสู่การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างครบวงจร
๗.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การผลิตข้าวหอมปทุมคุณภาพดีได้มาตรฐาน ๒,๗๕๙,๒๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
๗.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการแปรรูปข้าวหอมปทุมคุณภาพดีเพื่อเพิ่มมูลค่า งบประมาณ ๓๕๓,๙๕๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานพาณิชย์จังหวัดปทุมธานี สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปทุมธานี
๗.๓ กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ฝึกอบรมการผลิตข้าวหอมปทุมคุณภาพดีสู่การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างครบวงจร งบประมาณ ๓๔,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี
๘. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์วิจัยข้าวคลองหลวง สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี พาณิชย์จังหวัดปทุมธานี พัฒนาการจังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๓,๑๔๗,๑๕๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	แปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมปทุมพันธุ์ดี ๑๔ แปลง (แปลงเดิมปี ๒๕๖๖ จำนวน ๗ แปลง แปลงใหม่ปี ๒๕๖๗ จำนวน ๗ แปลง)
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าวและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเฉพาะพื้นที่ ๒. เกษตรกรเข้าถึงเมล็ดพันธุ์ข้าวหอมปทุมที่ดีมีคุณภาพและเพียงพอ ๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ และการแปรรูปผลผลิตข้าว ๔. ข้าวหอมปทุมเป็นที่ยอมรับและรู้จักแพร่หลาย

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๔. โครงการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบครบวงจร เพื่อยกระดับสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย (การแปรรูปสัตว์น้ำ และมาตรฐานสถานที่ผลิตสินค้าประมง)
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่า
๓. หลักการและเหตุผล	จังหวัดปทุมธานีมีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ.๑) ทั้งสิ้น ๓,๐๘๐ ราย เนื้อที่รวม ๑๙,๙๖๒.๔ ไร่ ครอบคลุมในทุกอำเภอ มีผลผลิตสินค้าสัตว์น้ำที่ได้มาตรฐานส่งออกสู่ตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศมากกว่า ๒๐,๐๐๐ ตันต่อปี จังหวัดปทุมธานีได้มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การผลิตภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐาน สู่ตลาดโลก ในการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบครบวงจรให้แก่เกษตรกรนั้น จะต้องเริ่มตั้งแต่การเลี้ยงปลาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การลดต้นทุนการผลิตโดยการใช้จุลินทรีย์ การยกระดับมาตรฐานสินค้า และการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าและแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การระบาดของโควิด-๑๙ ซึ่งน่าจะเป็นสถานการณ์ที่ต่อเนื่องและกินเวลายาวนาน รวมทั้งกรมประมงมีนโยบายที่จะพัฒนาเกษตรกรให้นำการใช้จุลินทรีย์ ป.ม. ๑ มาใช้ในการลดต้นทุนการผลิต เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่กรมประมงได้พัฒนาขึ้น และยกระดับเกษตรกรซึ่งได้รับมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี กรมประมง ให้ปฏิบัติตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ในมาตรา ๗๔ เพื่อรักษาคุณภาพและคุ้มครองผู้บริโภคให้ปลอดภัยในการได้กำหนดให้ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดำเนินการถูกต้องตามมาตรฐานสินค้าเกษตรที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานสินค้าเกษตรประกาศกำหนด เพื่อให้เป็นไปตาม มาตรา ๗๔ จึงต้องพัฒนาและยกระดับเกษตรกรสู่มาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี มกษ.๗๔๓๖-๒๕๖๓ เป็นการปฏิบัติที่มุ่งเน้นที่จะดูแลและบริหารจัดการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำตลอดกระบวนการผลิต และมีผลผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพนำไปสู่การแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับมาตรฐานและเพิ่มมูลค่าสินค้า นำไปสู่การกระจายสินค้าในหลากหลายช่องทาง
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสร้างองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการเป็นผู้ผลิตสินค้าสัตว์น้ำที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ลดต้นทุนการผลิต ได้มาตรฐานและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อยกระดับอาชีพเกษตรกรผู้ประกอบการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตรสาขาประมง ๓. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและได้มาตรฐานสินค้าเกษตรสาขาประมง
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผ่านการอบรมด้านการเลี้ยงปลาและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ร้อยละ ๑๐๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ ๗ อำเภอในจังหวัดปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	การยกระดับมาตรฐานการแปรรูปสัตว์น้ำ และมาตรฐานสถานที่ผลิตสินค้าประมง
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	๑. ฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนามาตรฐานการแปรรูปและสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์สินค้าประมง ๒. จ้างเหมาบริการตรวจประเมิน ๓. การติดตามและประเมินผล หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดปทุมธานี
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : จำนวนเงิน ๔๙๖,๙๕๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ผ่านการอบรมด้านการเลี้ยงปลาและการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปบริหารจัดการฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อนำไปสู่การได้รับรองมาตรฐานฟาร์ม มกษ. ต่อไป

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๕. โครงการขอรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์กุ้งแช่แข็งปลาตกและปลาตกแผ่น
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ปลาตกบึกก๊วย เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างปลาตกก๊วยเทศเมียบผสมกับปลาตกเทศ (ปลาตกยักษ์หรือปลาตกรัสเซีย) เพศผู้ มีลักษณะใกล้เคียงกับปลาตกก๊วย กรมประมงให้ชื่อว่า ปลาตกก๊วยเทศ แต่ชาวบ้านนิยมเรียกปลาตกบึกก๊วย ปัจจุบันปลาตกบึกก๊วยนั้นเป็นที่นิยมเลี้ยงของเกษตรกรเนื่องจากเลี้ยงง่าย มีการเจริญเติบโตรวดเร็ว อีกทั้งทนทานต่อโรคและสภาพแวดล้อมได้ดี ทั้งยังเป็นที่ยอมรับของประชาชน มีการรณรงค์บริโภคจากเนื้อปลาเนื่องจากมีรสชาติดี ให้โปรตีนสูง ย่อยง่ายและราคาถูก หากมีการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรมที่สามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพของปลาตกได้แล้วก็มีโอกาสในการแข่งขันในระดับต่างประเทศมากขึ้น ฟาร์มเพาะพันธุ์ปลาตกส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล และมีฟาร์มเล็กในต่างจังหวัด ฟาร์มเลี้ยงส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลาง ได้แก่ อ่างทอง สิงห์บุรี ฉะเชิงเทรา ปทุมธานี กรุงเทพฯ นครปฐม เพชรบุรี ภาคเหนือเป็นแหล่งเลี้ยงปลาตกกรองลงมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดที่สำคัญได้แก่ นครสวรรค์ ชัยนาท อุทัยธานี พิจิตร สุโขทัย เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันการเลี้ยงปลาตกได้เริ่มทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ และจากการส่งเสริมของกรมประมง การเลี้ยงปลาตกก็ได้แพร่ไปยังภาคอื่น ๆ ด้วย</p> <p>กลุ่มวิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนา ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เป็นกลุ่มที่มีการเลี้ยงปลาตกและมีการผลิตอาหารแปรรูปจากปลาตกหลายชนิด โดยในปี ๒๕๖๖ จะมีการพัฒนาสินค้าปลาตกแผ่นและกุ้งแช่แข็งปลาตกให้มีคุณภาพและมาตรฐาน และในปี ๒๕๖๗ และทางกลุ่มมีความต้องการที่จะขอรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลผลิต ผลิตภัณฑ์กุ้งแช่แข็งปลาตกและปลาตกแผ่น ทั้งนี้เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่เป็นมุสลิมทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อขอรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์กุ้งแช่แข็งปลาตก</p> <p>๒. เพื่อขอรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ปลาตกแผ่น</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. สินค้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ๒ ผลิตภัณฑ์</p> <p>๒. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรกร/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๐</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	๓. ลำไทร อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	ขอรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์กุ้งแช่แข็งปลาตกและปลาตกแผ่น
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	<p>การเตรียมการเพื่อขอรับรองและการใช้เครื่องหมายมาตรฐานฮาลาล</p> <p>หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี</p>
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	<p>ยื่นคำขอและการเตรียมความพร้อมเพื่อขอรับการพิจารณาคำขอ</p> <p>หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การเตรียมการเพื่อรับการตรวจสอบสถานประกอบการจากคณะผู้ตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การเตรียมการเพื่อรองรับการติดตามและประเมินผลจากคณะผู้ประเมิน หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสนับสนุน วิทยาลัยชุมชนลำไทรพัฒนา
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ - ๒๕๖๘
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๓๕๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนา ได้รับการรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาลในผลิตภัณฑ์กุนเชียงปลาตุกและปลาตุกแผ่น สร้างความสามารถในการแข่งขัน สร้างรายได้ให้กับกลุ่มฯ และสมาชิกกลุ่มมีรายได้สูงขึ้น ๒. ผลผลิตปลาตุกสดจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนามีมูลค่าสูงขึ้น ผลผลิตไม่ตกค้างจากการเลี้ยง ๓. ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคกลุ่มรักสุขภาพและกลุ่มมุสลิม ๔. ตอบสนองนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบ BCG model ของจังหวัดปทุมธานี
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ผลิตภัณฑ์จากปลาตุกที่ขอรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ๒ ผลิตภัณฑ์ ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาตุก/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอด จำนวน ๓๐ คน ๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑ ชุมชน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	๖. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลาตุ๊กเพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าอาหารปลอดภัย
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ในปัจจุบันกระแสการบริโภคอาหารสุขภาพที่มีความปลอดภัยมีแนวโน้มการบริโภคเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามภาคการเกษตรยังมีการพึ่งพาการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชกันอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้การใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของพืชและกำจัดศัตรูพืชที่มากเกินไปจนมีความจำเป็น ส่งผลกระทบต่อการทำลายสมดุลในระบบนิเวศดิน น้ำ อากาศ และสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ ทำให้เกิดการปนเปื้อนของสารพิษตกค้างในดิน อากาศและแหล่งน้ำเป็นจำนวนมากเพราะว่าสารเคมีบางชนิดสามารถตกค้างในดินเป็นเวลานานหลายปี และเกิดการสะสมสารพิษในผลผลิตเกษตร อันจะส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค นอกจากนี้แล้วยังสูญเสียเงินตราให้กับต่างประเทศเพื่อนำเข้าสารเคมี ปืละหลายหมื่นล้านบาท เนื่องจากเกษตรกรยังขาดแรงจูงใจและทัศนคติที่ดีในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย แต่เกษตรกรบางรายมีความต้องการที่จะผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย เนื่องจากเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ ทักษะและเทคโนโลยี ทำให้เกษตรกรยังพึ่งพาการใช้สารเคมีเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง กระทบต่อรายได้ที่ได้รับไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนทำมากแต่ได้น้อย นอกจากนี้แล้ว ยังมีอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อให้เกษตรกรยังไม่ประสบผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ หากไม่เร่งช่วยเหลือเกษตรกร ในอนาคตข้างหน้าภาคการเกษตรของจังหวัดปทุมธานี อาจจะเป็นเพียงตำนานเล่าขานเพียงเท่านั้นเนื่องจากการเจริญเติบโตของชุมชนเมืองแบบก้าวกระโดด ส่งผลกระทบต่อให้ราคาที่ดินสูงเพิ่มขึ้น เกษตรกรหมดศรัทธาต่ออาชีพเกษตรกรรมอาจจะขายที่ดินหมด จะส่งผลกระทบต่ออย่างมากต่อการผลิตจำหน่ายสินค้าทั้งตลาดภายในและต่างประเทศ</p> <p>คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่ทำการเกษตรด้านประมง จึงได้จัดทำ “โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลาตุ๊กเพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าอาหารปลอดภัย” นี้ขึ้น โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรทำการเพาะเลี้ยงปลาตุ๊กปลอดภัยที่เหมาะสมกับต้นทุน ส่งเสริมการพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเพิ่มช่องทางจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ และยกระดับศักยภาพเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาตุ๊กให้เพาะเลี้ยงปลาตุ๊กที่ดีมีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาตุ๊กภายใต้ทุนการผลิตที่เหมาะสม

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>๒. เพื่อสร้างตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์ให้สอดคล้องเหมาะสมกับอัตลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ชุมชน</p> <p>๓. เพื่อส่งเสริมการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ร้อยละ ๘๕</p> <p>๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐</p> <p>๓. ได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ ๓ ผลิตภัณฑ์</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มผู้เลี้ยงปลาของจังหวัดปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	<p>กิจกรรมที่ ๑ ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ งบประมาณ ๓๕,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๒ การพัฒนาเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงปลาปลอดภัย งบประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๓ การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อปลา งบประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๔ การพัฒนาออกแบบตราสินค้า บรรจุภัณฑ์และส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์ผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล งบประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>กิจกรรมที่ ๕ การติดตามและประเมินผลโครงการ งบประมาณ ๑๕,๐๐๐ บาท</p> <p>หน่วยงาน : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มทร.ธัญบุรี ประมงจังหวัด/ประมงอำเภอ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดปทุมธานี</p>
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	<p>ผศ.ดร.บุญทริกา ทองดอนพุ่ม อีเมล: boontarika@rmutt.ac.th โทร. ๐๘๗-๑๑๕ ๗๗๙๑</p> <p>ผศ.ดร.กิตติมา วานิชกุล อีเมล: kittima_v@rmutt.ac.th โทร. ๐๘๑-๖๒๑ ๐๗๘๒</p> <p>นายทองมี เหมาะสม อีเมล: tongmee_m@rmutt.ac.th โทร. ๐๖๒-๖๐๑ ๖๙๖๑</p> <p>คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี</p>
๙. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	<p>งบประมาณ : ๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด</p>
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ อย่างน้อย ๓๐ คน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. ได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ อย่างน้อย ๓ ผลิตภัณฑ์ ๓. ผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ๔. ผู้เข้าร่วมโครงการยื่นการขอรับรองมาตรฐาน GAP ร้อยละ ๑๐
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	๑. ผู้เข้าร่วมโครงการจำหน่ายผลผลิตในราคาสูงขึ้น มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีอำนาจในการต่อรองมากขึ้น ๒. ผลิตภัณฑ์ผ่านการรับรองตามมาตรฐาน อย่างน้อย ๓ ผลิตภัณฑ์ ๓. ได้ตราสินค้า บรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ต้นแบบตามอัตลักษณ์ของชุมชน ๔. มีผลิตภัณฑ์ต้นแบบที่ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับในท้องตลาด

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๗. โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหอมทองปทุมด้วยระบบเกษตรแม่นยำ
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่เหมาะสมต่อการผลิตภาคการเกษตร พื้นที่การเกษตรทั้งหมด ๓๔๓,๖๐๑ ไร่ ครั้วเรือนเกษตรกร ๒๓,๓๔๕ ครัวเรือน ทำการเพาะปลูกข้าวเป็นพื้นที่หลัก พื้นที่ ๒๗๗,๗๓๔ ไร่ ครั้วเรือนเกษตรกร ๑๑,๖๐๒ ครัวเรือน และพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งคือ กล้วยหอม มีพื้นที่๑๖,๖๓๒ไร่ จำนวน ๗๐๔ ครัวเรือน จากครั้วเรือนเกษตรกรทั้งหมด จำนวน ๑๑,๖๐๒ ครัวเรือน ปริมาณผลผลิต ๔,๑๙๔,๗๕๐,๐๐๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๒๕๒,๒๐๙.๒๙ กิโลกรัมต่อไร่ ผลมาจากความอุดมสมบูรณ์ของดินและมีระบบชลประทานที่เพียงพอสำหรับการผลิตพืช ทำให้ผลผลิตมีตลอดทั้งปี และสิ่งที่เป็นยุทธศาสตร์ที่ส่งผลต่อการผลิตอีกทางหนึ่งก็คือ ระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ที่สะดวกพร้อมทั้งมีตลาดค้าส่งที่มีทั้งกำลังซื้อและสามารถกระจายสินค้าไปได้ทั่วทั้งประเทศ ได้แก่ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง ตลาดไอยรา เป็นต้น เกษตรกร ผู้ปลูกพืชส่วนใหญ่ยังมีจุดอ่อนเกี่ยวกับระบบการผลิตกล้วยหอมทอง กล่าวคือการผลิตส่วนใหญ่ผลิตโดยเกษตรกรรายย่อยและมีระบบการผลิตที่ยังมีต้นทุนในการผลิตสูงเนื่องจากขาดการนำเทคโนโลยีมาใช้ในระบบการผลิต</p> <p>กลุ่มวิสาหกิจชุมชนคนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี เป็นกลุ่มที่มีการปลูกกล้วยหอมทองเพื่อการจำหน่ายทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ แต่ทางกลุ่มประสบปัญหาในระบบการผลิตคือยังมีต้นทุนการผลิตที่สูงอยู่คุณภาพกล้วยที่จะจำหน่ายเป็นผลสดบางส่วนตกเกรด เช่น ขนาดผลเล็กหรือใหญ่เกินไป สีผิวมีตำหนิ ผลแตก เป็นต้น ดังนั้นการนำระบบเกษตรแม่นยำมาใช้ในการผลิตกล้วยหอมทองเพื่อจำหน่ายผลสดนั้นจะสามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตและการส่งออกได้</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. พัฒนาระบบการผลิตกล้วยหอมทองปทุมด้วยระบบเกษตรแม่นยำ ๒. เพื่อลดต้นทุนการผลิตกล้วยหอมทองปทุมให้แก่เกษตรกรผู้ปลูก ๓. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตกล้วยหอมทองปทุมด้วยระบบเกษตรแม่นยำ
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกล้วยหอมทองปทุมที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเพิ่มขึ้น ๒. แปลงต้นแบบการผลิตกล้วยหอมทองปทุม ๓. เกษตรกร/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	<p>การจัดการธาตุอาหารในการผลิตกล้วยหอมทองปทุมแบบแม่นยำ</p> <p>หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี</p>
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	<p>การจัดการน้ำในแปลงปลูกกล้วยหอมทองปทุมอย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	เทคนิคการจัดการโรคและแมลงก๊วยหอมทองปทุมอย่างปลอดภัย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	เทคนิคการห่อผลก๊วยหอมทองปทุมเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสนับสนุน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนก๊วยหอมทองปทุมรัตน์
๙. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	งบประมาณ : ๕๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตก๊วยหอมทองปทุมด้วยระบบเกษตรแม่นยำ ๒. สามารถลดต้นทุนการผลิตก๊วยหอมทองปทุมให้แก่เกษตรกรผู้ปลูก ๓. เกษตรกรมีความรู้และเทคโนโลยีการผลิตก๊วยหอมทองปทุมด้วยระบบเกษตรแม่นยำ
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีกระบวนการผลิตก๊วยหอมทองปทุมที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ๒. แปลงต้นแบบการผลิตก๊วยหอมทองปทุมที่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ ๓. เกษตรกรผู้ปลูกก๊วยหอมทองปทุม/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี ๓๐ คน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๘. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ใช้รีปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตากเกรดเพื่อเพิ่มมูลค่า
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่า
๓. หลักการและเหตุผล	<p>กล้วย เป็นผลไม้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกที่เหมาะสมและมีพันธุ์กล้วยที่มีรสชาติดีเป็นที่ต้องการของตลาดสามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตและการส่งออกได้ แต่ปัญหาคือในบางฤดูกาลมีผลผลิตกล้วยจำนวนมาก มีอายุการเก็บรักษาสั้น เกษตรกรต้องเร่งจำหน่ายให้ทันก่อนการเน่าเสีย และยังมีกล้วยที่มีขนาด รูปร่าง ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ต้องขายในราคาต่ำก่อให้เกิดความสูญเสียรายได้ของเกษตรกรและความเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>การนำกล้วยมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารจึงเป็นอีกวิธีที่ช่วยแก้ปัญหาได้ จากการค้นคว้าเอกสารและการศึกษาวิจัย พบว่ามีสินค้าและผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปจากกล้วยเพื่อเพิ่มมูลค่าหลายผลิตภัณฑ์ทั้งจากกล้วยดิบและกล้วยสุก เช่น พิวรี (puree) กล้วยบรรจุกระป๋อง กล้วยตาก ผงแป้งกล้วย กล้วยแช่แข็ง กล้วยฉาบ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ (เหล้า เบียร์ ไวน์) กล้วยกวน แยมกล้วย กล้วยกรอบแผ่น (freeze-dried slice) น้ำส้มสายชู ทอฟฟี่กล้วยและข้าวเกรียบกล้วย เป็นต้น แต่การบริโภคจะยังอยู่ในกลุ่มผู้บริโภคจำกัดในบางกลุ่มเท่านั้น</p> <p>กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี เป็นกลุ่มที่มีการปลูกกล้วยหอมทองปทุมธานี เพื่อการจำหน่ายทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ แต่ทางกลุ่มประสบปัญหาคือคุณภาพกล้วยบางส่วนตากเกรดที่จะจำหน่ายเป็นผลสดได้ เช่น ขนาดผลเล็กหรือใหญ่เกินไป สีผิวมีตำหนิ ผลแตก สุกเร็วเกินกำหนด ทางกลุ่มจึงมีความต้องการที่จะเพิ่มมูลค่ากล้วยหอมทองตากเกรดเหล่านี้ให้มีมูลค่าสูงขึ้น ทางคณะเทคโนโลยีการเกษตรเล็งเห็นว่าการนำกล้วยหอมทองตากเกรด(ผลสุก) มาใช้ในการผลิตเป็นใช้รีปกล้วยหอมทอง และการนำกล้วยหอมทองตากเกรด (ผลสด) มาใช้ในการผลิตแป้งกล้วยหอมทอง มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการใช้เทคโนโลยีที่ไม่สูงมากเหมาะกับชุมชนและเกษตรกรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาวิธีและขั้นตอนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ใช้รีปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตากเกรด</p> <p>๒. เพื่อศึกษาความชอบของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ใช้รีปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตากเกรด</p> <p>๓. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์และอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ใช้รีปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตากเกรด</p> <p>๔. เพื่ออบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ใช้รีปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตากเกรด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้สินค้าต้นแบบผลิตภัณฑ์จากกล้วยหอมทองตกรด ๒ ผลิตภัณฑ์ ๑.๑ ต้นแบบผลิตภัณฑ์ไซรัปกล้วยหอมทอง ๑.๒ ต้นแบบผลิตภัณฑ์แป้งกล้วยหอมทอง ๒. เกษตรกร/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐ ๓. เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนากระบวนการผลิตและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ไซรัปกล้วย และแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตกรด
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	พัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไซรัปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วย หอมทองตกรดเพื่อเพิ่มมูลค่า
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาวิธีและขั้นตอนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ไซรัปกล้วยและแป้งกล้วย จากกล้วยหอมทองตกรด หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ศึกษาความชอบของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ไซรัปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตกรด หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาบรรจุภัณฑ์และอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ไซรัปกล้วยและแป้งกล้วยจากกล้วยหอม ทองตกรด หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ไซรัปกล้วย และแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตกรด หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ธัญบุรี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสนับสนุน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์
๙. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	งบประมาณ : ๓๕๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ สามารถผลิตไซรัปกล้วยและแป้งกล้วยที่มี คุณภาพ สร้างความสามารถในการแข่งขัน เป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้กับกลุ่มฯ และสมาชิก กลุ่มมีรายได้สูงขึ้น ๒. กล้วยหอมทองตกรดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนามีมูลค่าสูงขึ้น ๓. ได้ผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากกล้วยหอมตกรดให้ผู้ประกอบการอื่น ๆ เช่น กลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน SME โรงงานอุตสาหกรรมอาหาร นำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป ๔. ตอบสนองนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบ BCG model ของจังหวัดปทุมธานี
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. ผลิตภัณฑ์ต้นแบบจากกล้วยหอมทองตกรด ๒ ผลิตภัณฑ์ ๒. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทอง/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอด จำนวน ๓๕ คน ๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑ ชุมชน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๙. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า จากไชร์ปลั้วหอมทองและแป้งกล้วยหอมทอง
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>กล้วย เป็นผลไม้ที่สำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกที่เหมาะสมและมีพันธุ์กล้วยที่มีรสชาติดีเป็นที่ต้องการของตลาด สามารถเพิ่มศักยภาพการผลิตและการส่งออกได้ แต่ปัญหาคือในบางฤดูกาลมีผลผลิตกล้วยจำนวนมาก มีอายุการเก็บรักษาสั้น เกษตรกรต้องเร่งจำหน่ายให้ทันก่อนการเน่าเสีย และยังมีกล้วยที่มีขนาด รูปร่าง ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ต้องขายในราคาต่ำก่อให้เกิดความสูญเสียรายได้ของเกษตรกรและความเสียหายทางเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี เป็นกลุ่มที่มีการปลูกกล้วยหอมทองปทุมธานี เพื่อการจำหน่ายทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ แต่ทางกลุ่มประสบปัญหาคือคุณภาพกล้วยบางส่วนตกเกรดที่จะจำหน่ายเป็นผลสดได้ เช่น ขนาดผลเล็กหรือใหญ่เกินไป สีผิวมีดำหนิ ผลแตก สุกเร็วเกินไป กำหนด โดยในปี ๒๕๖๖ ทางกลุ่มจะมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไชร์ปลั้วและแป้งกล้วยจากกล้วยหอมทองตกเกรดให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตามสินค้าทั้ง ๒ ดังกล่าวจะมีข้อจำกัดในการนำไปบริโภค จำเป็นต้องมีการส่งเสริมหรือเพิ่มแนวทางการนำไปใช้ประโยชน์หรือเพิ่มมูลค่าสินค้าให้สูงขึ้น หลากหลายขึ้น สะดวกและเหมาะสมขึ้นกับกลุ่มลูกค้า</p> <p>การนำผลิตภัณฑ์อาหารจากกล้วยดังกล่าวมาเพิ่มมูลค่าขึ้นอีกโดยการนำมาใช้เป็นวัตถุดิบหรือส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคอยู่แล้วนั่นคือผลิตภัณฑ์ในกลุ่มเบเกอรี่ เนื่องจากผลิตภัณฑ์เบเกอรี่มีความเหมาะสมกับวิถีชีวิตในปัจจุบันที่รีบเร่งในสังคมเมืองและสะดวกในการบริโภค นอกจากจะเป็นการเพิ่มแนวทางการใช้ประโยชน์จากกล้วยให้มากยิ่งขึ้นแล้วยังทำให้ได้ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ที่ดีต่อสุขภาพมากขึ้นอีกด้วย เนื่องจากในกล้วยดิบและกล้วยสุกมีคุณค่าทางโภชนาการสูง เช่น เส้นใยอาหาร (dietary fiber) และแป้งที่ทนต่อการย่อย (resistant starch) เมื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในผลิตภัณฑ์เบเกอรี่จะทำให้ได้ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ที่ดีต่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น เนื่องจากการลดการใช้น้ำตาลทราย ลดการใช้แป้งสาลีที่มีการขัดขาว และยังเป็นการเพิ่มใยอาหารให้ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่อีกด้วย</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์เค้กชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยหอมทองและไชร์ปลั้วหอมทอง</p> <p>๒. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์คุกกี้ชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยหอมทองและไชร์ปลั้วหอมทอง</p> <p>๓. เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมปังชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยหอมทองและไชร์ปลั้วหอมทอง</p> <p>๔. เพื่ออบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยหอมทองและไชร์ปลั้วหอมทอง</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้สินค้าต้นแบบผลิตภัณฑ์เบเกอรี่จากแป้งกล้วยและไชร์ปลั้วหอมทอง จำนวน ๑๐ ผลิตภัณฑ์</p> <p>๒. เกษตรกร/ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมในโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐</p> <p>๓. เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยและไชร์ปลั้วหอมทอง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ต.นพรัตน์ อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า จากไซรัปกล้วยหอมทองและแป้งกล้วยหอมทอง
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาผลิตภัณฑ์เค้กชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยหอมทองและไซรัปกล้วยหอมทอง หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาผลิตภัณฑ์คุกกี้ชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยหอมทองและไซรัปกล้วยหอมทอง หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมปังชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยหอมทองและไซรัปกล้วยหอมทอง หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ชนิดต่าง ๆ จากแป้งกล้วยหอมทองและไซรัปกล้วยหอมทอง หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสนับสนุน กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
๙. งบประมาณ	งบประมาณ : ๒๕๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ สามารถผลิตผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ชนิดต่าง ๆ จากไซรัปกล้วยและแป้งกล้วยหอมทอง เป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้กับกลุ่มฯ และสมาชิกกลุ่มมีรายได้สูงขึ้น ๒. เพิ่มแนวทางการนำไซรัปกล้วยและแป้งกล้วยหอมทองของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายขึ้น ๓. ตอบสนองนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบ BCG model ของจังหวัดปทุมธานี
๑๑. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ต้นแบบจากแป้งกล้วยและไซรัปกล้วยหอมทอง ๑๐ ผลิตภัณฑ์ ๒. เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทอง/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอด จำนวน ๓๐ คน ๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑ ชุมชน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑๐. โครงการการพัฒนาวัสดุเชิงประกอบจากเส้นใยกล้วยเพื่อประยุกต์ใช้งานเป็นบรรจุภัณฑ์กันกระแทก
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปทุมธานีนั้นตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่างมีความชุ่มชื้นและอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติมากมายหลายประเภทและหนึ่งในทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญคือกล้วยหอมทอง ซึ่งโดยทฤษฎีนั้นกล้วยหอมทองจัดว่าเป็นกล้วยสายพันธุ์ที่เป็นทวีปลอยด์ของกล้วยป่า <i>Musa acuminata</i> จัดอยู่ในกลุ่มของกล้วยที่มีราคาแพง ผลมีขนาดกลางถึงใหญ่ เปลือกหนา สีเหลือง เนื้อละเอียด หวาน สีส้ม และมีกลิ่นหอม สำหรับประเทศไทยนั้น โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี กล้วยหอมนี้สามารถทำการเพาะปลูกได้โดยทั่วไป และชาวบ้านนิยมปลูกกันโดยแพร่หลาย จัดว่าเป็นผลไม้ที่อุดมไปด้วยคุณค่าสารอาหารครบถ้วนตามหลักโภชนาการ เช่น มีวิตามินและใยอาหารที่ช่วยในการขับถ่าย และมีสารแทนนินที่ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ เป็นต้น</p> <p>อย่างไรก็ตามนั้น เมื่อมีการเพาะปลูกกล้วยหอมเพิ่มมากขึ้น ตามความต้องการของการบริโภคของขนาดประชากรที่เพิ่มขึ้นนั้น ย่อมส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของกากกล้วยขึ้นมาเช่นกัน โดยกากกล้วยนั้น จะประกอบไปด้วยส่วนของลำต้น กิ่งและใบ ซึ่งถือว่ามีปริมาณมากและเป็นขยะจากภาคการเกษตรที่มีความสำคัญ อย่างไรก็ตามนั้น เมื่อทำการศึกษาถึงโครงสร้าง และองค์ประกอบของกากกล้วยนั้น ล้วนประกอบไปด้วยเส้นใยเซลลูโลสเป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งเส้นใยเซลลูโลสดังกล่าวนั้น ถือว่าเป็นเส้นใยธรรมชาติที่มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถย่อยสลายตัวได้เองตามธรรมชาติ และนอกจากนี้เส้นใยดังกล่าวนี้ ยังแสดงสมบัติทางด้านเคมีเชิงฟิสิกส์ที่ดี เช่น มีความแข็งแรงมาก มีความสามารถในการทนทานต่อการสลายตัวทางความร้อนที่ดี มีความสามารถทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงทางเคมีและสภาพอากาศได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเนื่องจากสมบัติที่ดีของเส้นใยดังกล่าวนี้ จึงได้เกิดแนวทางในการนำเส้นใยดังกล่าวนี้ มาประยุกต์ใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากมาย เช่น การพัฒนาบรรจุภัณฑ์กระดาษจากเส้นใยเพื่อใช้เป็นหีบห่อผลไม้สำหรับการลดการกระแทก</p> <p>โดยแนวความคิดของการพัฒนาวัสดุบรรจุภัณฑ์จากกากกล้วยเพื่อลดการกระแทก ถือได้ว่าแนวความคิดดังกล่าวนี้ ได้สนับสนุนให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางด้านเกษตรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (Bio economy) ซึ่งถือว่าเป็นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาทำการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ซึ่งจะเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ซึ่งนโยบายดังกล่าวนี้ได้มีความครอบคลุมสำหรับกระบวนการผลิตจากต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เช่น การพัฒนาเกษตรอัจฉริยะ เกษตรแม่นยำ และยกระดับคุณภาพของการผลิตตลอดจนการสร้างทางเลือกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์แบรนด์หรือสินค้า และการพัฒนาไปจนถึงอุตสาหกรรมอาหาร ยาและผลิตภัณฑ์ชีวภาพ</p> <p>จากองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าวนี้ หน่วยวิจัยเคมีสิ่งทอและพอลิเมอร์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีวัสดุและสิ่งทอ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้น มีห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมและมีครุภัณฑ์ที่มีความทันสมัย ตลอดจนทีมคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในการทำวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นอย่างดี</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	และเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างครบวงจร กาบกล้วยซึ่งเป็นของเสียจากงานทางเกษตรกรรมจากกระบวนการเพาะปลูกกล้วยหอม นั้น ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีปริมาณมากและยังมีแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ยังไม่มีความเหมาะสม ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาวัสดุเชิงประกอบโดยการใช้เส้นใยที่สามารถเตรียมได้จากกาบกล้วยมาเป็นวัตถุดิบนั้น จึงได้มีการริเริ่มขึ้น โดยในเบื้องต้นนั้นวัสดุเชิงประกอบดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้งานเป็นบรรจุภัณฑ์เพื่อลดการกระแทกสำหรับผลไม้ในท้องถิ่น
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ของการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติจากกาบกล้วยและแนวทางการพัฒนาเป็นวัสดุเชิงประกอบสำหรับบรรจุภัณฑ์กันกระแทก ๒. เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรและชาวบ้านในเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้สามารถมีรายได้ที่สูงขึ้น โดยการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กันกระแทกสำหรับการขนส่งผลไม้สุก และแนวทางการพัฒนาเชื่อมโยงกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง ๓. เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (Bio economy)
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๑๐๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ๒. มีเกษตรกรจากชุมชนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีเข้าร่วมโครงการถ่ายทอดและฝึกอบรม ๓๐๐ ครัวเรือน
๖. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปทุมธานีและพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสวนกล้วย และอุตสาหกรรมการแปรรูปบรรจุภัณฑ์กระดาษกันกระแทก
๗. กิจกรรมหลัก	การพัฒนาวัสดุเชิงประกอบจากเส้นใยกล้วยเพื่อประยุกต์ใช้งานเป็นบรรจุภัณฑ์กันกระแทก
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ	การสกัดและวิเคราะห์สมบัติของเส้นใยธรรมชาติจากกาบกล้วย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ	การพัฒนาวัสดุเชิงประกอบของเส้นใยธรรมชาติ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ	การประยุกต์ใช้งานเป็นบรรจุภัณฑ์กันกระแทก หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก หน่วยวิจัยเคมีสิ่งทอและวัสดุพอลิเมอร์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีวัสดุและสิ่งทอ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ ได้องค์ความรู้ของการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติจากกาบกล้วยและแนวทางการประยุกต์ใช้งานเป็นบรรจุภัณฑ์กันกระแทก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา นักวิจัยและอาจารย์ในโรงเรียน สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัย ๒. ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ ได้ผลประโยชน์ในเชิงการเพิ่มขึ้นของรายได้จากกาบกล้วย ซึ่งถือว่าเป็นขยะที่มาจากภาคเกษตร สามารถสร้างรายได้ประมาณ ๑๐๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ๓. ประโยชน์ในเชิงสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ไขปัญหาจากขยะทางการเกษตรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถสร้างอาชีพใหม่ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. เพื่อเป็นการสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับกลุ่มเกษตรกรที่เพาะปลูกกล้วยหอมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี โดยได้รายได้เพิ่มขึ้นจากช่องทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กันกระแทก ประมาณ ๑๐๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน</p> <p>๒. เพื่อให้มีเกษตรกรจากชุมชนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประมาณ ๓๐๐ ครัวเรือน โดยจะมีการจัดฝึกอบรมและให้ความรู้ ตลอดจนการวางแผนทางในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑๑. โครงการกระถางต้นไม้ชีวภาพที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติจากเส้นใยกล้วย
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดปทุมธานีนั้นตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ภาคกลางตอนล่าง มีความชุ่มชื้นและอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติมากมายหลายประเภท และหนึ่งในทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญคือกล้วยหอมทอง ซึ่งโดยทฤษฎีนั้นกล้วยหอมทองจัดว่าเป็นกล้วยสายพันธุ์ที่เป็นทรัพย์สินของกล้วยป่า <i>Musa acuminata</i> จัดอยู่ในกลุ่มของกล้วยที่มีราคาแพง ผลมีขนาดกลางถึงใหญ่ เปลือกหนา สีเหลือง เนื้อละเอียด หวาน สีสครีม และมีกลิ่นหอม สำหรับประเทศไทยนั้นโดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี กล้วยหอมนั้นสามารถทำการเพาะปลูกได้โดยทั่วไป และชาวบ้านนิยมปลูกกันโดยแพร่หลาย จัดว่าเป็นผลไม้ที่อุดมไปด้วยคุณค่าสารอาหารครบถ้วนตามหลักโภชนาการ เช่น มีวิตามินและใยอาหารที่ช่วยในการขับถ่าย และมีสารแทนนินที่ช่วยยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์ เป็นต้น</p> <p>อย่างไรก็ตามนั้น เมื่อมีการเพาะปลูกกล้วยหอมเพิ่มมากขึ้น ตามความต้องการของการบริโภคของขนาดประชากรที่เพิ่มขึ้นนั้น ย่อมส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของกาบกล้วยขึ้นมาเช่นกัน โดยกาบกล้วยนั้น จะประกอบไปด้วยส่วนของลำต้น กิ่งและใบ ซึ่งถือว่าปริมาณมากและเป็นขยะจากภาคการเกษตรที่มีความสำคัญ อย่างไรก็ตามนั้น เมื่อทำการศึกษาถึงโครงสร้าง และองค์ประกอบของกาบกล้วยนั้น ล้วนประกอบไปด้วยเส้นใยเซลลูโลสเป็นองค์ประกอบหลัก ซึ่งเส้นใยเซลลูโลสดังกล่าวนั้น ถือเป็นเส้นใยธรรมชาติที่มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สามารถย่อยสลายตัวได้เองตามธรรมชาติ และนอกจากนี้เส้นใยดังกล่าวนี้ ยังแสดงสมบัติทางด้านเคมีเชิงฟิสิกส์ที่ดี เช่น มีความแข็งแรงมาก มีความสามารถในการทนทานต่อการสลายตัวทางความร้อนที่ดี มีความสามารถทนทานต่อการเปลี่ยนแปลงทางเคมีและสภาพอากาศได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเนื่องจากสมบัติที่ดีของเส้นใยดังกล่าวนี้ จึงได้เกิดแนวทางในการนำเส้นใยดังกล่าวนี้ มาประยุกต์ใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากมาย เช่น การพัฒนาเป็นกระถางสำหรับเพาะต้นกล้าสำหรับไม้ขนาดเล็กเพื่อรอคอยการจำหน่าย</p> <p>โดยแนวความคิดของการพัฒนาเป็นกระถางนั้น ถือได้ว่าแนวความคิดดังกล่าวนี้ ได้สนับสนุนให้เกิดการใช้ทรัพยากรทางด้านเกษตรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (Bio economy) ซึ่งถือว่าเป็นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม มาทำการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ซึ่งจะเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง ซึ่งนโยบายดังกล่าวนี้ได้มีความครอบคลุมสำหรับกระบวนการผลิตจากต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เช่น การพัฒนาเกษตรอัจฉริยะ เกษตรแม่นยำ และยกระดับคุณภาพของการผลิต ตลอดจนการสร้างทางเลือกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์แบรนด์หรือสินค้า และการพัฒนาไปจนถึงอุตสาหกรรมอาหาร ยาและผลิตภัณฑ์ชีวภาพ</p> <p>จากองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าวนี้ หน่วยงานเคมีสิ่งทอและพอลิเมอร์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีวัสดุและสิ่งทอ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้น มีห้องปฏิบัติการที่มีความพร้อมและมีครุภัณฑ์ที่มีความทันสมัย ตลอดจนทีมคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญในการทำวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นอย่างดี</p> <p>และเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างครบวงจร กาบกล้วยซึ่งเป็นของเสียจากงานทางเกษตรกรรมจากกระบวนการเพาะปลูกกล้วยหอม นั้น ถือเป็นทรัพยากรที่มีปริมาณมากและยังมีแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ยังไม่มีความเหมาะสม ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาวัสดุเชิงประกอบโดย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	การใช้เส้นใยที่สามารถเตรียมได้จากกากกล้วยมาเป็นวัตถุดิบนั้น จึงได้มีการริเริ่มขึ้น โดยในเบื้องต้นนั้นวัสดุเชิงประกอบดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้งานเป็นกระดาษต้นไม้อีวีภาพสำหรับการเพาะต้นกล้าเพื่อขายส่งสินค้า
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้ของการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติจากกากกล้วยและแนวทางการพัฒนาเป็นวัสดุเชิงประกอบสำหรับกระดาษต้นไม้อีวีภาพ ๒. เพื่อเป็นการสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรและชาวบ้านในเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี เพื่อให้สามารถมีรายได้ที่สูงขึ้น โดยการพัฒนากระดาษต้นไม้อีวีภาพ และแนวทางการพัฒนาเชื่อมต่อไปยังกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง ๓. เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (Bio economy)
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. มีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๑๐๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ๒. มีเกษตรกรจากชุมชนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีเข้าร่วมโครงการถ่ายทอดและฝึกอบรม ๓๐๐ ครัวเรือน
๖. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดปทุมธานีและพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสวนกล้วย และอุตสาหกรรมกระดาษต้นไม้อีวี
๗. กิจกรรมหลัก	โครงการกระดาษต้นไม้อีวีภาพที่สามารถย่อยสลายได้ตามธรรมชาติจากเส้นใยกล้วย
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การสกัดและวิเคราะห์สมบัติของเส้นใยธรรมชาติจากกากกล้วย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การพัฒนาวัสดุเชิงประกอบของเส้นใยธรรมชาติ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การประยุกต์ใช้งานเป็นกระดาษต้นไม้อีวี หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก หน่วยงานวิจัยเคมีสิ่งทอและวัสดุพอลิเมอร์แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สาขาเทคโนโลยีวัสดุและสิ่งทอ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน่วยงานสนับสนุน
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ ได้องค์ความรู้ของการพัฒนาเส้นใยธรรมชาติจากกากกล้วยและแนวทางการประยุกต์ใช้งานเป็นกระดาษต้นไม้อีวีภาพ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน นักศึกษา นักวิจัยและอาจารย์ในโรงเรียน สถาบันวิจัยและมหาวิทยาลัย ๒. ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ ได้ผลประโยชน์ในเชิงการเพิ่มขึ้นของรายได้จากกากกล้วย ซึ่งถือว่าเป็นขยะที่มาจากภาคเกษตร สามารถสร้างรายได้ประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ๓. ประโยชน์ในเชิงสังคมและสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ไขปัญหาจากขยะทางการเกษตรเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถสร้างอาชีพใหม่ให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. เพื่อเป็นการสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้กับกลุ่มเกษตรกรที่เพาะปลูกกล้วยหอมในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี โดยได้รายได้เพิ่มขึ้นจากช่องทางการพัฒนาบรรจุภัณฑ์กันกระแทก ประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน</p> <p>๒. เพื่อให้มีเกษตรกรจากชุมชนที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประมาณ ๓๐๐ ครัวเรือน โดยจะมีการจัดฝึกอบรมและให้ความรู้ ตลอดจนการวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑๑. โครงการพัฒนาพลังงานสะอาดเพื่อการผลิตกล้วยหอมทองที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>กล้วยหอมทองเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มความต้องการสูงขึ้น สามารถจำหน่ายได้ทั้งในตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ จากข้อมูลปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ พบว่าพื้นที่ให้ผลผลิตกล้วยหอมทองเพิ่มขึ้นจาก ๓๗,๓๒๘ ไร่ ในปี ๒๕๖๑ เป็น ๓๙,๑๕๖ ไร่ ในปี ๒๕๖๓ และมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก ๑๒๖,๕๔๒ ตัน เป็น ๑๓๖,๐๖๗ ตัน ในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งจังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทองมีพื้นที่การปลูกและผลผลิตของกล้วยหอมทองเป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยศักยภาพของพื้นที่ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกกล้วยหอมทอง</p> <p>พลังงานเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในระบบการผลิตทางการเกษตร รวมถึงในการผลิตหรือการเพาะปลูกกล้วยหอมทอง การจัดหาพลังงานที่สะอาด ราคาประหยัด จึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการลดต้นทุนการผลิตและเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตผลิตผลที่มีคุณภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งในแปลงเพาะปลูกกล้วยหอมทอง เกษตรกรจำเป็นต้องใช้พลังงานไฟฟ้าในกิจกรรมต่างๆ รวมถึงต้องมีการสูบน้ำรดต้นกล้วย ซึ่งโดยปกติทั่วไป เกษตรกรจะใช้เรือดน้ำที่ใช้เครื่องยนต์เป็นต้นกำลัง ซึ่งจะต้องให้น้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้มีการปลดปล่อยมลพิษสู่บรรยากาศจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล อีกทั้งยังเป็นต้นทุนค่าพลังงานที่ต้องพึ่งพาจากต่างประเทศ ตามที่ประเทศไทยตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรทำให้มีศักยภาพของพลังงานแสงอาทิตย์ค่อนข้างสูง มีค่าความเข้มแสงอาทิตย์ประมาณ ๑๗.๖ MJ/m^๒/day (กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน, ๒๕๖๐) การนำพลังงานแสงอาทิตย์มาประยุกต์ใช้สำหรับการผลิตกล้วยหอมทองจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ โดยสามารถนำมาติดตั้งเพื่อลดค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้าและประยุกต์ใช้สำหรับการทำเรือดน้ำไฟฟ้าได้ ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรทั่วไปได้มีการประยุกต์นำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในฟาร์มมากขึ้น แต่สำหรับแปลงเพาะปลูกกล้วยหอมทองยังไม่เป็นที่นิยมนักอีกทั้งโดยทั่วไปเกษตรกรที่ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ไว้ใช้งานยังคงเป็นระบบที่ติดตั้งอยู่กับที่ ทำให้น้ำพลังงานแสงอาทิตย์ใช้ประโยชน์ไม่เต็มศักยภาพเนื่องจากดวงอาทิตย์มีการโคจรเคลื่อนที่เปลี่ยนตำแหน่งตลอดเวลาจากเช้าจนถึงเย็นในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก และในแต่ละวันดวงอาทิตย์ก็เปลี่ยนแนวโคจรไปทางทิศเหนือ-ทิศใต้ตามฤดูกาล ระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์ซึ่งมีระบบปรับแผงเซลล์แสงอาทิตย์ให้ตั้งฉากกับรังสีแสงอาทิตย์สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ จากการศึกษาของ Appleyard (๒๐๐๙) อ้างถึงใน Barsoum (๒๐๑๑) พบว่าระบบติดตามดวงอาทิตย์แบบแกนเดียวสามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้มากกว่าระบบที่อยู่กับที่ ร้อยละ ๒๗-๓๒ ในขณะที่ระบบติดตามดวงอาทิตย์แบบสองแกนสามารถผลิตไฟฟ้าได้มากกว่าระบบที่ติดตั้งอยู่กับที่ถึงร้อยละ ๓๕-๔๐ ในการศึกษาวิจัยนี้จึงมีความสนใจในการนำระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์มาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้กับเกษตรกร อีกทั้งเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรด้านการบริหารจัดการพลังงานและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์และเป็นการลดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่ง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๔.๑ เพื่อติดตั้งระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์สำหรับการใช้งานในแปลงปลูกกล้วยหอมทอง ๔.๒ เพื่อประยุกต์ใช้เซลล์แสงอาทิตย์สำหรับเรือร่อนน้ำในแปลงปลูกกล้วยหอมทอง ๔.๓ เพื่อจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้และติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงาน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๕.๑ วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ และแปลงเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองในเครือข่ายมีการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ราย ๕.๒ ต้นแบบเรือร่อนน้ำไฟฟ้า จำนวน ๑ ลำ ๕.๓ เกษตรกรที่เป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้ในด้านการประยุกต์ใช้และการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ตำบลนพรัตน์ อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสวนกล้วยหอมทอง
๗. กิจกรรมหลัก	พัฒนาพลังงานสะอาดเพื่อการผลิตกล้วยหอมทองที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	สำรวจและศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกกล้วยหอมทองในพื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์แปลงเกษตรกรสวนกล้วยหอมทองในพื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาเรือร่อนน้ำไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์สำหรับเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก สาขาวิชาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน่วยงานสนับสนุน - วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ตำบลนพรัตน์ อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จังหวัดปทุมธานี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานสำหรับการผลิตกล้วยหอมทอง ๒. เกษตรกรมีความรู้และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ได้ ๓. ลดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมจากการใช้พลังงานในการผลิตกล้วยหอมทอง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ และแปลงเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองในเครือข่ายมีการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ราย</p> <p>๒. ต้นแบบเรื่อรตน้ำไฟฟ้า จำนวน ๑ ลำ</p> <p>๓. เกษตรกรที่เป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้ในด้านการประยุกต์ใช้และการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑๒. โครงการพัฒนาพลังงานสะอาดเพื่อการผลิตกล้วยหอมทองที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>กล้วยหอมทองเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก และมีแนวโน้มความต้องการสูงขึ้น สามารถจำหน่ายได้ทั้งในตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ จากข้อมูลปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ พบว่าพื้นที่ให้ผลผลิตกล้วยหอมทองเพิ่มขึ้นจาก ๓๗,๓๒๘ ไร่ ในปี ๒๕๖๑ เป็น ๓๙,๑๕๖ ไร่ ในปี ๒๕๖๓ และมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจาก ๑๒๖,๕๔๒ ตัน เป็น ๑๓๖,๐๖๗ ตัน ในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งจังหวัดปทุมธานีเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีเกษตรกรปลูกกล้วยหอมทองมีพื้นที่การปลูกและผลผลิตของกล้วยหอมทองเป็นจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องด้วยศักยภาพของพื้นที่ทำให้เกษตรกรหันมาปลูกกล้วยหอมทอง</p> <p>พลังงานเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในระบบการผลิตทางการเกษตร รวมถึงในการผลิตหรือการเพาะปลูกกล้วยหอมทอง การจัดหาพลังงานที่สะอาด ราคาประหยัด จึงเป็นทางเลือกหนึ่งในการลดต้นทุนการผลิตและเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตผลิตผลที่มีคุณภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งในแปลงเพาะปลูกกล้วยหอมทอง เกษตรกรจำเป็นต้องใช้พลังงานไฟฟ้าในกิจกรรมต่างๆ รวมถึงต้องมีการสูบน้ำรดต้นกล้วย ซึ่งโดยปกติทั่วไป เกษตรกรจะใช้เรือดน้ำที่ใช้เครื่องยนต์เป็นต้นกำลัง ซึ่งจะต้องให้น้ำมันเชื้อเพลิง ทำให้มีการปลดปล่อยมลพิษสู่บรรยากาศจากการเผาไหม้เชื้อเพลิงฟอสซิล อีกทั้งยังเป็นต้นทุนค่าพลังงานที่ต้องพึ่งพาจากต่างประเทศ ตามที่ประเทศไทยตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรทำให้มีศักยภาพของพลังงานแสงอาทิตย์ค่อนข้างสูง มีค่าความเข้มแสงอาทิตย์ประมาณ ๑๗.๖ MJ/m^๒/day (กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน, ๒๕๖๐) การนำพลังงานแสงอาทิตย์มาประยุกต์ใช้สำหรับการผลิตกล้วยหอมทองจึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจ โดยสามารถนำมาติดตั้งเพื่อลดค่าใช้จ่ายพลังงานไฟฟ้าและประยุกต์ใช้สำหรับการทำเรือดน้ำไฟฟ้าได้ ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรทั่วไปได้มีการประยุกต์นำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ในฟาร์มมากขึ้น แต่สำหรับแปลงเพาะปลูกกล้วยหอมทองยังไม่เป็นที่นิยมนักอีกทั้งโดยทั่วไปเกษตรกรที่ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ไว้ใช้งานยังคงเป็นระบบที่ติดตั้งอยู่กับที่ ทำให้น้ำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ประโยชน์ไม่เต็มศักยภาพเนื่องจากดวงอาทิตย์มีการโคจรเคลื่อนที่เปลี่ยนตำแหน่งตลอดเวลาจากเช้าจนถึงเย็นในแนวทิศตะวันออก-ตะวันตก และในแต่ละวันดวงอาทิตย์ก็เปลี่ยนแนวโคจรไปทางทิศเหนือ-ทิศใต้ตามฤดูกาล ระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์ซึ่งมีระบบปรับแผงเซลล์แสงอาทิตย์ให้ตั้งฉากกับรังสีแสงอาทิตย์สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ จากการศึกษาของ Appleyard (๒๐๐๙) อ้างถึงใน Barsoum (๒๐๑๑) พบว่าระบบติดตามดวงอาทิตย์แบบแกนเดียวสามารถผลิตพลังงานไฟฟ้าได้มากกว่าระบบที่อยู่กับที่ ร้อยละ ๒๗-๓๒ ในขณะที่ระบบติดตามดวงอาทิตย์แบบสองแกนสามารถผลิตไฟฟ้าได้มากกว่าระบบที่ติดตั้งอยู่กับที่ถึงร้อยละ ๓๕-๔๐ ในการศึกษาวิจัยนี้จึงมีความสนใจในการนำระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์มาประยุกต์ใช้เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้กับเกษตรกร อีกทั้งเป็นการเพิ่มพูนองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรด้านการบริหารจัดการพลังงานและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์และเป็นการลดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่ง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อติดตั้งระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์สำหรับการใช้งานในแปลงปลูกกล้วยหอมทอง ๒. เพื่อประยุกต์ใช้เซลล์แสงอาทิตย์สำหรับเรือดน้ำในแปลงปลูกกล้วยหอมทอง ๓. เพื่อจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้และติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงาน
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ และแปลงเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองในเครือข่ายมีการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ราย ๒. ต้นแบบเรือดน้ำไฟฟ้า จำนวน ๑ ลำ ๓. เกษตรกรที่เป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้ในด้านการประยุกต์ใช้และการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐
๖. พื้นที่เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ตำบลนพรัตน์ อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี และพื้นที่ใกล้เคียงที่มีสวนกล้วยหอมทอง
๗. กิจกรรมหลัก	พัฒนาพลังงานสะอาดเพื่อการผลิตกล้วยหอมทองที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	สำรวจและศึกษาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการปลูกกล้วยหอมทองในพื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์แปลงเกษตรกรสวนกล้วยหอมทองในพื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาเรือดน้ำไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	อบรมถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์สำหรับเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก สาขาวิชาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หน่วยงานสนับสนุน - วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ตำบลนพรัตน์ อำเภอนองเสือ จังหวัดปทุมธานี - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด จังหวัดปทุมธานี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - สำนักงานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านพลังงานสำหรับการผลิตกล้วยหอมทอง ๒. เกษตรกรมีความรู้และสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ได้ ๓. ลดปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมจากการใช้พลังงานในการผลิตกล้วยหอมทอง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	<p>๑. วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ และแปลงเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองในเครือข่ายมีการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์แบบติดตามดวงอาทิตย์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๕ ราย</p> <p>๒. ต้นแบบเรื่อรตน้ำไฟฟ้า จำนวน ๑ ลำ</p> <p>๓. เกษตรกรที่เป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองปทุมรัตน์ ได้รับการอบรมถ่ายทอดความรู้ในด้านการประยุกต์ใช้และการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์ จำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐</p>

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑๓. โครงการพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปลาดุกแผ่นและกุนเชียงปลาดุก
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตสินค้าเกษตร
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ปลาดุกบิกอูย เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างปลาดุกอูยเทศเมียผสมกับปลาดุกเทศ (ปลาดุกยักษ์หรือปลาดุกรัสเซีย) เพศผู้ มีลักษณะใกล้เคียงกับปลาดุกอูย กรมประมงให้ชื่อว่า ปลาดุกอูยเทศ แต่ชาวบ้านนิยมเรียกปลาดุกบิกอูย ปัจจุบันปลาดุกบิกอูยนั้นเป็นที่นิยมเลี้ยงของเกษตรกรเนื่องจากเลี้ยงง่าย มีการเจริญเติบโตรวดเร็ว อีกทั้งทนทานต่อโรคและสภาพแวดล้อมได้ดี ทั้งยังเป็นที่ยอมรับของประชาชน มีการรณรงค์บริโภคจากเนื้อปลาเนื่องจากมีรสชาติดี ให้โปรตีนสูง ย่อยง่ายและราคาถูก หากมีการเลี้ยงแบบอุตสาหกรรมที่สามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพของปลาดุกได้แล้วก็มีโอกาสในการแข่งขันในระดับต่างประเทศมากขึ้น ฟาร์มเพาะพันธุ์ปลาดุกส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณกรุงเทพมหานครและจังหวัดปริมณฑล และมีฟาร์มเล็กในต่างจังหวัด ฟาร์มเลี้ยงส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลาง ได้แก่ อ่างทอง สิงห์บุรี ฉะเชิงเทรา ปทุมธานี กรุงเทพฯ นครปฐม เพชรบุรี ภาคเหนือเป็นแหล่งเลี้ยงปลาดุกรองลงมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคเหนือตอนล่าง จังหวัดที่สำคัญได้แก่นครสวรรค์ ชัยนาท อุทัยธานี พิจิตร สุโขทัย เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันการเลี้ยงปลาดุกได้เริ่มทวีความสำคัญขึ้นเป็นลำดับ และจากการส่งเสริมของกรมประมง การเลี้ยงปลาดุกก็ได้แพร่ไปยังภาคอื่น ๆ ด้วย</p> <p>กลุ่มวิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนา ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เป็นกลุ่มที่มีการเลี้ยงปลาดุกและมีการผลิตอาหารแปรรูปจากปลาดุกหลายชนิด ได้แก่ ปลาดุกตัวเด็ดเดี่ยว ปลาดุกเส้นเค็ม ปลาดุกเส้นหวาน หนังกปลาดุกทอดกรอบ ทอดมันปลาดุก ปลาสามปลาดุก ปลาร้าปลาดุกและไส้กรอกปลาดุก โดยทางกลุ่มมีความต้องการในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากปลาดุกเพิ่มขึ้นคือปลาดุกแผ่นและกุนเชียงปลาดุก ทั้งนี้เพื่อรองรับผลผลิตปลาดุกจากการเลี้ยงปลาดุกของทางกลุ่มฯ ให้ใช้ประโยชน์และทำให้มีมูลค่าสูงขึ้น เป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและตอบสนองความต้องการของกลุ่มลูกค้าที่ใส่ใจต่อสุขภาพ</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<p>๑. เพื่อพัฒนาสูตรการผลิต ขั้นตอนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาดุกแผ่นและกุนเชียงปลาดุก</p> <p>๒. เพื่อศึกษาความชอบของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ปลาดุกแผ่นและกุนเชียงปลาดุก</p> <p>๓. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์และอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ปลาดุกแผ่นและกุนเชียงปลาดุก</p> <p>๔. เพื่ออบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาดุกแผ่นและกุนเชียงปลาดุก</p>
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<p>๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้สินค้าต้นแบบที่มีคุณภาพจากปลาดุก ๒ ผลิตภัณฑ์</p> <p>๑.๑ ผลิตภัณฑ์ปลาดุกแผ่นต้นแบบ</p> <p>๑.๒ ผลิตภัณฑ์กุนเชียงปลาดุกต้นแบบ</p> <p>๒. เกษตรกร/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมในโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๐</p>
๖. พื้นที่เป้าหมาย	ต.ลำไทร อ.ลำลูกกา จ.ปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	การพัฒนากระบวนการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ปลาดุกแผ่นและกุนเชียงปลาดุก

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาสูตรการผลิต ขั้นตอนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาตากแห้งและ กุนเชียงปลาตาก หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	ศึกษาความชอบของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ปลาตากแห้งและกุนเชียงปลาตาก หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	พัฒนาบรรจุภัณฑ์และอายุการเก็บรักษาสผลิตภัณฑ์ปลาตากแห้งและกุนเชียงปลาตาก หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	อบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีกระบวนการผลิตและการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ปลาตากแห้งและ กุนเชียงปลาตาก หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี หน่วยงานสนับสนุน วิทยาลัยชุมชนลำไทรพัฒนา
๙. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๓๕๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบพัฒนาจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนา สามารถผลิตปลาตากแห้งและกุนเชียงปลาตากที่มีคุณภาพ สร้างความสามารถในการแข่งขัน เป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้กับกลุ่มฯ และสมาชิกกลุ่มมีรายได้ สูงขึ้น ๒. ผลผลิตปลาตากสดจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนามีมูลค่าสูงขึ้น ผลผลิตไม่ตกค้างจาก การเลี้ยง ๓. ปลาตากแห้งและกุนเชียงปลาตากเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบให้ผู้ประกอบการอื่น ๆ เช่น กลุ่ม วิสาหกิจชุมชน SME โรงงานอุตสาหกรรมอาหาร นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ๔. ตอบสนองนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจในรูปแบบ BCG model ของจังหวัดปทุมธานี
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. ผลิตภัณฑ์จากปลาตากที่ขอรับรองมาตรฐานอาหารฮาลาล ๒ ผลิตภัณฑ์ ๒. เกษตรกรผู้เลี้ยงปลาตาก/ผู้เข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอด จำนวน ๓๐ คน ๓. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑ ชุมชน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)
โครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญจังหวัดปทุมธานี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงตลอดห่วงโซ่การผลิตด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	๑๔. โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและเพาะพันธุ์ปลาดุกแบบครบวงจรเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย
๒. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่า
๓. หลักการและเหตุผล	<p>ปลาดุกอูย (<i>Clarias macrocephalus</i>) และปลาดุกด้าน (<i>Clarias batrachus</i>) คือปลาดุกพันธุ์พื้นบ้านของประเทศไทยที่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป ซึ่งในอดีตมีการเพาะเลี้ยงกันอย่างแพร่หลาย ต่อมาได้นำปลาดุก African sharp-tooth catfish (<i>Clarias gariepinus</i>) เข้ามาเพาะเลี้ยงเนื่องจากเป็นปลาดุกที่มีขนาดใหญ่เจริญเติบโตเร็ว กินอาหารง่ายได้แทบทุกชนิด ความต้านทานโรคสูงและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี แต่เนื้อปลาซีดขาวไม่น่ารับประทาน กรมประมงได้ตั้งชื่อว่า “ปลาดุกเทศ” จากนั้นสถาบันวิจัยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดได้เพาะขยายพันธุ์ปลาดุกโดยการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างปลาดุกอูยเทศเพศเมียกับปลาดุกเทศเพศผู้ ลูกผสมที่ได้สามารถเพาะขยายพันธุ์ได้ดี ทนทานต่อโรค อัตราการเจริญเติบโตรวดเร็ว ทางกรมประมงตั้งชื่อให้ว่า “ปลาดุกอูยเทศ” หรือ “บึกอูย” หรือ “อูยบ่อ” ส่วนใหญ่นิยมเรียกกันว่า “ปลาดุกบึกอูย” ปัจจุบันมีแนวโน้มการเพาะเลี้ยงจำนวนมากผู้เลี้ยงและผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยมีพื้นที่เพาะเลี้ยงเกือบหนึ่งแสนไร่ ในปี ๒๕๖๑ มีพื้นที่เลี้ยง ๙๓,๙๓๘ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๐๖,๒๐๐ ตัน ปี ๒๕๖๒ มีจำนวนฟาร์มเลี้ยง ๙๘,๙๓๒ ฟาร์ม พื้นที่เลี้ยง ๙๕,๕๗๖ ไร่ ผลผลิต ๑๐๙,๔๐๙ ตัน มูลค่า ๔,๘๔๑.๕๑ ล้านบาท การขยายเนื้อที่เลี้ยงไม่มากนักเนื่องจากเกษตรกรมีความกังวลกับปัญหาภัยแล้ง อีกทั้งปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จึงทำให้ผลผลิตตกค้างในบ่อจำนวนมาก เพราะพ่อค้าคนกลางไม่สามารถไปรับผลผลิตที่หน้าฟาร์ม เกษตรกรจึงต้องแบกรับค่าใช้จ่ายและเลื่อนระยะเวลาการจับผลผลิตออกไป</p> <p>จากข้อมูลดังกล่าวมีแนวโน้มมีการเพาะเลี้ยงปลาดุกเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งเมื่อสำรวจข้อมูลของจังหวัดปทุมธานี จากข้อมูลในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ๒๖๕,๐๖๒ ไร่ ครัวเรือนเกษตรกร ๑๑,๘๒๔ ครัวเรือน และสินค้าเกษตรเศรษฐกิจด้านประมงที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี ได้แก่ ปลานิล ปลาดุก กุ้งขาว ปลาดูเทศ และปลาสร้อย จากมูลค่าการผลิตและพื้นที่เพาะเลี้ยงสูงสุด ๓ อันดับ พบว่า ปลานิลมีมูลค่าสูงสุด ๔๒๓.๐๗ ล้าน พื้นที่เลี้ยง ๖,๐๔๓.๙๐ ไร่ รองลงมา คือ ปลาดุก มูลค่า ๓๖๕.๔๔ ล้าน พื้นที่เลี้ยง ๓,๑๓๐.๐๐ ไร่ และกุ้งขาว มูลค่า ๒๐๙.๒๘ ล้าน พื้นที่เลี้ยง ๒,๒๑๔.๗๐ ไร่ ตามลำดับ จากที่กล่าวเบื้องต้นแสดงให้เห็นว่าจังหวัดปทุมธานีมีลักษณะทางภูมิศาสตร์และศักยภาพที่เหมาะสมต่อการผลิตภาคการเกษตรทั้งด้านการผลิตพืชและการประมง นอกจากนี้แล้ว ยังมีระบบชลประทานที่เอื้ออำนวยและเพียงพอสำหรับการเกษตร ส่งผลให้มีผลผลิตตลอดทั้งปี และสิ่งสำคัญที่เป็นยุทธศาสตร์หลักของการเกษตรที่เชื่อมโยงต่อภาคการผลิตอีกทางหนึ่ง คือ ระบบการตลาดระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ กล่าวคือ จังหวัดปทุมธานีมีข้อดีที่มีตลาดค้าส่งที่ใหญ่สามารถกระจายสินค้าไปได้ทั่วทั้งประเทศ ได้แก่ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง ตลาดไทรโย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เกษตรกรในจังหวัดปทุมธานีส่วนใหญ่ยังประสบกับปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาด้านปัจจัยการผลิตและการจำหน่าย อาทิเช่น ต้นทุนการผลิตสูงเพิ่มขึ้น ราคาผลผลิตตกต่ำ การปนเปื้อนของสารเคมี สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงในบางฤดูกาล หนี้สินครัวเรือนเพิ่มขึ้น นอกจากนี้แล้วในช่วงฤดูปลายฝนต้นหนาว เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดปทุมธานียังประสบกับปัญหาเรื่องลูกปลามีราคาสูง จึงทำให้เกษตรกรบางรายพักบ่อเพาะเลี้ยงเป็นจำนวนมาก เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ส่วนหนึ่งอาจเกิดจากพฤติกรรมการใช้ปัจจัยการผลิตที่ขาดองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัยของเกษตรกร ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง กระทบต่อรายได้ที่ได้รับไม่คุ้มค่าต่อการลงทุนทำมากแต่ได้น้อย นอกจากนี้แล้ว ยังมีอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรยังไม่ประสบ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ผลสำเร็จในการประกอบอาชีพ หากไม่เร่งช่วยเหลือเกษตรกร ในอนาคตข้างหน้าภาคการเกษตรของจังหวัดปทุมธานี อาจจะเป็นเพียงตำนานเล่าขานเพียงเท่านั้นเนื่องจากการเจริญเติบโตของชุมชนเมืองแบบก้าวกระโดด ส่งผลกระทบให้ราคาที่ดินสูงเพิ่มขึ้น เกษตรกรขายพื้นที่ทำการเกษตรให้กับนายทุน จะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในอนาคตทั้งนี้ เพราะไม่มีพื้นที่ทำการเกษตรที่เป็นของตนจึงจำเป็นต้องเช่าที่ดินทำมาหากิน แต่ทั้งนี้ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาลูกเพื่อความยั่งยืนควรดำเนินการโดยคำนึงถึงบริบทลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ ลักษณะการบริหารจัดการในพื้นที่ ความต้องการของตลาด การรวมกลุ่มของเกษตรกร ตลอดจนการพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า</p> <p>ตลอดจนความต้องการของตลาด เพื่อให้เกิดความเสถียรภาพของราคาผลผลิต และเกิดความยั่งยืนจากการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนการเกษตรภายใต้ BCG model มุ่งการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนสร้างความเข้มแข็งมั่งคั่งทางอาหารจากภายในประเทศ โดยการนำองค์ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรม มาผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร เพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง การผลิตที่ยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและลดการสูญเสียมีการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าอย่างสูงสุด คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่ทำการเกษตรด้านประมง จึงได้จัดทำโครงการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้านการเกษตรสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนผ่าน BCG model ขึ้น เพื่อส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยง การเพาะพันธุ์ และแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปาลูก โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรทำการเพาะเลี้ยงปลาดุกปลอดภัยที่เหมาะสมกับต้นทุน ส่งเสริมการพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ การเพิ่มช่องทางจำหน่ายผ่านช่องทางออนไลน์ และยกระดับศักยภาพเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาดุกให้เพาะเลี้ยงปลาดุกที่ดีมีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน และยกระดับมาตรฐานสินค้าอาหารปลอดภัยที่มีมูลค่าสูงอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานการเกษตรอัจฉริยะ โดยใช้ BCG model เป็นตัวขับเคลื่อนการผลิตปลาดุกจังหวัดปทุมธานี</p>
๔. วัตถุประสงค์ของโครงการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพาะเลี้ยงปลาดุกและลดต้นทุนการเพาะเลี้ยงปลาดุก 2. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าปลาดุกและเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร 3. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้พื้นที่ชุมชนการเกษตร
๕. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	<ol style="list-style-type: none"> 1. เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่กำหนดมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๕ 2. จำนวนองค์ความรู้ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ๕ องค์ความรู้ 3. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ 4. จำนวนแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่มีการเพาะเลี้ยงและการเพาะพันธุ์ปลาดุกแบบครบวงจร ๑ แหล่ง
๖. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่จังหวัดปทุมธานี
๗. กิจกรรมหลัก	พัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงและเพาะพันธุ์ปลาดุกแบบครบวงจรเพื่อยกระดับสินค้าเกษตรมูลค่าสูงสู่มาตรฐานอาหารปลอดภัย
กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตปลาดุกด้วยวิธีการเพาะเลี้ยงด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๒ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	วิเคราะห์ปัญหาความต้องการและพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้แบบมีส่วนร่วม (ประชุมชี้แจง จัดเวทีเสวนาวิเคราะห์ปัญหา และอบรมให้ความรู้ตามความต้องการของชุมชน) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อ	รายละเอียด
กิจกรรมหลักที่ ๓ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	จัดทำสถานที่เรียนรู้การเพาะเลี้ยง การเพาะพันธุ์และการอนุบาลปลาตกแบบครบวงจร (สนับสนุนปัจจัยการผลิต และถ่ายทอดองค์ความรู้) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
กิจกรรมหลักที่ ๔ งบประมาณ หน่วยงานรับผิดชอบ	การเชื่อมโยงเครือข่ายต้นแบบการบริหารจัดการปลาดุก (ศึกษาดูงานนอกจังหวัดเพื่อเชื่อมโยงเครือข่าย เจ้าหน้าที่/เกษตรกร) หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๘. หน่วยงานดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี/สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี หน่วยงานสนับสนุน ประมงอำเภอลำลูกกา
๙. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๗
๑๐. งบประมาณ	งบประมาณ : ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท แหล่งงบประมาณ : งบประมาณจังหวัด
๑๑. ผลผลิต (Output)	๑. วิสาหกิจชุมชนลำไทรพัฒนา ได้รับการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงและเพาะพันธุ์ปลาดุกแบบครบวงจร ๒. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ๓. ได้องค์ความรู้ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ๔. ได้แหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่มีการเพาะเลี้ยงและการเพาะพันธุ์ปลาดุกแบบครบวงจร ๕. ได้ลดค่าใช้จ่ายต้นทุนการผลิตและเป็นการใช้ประโยชน์จากเศษเหลือใช้จากปลาดุกอย่างคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดเป็นการหมุนเวียนการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน
๑๒. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรผู้เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรที่กำหนดมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘๕ ๒. จำนวนองค์ความรู้ในการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ๕ องค์ความรู้ ๓. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐ ๔. จำนวนแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่มีการเพาะเลี้ยงและการเพาะพันธุ์ปลาดุกแบบครบวงจร ๑ แหล่ง